

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ అక్టోబరు నెల 30-వ తేది బుధవారము } సంచిక ౧౭౪
Vol. 17 } MADRAS, WEDNESDAY, 30th OCTOBER 1929. } No. 174
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర ఆశ్వయుజమాస ఓహుళ త్రయోదశి

గొప్పగొప్ప వారిచే
జేలకు జేలు యోగ్యతా
సప్తములు పొందియున్నది
చొప్పల మాన్యును. వాయువుపొట్ట
కావును. పార్శ్వపునొప్పల బారడోలును.
చొట్ట బోగొట్టును. బెలుకులు భేదించును.
చావుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
చారదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే డెమటె పెట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పల తగ్గించును. విదేశము
లలో నూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పలకు
నంజీవి వంటిది
వెంచలూరు చీటీ చూచి కొని
మోనము గలుగజు.
చక్కని దబ్బితో నహా నీహ 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 8-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసిది.
అమృతాంజనం దీహా
6, 7 తెలు తెట్టివీధి, మద్రాసు
109, ప్రెస్ బుద్ధ, హార్లు, బొంబాయి

బ్యాంకు ఆఫ్ హిందూస్తాన్ లిమిటెడ్.,

ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు

ఈకింద నుదహరించిన షరతులమీద పుచ్చుకొనబడును.
రు. 10,000 అంతకుపైన మొత్తములకు
సంవత్సరమునకు నూటికి నెల 1-కి రు. 5 చొప్పునను
2 వత్సరములకు నూటికి నెల 1-కి రు. 5½ చొప్పునను
అంతక తక్కువ మొత్తములకు
సంవత్సరమునకు నూటికి నెల 1-కి రు. 4½ చొప్పునను
2 సంవత్సరములకు నూటికి నెల 1-కి 5 చొప్పునను
వడ్డీ యివ్వబడును.

విద్యా సాగర సంస్థాన,
మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

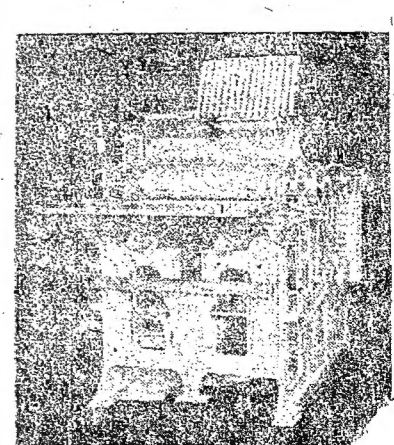
ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వములు కేకెటరీపేర వ్రాయవలెను.

మిస్ట్రీసంతానపు హక్కులనెట్లు కాపాడెదరు?

సమిష్టికుటుంబములో మీ కుమార్తెలకు
ఒక యకరమైనను ధానముచేయుటకు విలులేకు
కాని మీ వృద్ధాప్యమునందు మీకు సేవజేయునది మీ కుమార్తెలే!
వారి ఋణము మీరెట్లు తీర్చుకొనగలరు?
బందరు ఆంధ్ర యిన్నూరెన్ను కంపెనీలో భీమాచేసి
ఆపట్టాను వారికి దాఖలుపరచండి
ధానివలన వారికి భరణమేర్పడగలదు.
వివరములకు కార్యదర్శిపేర వ్రాయండి.

కావలెను.
అంగ్లో-అమెరికన్ ఆయిల్ ప్రాడక్టుస్ కంపెనీ
కావలెను. ప్రెంకంపెనీకి సంబంధించిన అమెరి
కన్ లాభికేటించి ఆయిల్స్, మోటార్ ఆయిల్స్, గ్రీస్
మొదలగు వాటి మద్రాసు రాజధానిలో పలుచోట్లయందు
విక్రయించుకై ఏజన్సీల నేర్పాటు చేయుటకై సామర్థ్యము
గల జిల్లాప్రతినిధులు కావలెను. నెల 1 కి రు. 75 తీత ముందు
ను. రు. 150 వరకు పొచ్చును. సం॥నకు రు. 15/-అధికము
చేయబడును. ప్రయాణపు ఖర్చులకు రు. 25 లు కమిషను
వైరా తివ్వబడును. ఈదీనికి నియమింపబడునారు నాటా
1కి రు. 25 వరకు 10 నాటాలు పుచ్చుకొనవలయును. ఉదా.
గ మైకపెట్టిన రు. 100 లు చెల్లించవలెను. తతిను మొత్త
మును 3 దఫాలుగా 3 నెలల తొకసారి చెల్లించవలెను. ఒక
సం॥ రం చక్కగా పనిచేసిన నెల 1 కి రు. 150 ల చొప్పున
డివిడెన్స్ ఏజెంటుగా నియమింపబడుటకు నూచుగలదు. వర
ఖాస్తులు తిహాత్ కారుమూలముగా పంపినను అంగీకరించబడును.
వారిహాకి గల అనుభవముతో దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.
MODERN TRADING Co., Managing Agents,
P. 105, Russa Road, South P. O. Kalighat, Calcutta

అచ్చయంత్రములకు సుప్రసిద్ధమైన భవనము
అమెరికాలో కనిపెట్టబడినది.

కె. ఎం. సి.
నూతనమాడెక్
డబుల్ రాయి
తీస్, అండుడబుల్
కాగ్ ప్రములు,
వైకి ఎక్కువట్టి ప్లా
సిలింపరు, అమెరి
అచ్చయం
నిపునిదులు వ్రాయటకు
0; ప్రశ్నవ్రాయ కాం.

ప్రదర్శనగదులు, నెం 123/1 శ్రీతివనిలయం, తిరుత్తూరు.
న్యూ మద్రాసు మాక్

యన్. జడ్. పర్వచ్యుయల్ ఫార్మేషన్స్, లిమిటెడ్.

7-5-1928 తేదీన న్యూజీలాండులో యన్ కార్పొరేషన్లు కాబడినది.

ప్రపంచమునందు వర్తకసాధనములన్నిటిలోకి నొప్పుది.

సమాలుకాబడిన మూలధనము మొత్తం. పా 3,300,000 (రూ 4,40,00,000)

ఈ కంపెనీలో ఒకేవారు రూ 300/- పెట్టుబడిపెట్టిన, లేక మొదట రూ 21/- చెల్లించి తదుపరి నెల 1 కి రూ 7/- నా 47 నెలలు చెల్లించి (మొత్తం రూ 350/- యిచ్చిన, వీటిమీదవచ్చు ఆదాయం కనీసం 12 లేక 15 వత్సరములలో రూ 3,500 నుండి రూ 4500 వరకు, 20, 25 ఏండ్లలో రూ 6000/- లేక రూ 7000 చేకూరునని ఫార్మేషన్ ఆఫీసరు వక్కాణించియున్నారు.

స్వల్ప ఆదాయములు వచ్చువారికి ఇది మంచి పెట్టుబడి ఏకైంట్లు కావలెను.

డ్రాఫ్ట్ కెక్టన్ ఫారములనిమిత్తం వ్రాయుదు.

ఇండియా, బర్మా, సింగపూరు సాఫ్ట్ ఏకైంట్లు

పర్వచ్యుయల్ ఫార్మేషన్స్ లిమిటెడ్.,

సెంట్రల్ బ్యాంకు భవనములు, బొంబాయి,

మద్రాసు రాజధానికి సాఫ్ట్ పబ్-ఏకైంట్లు.

యన్. జడ్. రావ్ ఆంధ్ర కో.,

98 గిడ్డంగి వీధి, జి. టి. మద్రాసు.

సంసారసౌఖ్యమును పొందుగోరువారేమిచేయవలెను?

వైల్డన్ లేవ్యం

3

4 గంటలలో వీర్యమును గట్టిపరచును. సింహమునకు శత్రుమైన బలమొసంగును. రక్తమును శుభ్రపరచును. స్త్రీ పురుషులకు ఉల్లాసమొకటేసి సంసారసౌఖ్యము నెక్కువగా గలిగించును. సుఖ బాధ్యములు చేరనియక ఆలంకరచును. మహారణ్యములలో నివసించు యోగీశ్వరులచే గ్రహించబడిన చిన్నచిటికి. హిమాలయపర్వతమునమూలి కలు, అంబు, శిలాజిత్తు కర్పూరి బంగారు మొదలైన అనేకవస్తువులచే నిధిపరచితిమి, 'రసవిషగంధకాదులు చేరియుండ లేదు. ప్రాణమునకు రక్తమే ఆధారము. అదిచేడిన అనేకరోగములకు తావిచ్చును. స్త్రీపురుషులువాడి, దీనిలోనున్న మహా ప్రభావమును ఆదరింతురగాక, దీనిచేగలుగు సౌఖ్యము నిక్కడ వర్తింప సాధ్యములేదు. యెక్కువగా వర్తింతుట అనవసరము. గుణము లేదన్నవారి డబ్బు వాపసుచేతుము, 30 దినములకు రూ 80 డబ్బా రూ 3 పత్రములేదు 2 డబ్బాలకైన పోస్తేజి ఉచితము.

Dr. A. S. MURTHY & Co., Chicacole GANJAM Dt.

లాలిలి లోహి

అనుటకు అర్థము—

సదములు సామ్రాజ్యమైనవే, అయితే మీరు తలచు దానికంటెను ఎక్కువ అర్థముగలదు.

ఉన్ని నరకులను గురించి నిఘంటు తయారుచేయబడిన, ఈదిగువ తెలుసుబడినవి అందులో మీరు కనుగొనగలరు:—

లాలిలి లోహి, భారతదేశపు సుప్రసిద్ధమైన లోహి, 100/-ఉన్నితో తయారుచేయబడినది.

అనేక ఆకర్షణీయమైన రంగులలోగలవు, మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది, దీర్ఘకాలమువరకుండును. దీనిని గుఱించి యాచించవలెను.

LALIMI

PURE WOOL

ధరలు

సెం.	లోహిలు	తెలుపు	రంగులు	కాడును.	వెడల్పు.	ధర.
3	"	"	"	3—0	1 1/2—0	8—0
36	"	"	"	2—15	1—8	6—12
26	"	"	"	2 1/2—0	1 1/2—0	5—7
418	"	"	"	2—12	1—5	5—12
316	"	"	"	2—15	1—6	7—8
26	"	"	(చెక్క)	2—15	1—6	7—3
80	"	"	(తెలుపురంగులు)	3—0	1—6	13—0

మరొక—వైజులన్నయ్య సిస్టర్స్ సరి. చుట్టు అంచులు కొలతతో చేర్చబడవు.

THE CAWNPORE WOOLLEN MILLS Co.,

(Branch of the British India Corporation Ltd.,)

Post Box No. 5 CAWNPORE.

జూబూరు ఏకైక:—

కృష్ణారావు చంద్ ఆంధ్ర కో., చిక్ పేట, బెంగళూరు సిటీ.

బెజవాడ ఏకైక:—

జూబూరు. యమ్. వజీరుద్దీన్ ఆంధ్ర సన్స్, బెజవాడ.

ప్రింట్

Print.

మీకు సంతానం, అనర్థకం,

అనవసరం, అయితే

'కాంట్రా నెప్టిన్'

ఒక్క టే

నిరపాయమైన, అమోఘమైన

ఉపాయం

ఉపయోగించండి!! తెలుస్తుంది.

పెద్దపెద్దడాక్టర్లచే పొగడ్త గన్నది

16 మోతాదుల ట్యూబు రూ. 1-12-0

ట్యూబులకు, ఇతర విషయాలకు, ఈ దిగువచిరునామాకు వ్రాయండి.

ది సోషల్ హైజీన్ సిండికేట్.

1/3 అంపర్స్ వీధి, (ఇంగ్లీషు టాక్సీ కంపెనీ వద్ద)

బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

గుణములకు పూచీ

అమోఘమైన టానిక్

ఎ/4 అనగా నేమి?

దీనిముననే తూచుడు. ప్రతివారమును తూచుడు ఈ ఎ/4 మందు లో ప్రత్యేకమును కోటి జీవరక్తకణము లుండును. వారమునకు నాలుపానలును. నెలకు 15 పానలును రక్తమాంసవృద్ధి నిచ్చును. క్షయ, భాతునష్టము, రక్తహీనము, బలహీనము మున్నగువానిచే పీడింపబడుచున్న వారికిని ఆరోగ్యవంతులకును కూడ అమూల్యము. సుప్రసిద్ధ డాక్టర్లును, గృహస్థులునుకూడ వాడుచున్నారు. సీసా 1 కి రూ 3-0-0 లు పోస్తేజీ ప్రత్యేకము. 12-4-29 తేదీ చా|| జే. సి. ఏంట్ గారు విక్రయము యిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

“మీ ఎ/1, ఎ/2 ఔషధములు అన్ని కేసులలో మిగుల సందర్భసమయములలోను, టైయిఫాయిడ్, ఇక్టెరైయాంబా ఇన్ఫర్ములలోను బాగా పనిచేసినది. మీ ఎ/4 రక్తవృద్ధినిచ్చు టానిక్ అన్నిటికన్నను నిరాశూటకముగా శ్రేష్ఠమైనది. దయచేసి మీ దిగువ ఔషధములను పంపుడు” 25-5-29 తేదీని జి. సి. యు. గువారు పాఠిండ్రిసా యిట్లు వ్రాయుచున్నారు. “మీరు 10 దినములక్రింద పంపిన ఎ/4 నాకు మంచునగు మిచ్చుచున్నది. దయచేసి మరియొకసీసాను పంపి నా దేహదార్శల్యమును తొలగింపుడు”

డాక్టరు ఆర్. వెంకటరావు ఎండి, (బయో)

విజయనగరం.

నేషనల్ ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ

లిమిటెడ్,

ప్రధానకార్యాలయము: కలకత్తా.

అభివృద్ధిలోనున్న ఇండియా ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ

ఆస్తులు రూ 13500000

భిమాలు చెల్లించబడినవి 5700000

అమలులోనున్న పాలీసీలు 500000

సం||-ర ఆదాయము 2500

1928 యివ్వబడిన నూతన పాలీసీలు ఒక కోటి రూపాయలకు వైగానే గలదు. పిల్లల విద్యకు లేక వివాహమునకు ఏర్పాటు చేయుటకు ప్రత్యేక పద్ధతులు గలవు.

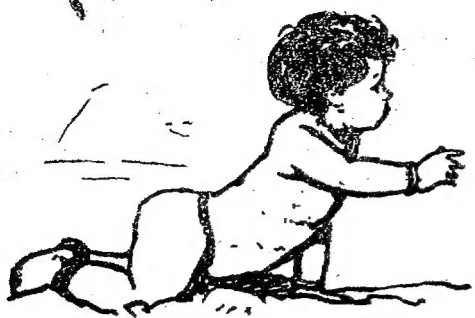
ప్రాప్తికృతు, ఏజన్సీ పరత్తులకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

కె. ఎస్. గోపాలయ్య గారు,

కార్యదర్శి, మద్రాసు బ్రాంచి,

లోకోమోటార్ బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఇన్ ఫెన్ టోన్ (రిజిస్టర్డ్) చేయబడినది

బిడ్డకు రక్షణోపాయము

పసిబిడ్డలకు పాలు తీర్చించుటకు తోడ్పడును. వారికి గలుగుచున్న ఉదరవ్యాధుల నన్నిటిని ఆపివేయును. మిక్కిలి గుణకరమైన టూనికు. పసిబిడ్డలకు గలుగునట్టివ్యాధు లన్నిటికిని ఇది నిరపాయకరమైన మందు. ఉపయోగించుట కడు సులభము.

ఇన్ ఫెన్ టోన్ మాన్యుఫాక్చరింగ్ కంపెనీవారిచే తయారొనర్చబడుచున్నది

మిగత వివరములకు ఈడిగున విలాసమునకు వ్రాయుడు.

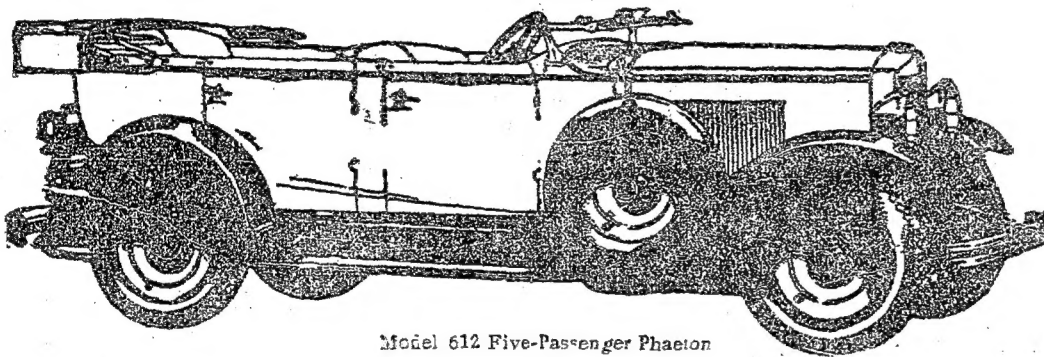
260, China Bazaar Road,

DADHA & Co., Chemists & Druggists,

MADRAS.

Mr. Shukur Haji Abdulla, Afriean Shop, Bezwada.

ఆరంభములోనే చక్కగా నున్నది ఇప్పుడు మరింత బాగుగా నున్నది

Model 612 Five-Passenger Phaeton

1928 నాల్గో మోడలిసారిగా తయారై

నవ్వడే గ్రహం-పేజ్ కారు ప్రజలమోదమును బడసియుండగా యిప్పుడు ఎక్కువ అభివృద్ధి గాంచి, ఎక్కువ నమ్మకము గలిగించునట్లుగా తయారై నవ్వడు, దానిభ్యాతి ఎచ్చోటను మారుమోగు చున్నది.

*Joseph E. Graham
Robert E. Graham
Graham-Paige*

గ్రహం-పేజ్ లో వివిధరకముల వాడీ లమర్చబడినవి. రోడ్ స్టర్, కాలియెలెట్, కూప్-స్పార్ట్ ఫ్రైటన్స్ 5 ఛాసిస్ లమీద 6, 8 సిలండర్లలో తయారగుచున్నవి. 612 మాదిరి తప్ప మిగత వన్నియు 4 స్పీడు ఫార్వర్డ్ నమర్చబడియున్నవి.

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:—**ఫ్రాడన్ బర్గ్ అండు కంపెనీ,**

2/11, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచీలు:—బెంగళూరు, ఉదకమండలం, సికింద్రాబాదు.

ట్రావెలింగు ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలు:—టి. పి. వాట్సు ఎస్టేట్స్, హెడ్ క్వార్టర్సు, విశాఖపట్నం.

దక్షిణజిల్లాలు:—టి. ఎన్. వెంకట్రామయ్యర్, ఎస్టేట్స్, హెడ్ క్వార్టర్సు, తిరుచినాపల్లి.

సీడెడ్ జిల్లాలు:—టి. హెచ్. పి. ఎవ్వర్లు, హెడ్ క్వార్టర్సు, బళ్లారి

వెస్టుకోస్టు:—కాప్టన్, ఏ. డన్నింగ్, హెడ్ క్వార్టర్సు, తిరువనంతపురం

1723

GRAHAM-PAIGE

జబ్బుల్పరమునందు దుర్గావతి ఆశ్రమము

మౌననివారణమునకు నూతనపద్ధతి

రాత్నము ఖద్దరు నుడయోగించుట

మధ్య పరగణాలో మౌననివారణము గావించుటకు గా|| నేత్ గోవిందదాసుగారిచే స్థాపించబడిన దుర్గావతి ఆశ్రమమువారు నూతనపద్ధతి నవలంబించుచున్నారు. ఈ ఆశ్రమము రెండునెలలక్రిందట స్థాపించబడెను. ఈ రెండునెలలలో నీ యాశ్రమము ఖద్దరు మాలమున నెట్లు మౌన నివారణమును జయప్రదముగ గావించుచున్నారో దెలుపుచు ఈ క్రింది నివేదిక ప్రచురింపబడెను.

ఉత్తర మధ్య పరగణాలు గత నాలుగుసంవత్సరముల లోను పెక్కుభాదలకు లోనయ్యెను. గతసంవత్సరము దట్టముగ పొగమంచువలన అధికనష్టము కలిగెను. ప్రజలభాదలను నివారించుటకు ఉద్యోగులు, ఉద్యోగేతరులును మార్గముల నన్వేషించుటకు ప్రయత్నించిరి. మౌననివారణమునకై ప్రభుత్వమువారు పెక్కుపనులను కల్పించిరి. వయోవృద్ధులకును, శక్తిహీనులకును ఉచితముగ నాహారపదార్థములను పంచిపెట్టిరి. కాని యీ కార్యములవలన ప్రజలకందరకును. మేలు గలుగలేదు. రయియలును వారి కుటుంబములను తమ తీరుబడికాలమును వినియోగించునట్లుగా చేసికొనుట కొకమార్గమును కనగొని దీని నమలులో పెట్టుటకు ఒక ఆశ్రమము స్థాపించబడెను. ఈ పరగణాలో సుప్రసిద్ధచరిత్రాత్మకురాలగు రాజీ దుర్గావతిగారి సేరు యీ ఆశ్రమమున కొనగబడెను.

ఈ ఆశ్రమమునకు విరాళముల నొసగవలెనని విన్నపము గావించబడెను. స్త్రీకులన్నిలు, భారతకాననసభాసభ్యులు పలువురు విరాళములనొసగిరి. తదితరులకూడ విరాళముల నొసగిరి. గత ఆగష్టు 31 తేదీకి యీ ఆశ్రమమునకు రూ 31895 లు న. నూలు చేయబడెను. ఇటుల ద్రవ్యము చేకూరినపిమ్మట గా|| నేతుగోవిందదాసుగారు ఈ ఆశ్రమమును క్రమమగుమార్గములను నడుపుటకు నిపుణులను కొందరిని సబర్బత్రి ఆశ్రమమునుండి వంపరిసినవని గాంధీమహాత్ముని కొరగా మహాత్మునిచేతుల కంగీకరించి సబర్బత్రినుండి కొందరిని నిపుణులను పంపెను.

జబ్బుల్పరమునకు చుట్టుప్రక్కల 45 మైళ్లదూరములో నున్న గ్రామములకు 10 కేంద్రములను ఏర్పాటుచేసి అప్పుట ప్రజలకు రాత్నములను, ఏకలను సరఫరా చేయబడుచున్నవి. గత రెండునెలలలోను ఈ ఆశ్రమమువారు 355 రాత్నముల సప్లయచేసిరి. ఈ రాత్నములమీద తమ తీరుబడికాలమున దినదినము నూలుతీయువారికి సగటున దినమునకు ఒక అణా నాలుగున్నర దమ్మిడిలు కూలి కిట్టుచున్నది. హిందూదేశ ప్రజల రాబడి సగటున దినమునకు రెండు 1 కి అణా ఎనిమిది దమ్మిడిలు అయియున్నది. అట్టి తిండిని రాత్నముమీద తీరుబడికాలమున నూలునడుచుచు దినమునకు ఒక అణా ఆయిదు దమ్మిడిలు సంపాదించుట సర్వలభ్యమని యిచ్చుము కానేరదు. రాత్నములమీద నూలు నడుచువారిలో కొందరు దినమునకు రెండు అణాల చొప్పునకూడ సంపాదించుచున్నారు. ఒక కుటుంబమున రెండురాత్నములను కూడ సుపయోగించుటకు వీలు కలదు.

నూలు తీయుచుకాగానే ఖద్దరుపదార్థములను సేయించుటకు తగిన యేర్పాటులు చేయబడెను. ప్రస్తుత యేర్పాట్ల ననుసరించి ప్రధానసానమునందు గల ముఖ్యప్రచారకుల వివిధ కేంద్రముల కేగుచు నూలును పరిశీలించి కూలిరేటులను నిర్ణయించుచున్నారు.

నూలు నిడుకుట మొదలుకొని బట్టలను సేయవరకును ఈ ఆశ్రమమువారు తమ కార్యక్రమమును జయప్రదముగ కొనసాగజేయుచున్నారు. ఈ పద్ధతియే ప్రస్తుతదేశపరిస్థితులలో మిక్కిలి శ్రేష్ఠమనుగ మన్నట్లు యీ ఆశ్రమమువారు గ్రహించినట్లు యీ నివేదిక తెలుపుచున్నది.

ఈ ఆశ్రమమువలన మౌననివారణము చాలమట్టుకు జయప్రదముగ కొనసాగచేయబడుచున్నట్లు ఈ నివేదిక తెలుపుచున్నది. ఈ ఆశ్రమపోషణమునకై ఎట్టిస్వల్పవిరాళములైనను గూడ గా|| నేతుగోవిందదాసుగారికి పంపిన కృతజ్ఞతతో స్వీకరింపబడునని యీ నివేదిక దెలుపుచున్నది.

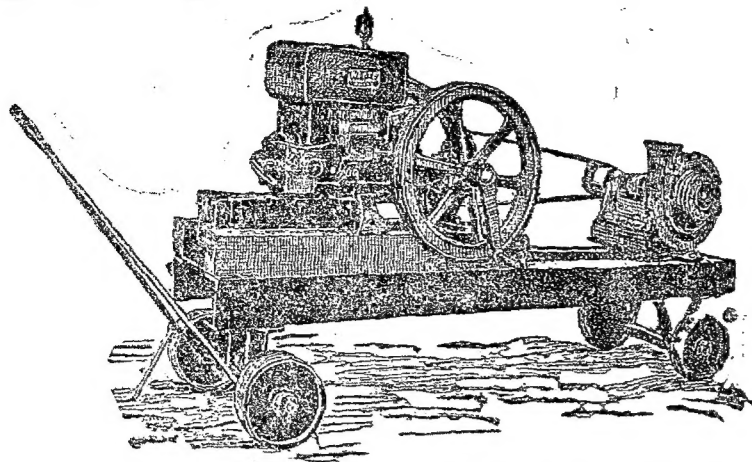
ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు ఖర్చు 1-0-0; పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0; ప్రశ్న వ్రాయు కాలమును తెలుపవలెను.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తూరు.

వ్యవసాయదారులకు ఒక వర ప్రసాదము

నిట్టి పోర్టబుల్ ఆండ్ ప్లేవనరీ పంపింగు సెట్లు, బజారునందున్న వాటితో మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది ఆండ్ చాకయైనది.

ప్రత్యేక లక్షణములు:—అల్లయిస్ట్రీ, ఆండ్ ప్లేవనరీ పంపింగు సెట్లు, సులభమైన మెకానిక్స్, తక్కువ నిమిషము లోపున సులభముగా మరొక స్థలమునకు తీసుకొనిపోవ వీలుగ నుండుట, ఆమోఘమైన విడిభాగములు సహాయము.

భారత ప్రభుత్వమునందు నేలకొలిది ఈ ఇంజనులు నేడు పనిచేయుచున్నవి. ధరలయందు ఇతర మైనవాటిని దీనితో పోల్చువలె లేదు. అన్ని సెట్లను సెట్లు తక్షణము యిచ్చుటకు సిద్ధముగా నున్నవి.

BATLIBOI

E. C. S.

ENGINEERS.

4/153, BROADWAY, MADRAS.   FORBES ST. FORT. BOMBAY.

Sub-Agents for Andhra Province Agricultural Engineering Department
Gandhi Park Road, Bezwada.

మీరు చెల్లిం చు వైకము నకు తగిన

ఆ భ రణ ము లు

దొరకు నమ్మకమైన దుకాణమేదీ? యని మీరు నగలను కొనుటకుమునుపే చక్కగా విచారించి, దీర్ఘకాలమునుండి ప్రజలలాభము నిమిత్తమే వ్యాపారమును సాగించుచున్నట్టి దుకాణము నందే తేరముచేసిన, వెనుక చింతించవలసిన అవసరముండదు. గాన జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన ఈదిగువవల్లమునకే దయచేయుడు.

ఉమ్మడి రాఘవ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ.

నగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

భిక్షగర్హ పాత్రపు సెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు

రోకామయహార కస్తూరి మాత్రలు

ఈ మాత్రలలో ఆశ్చర్యకరమైన ఔషధము చేరలేదు. ఈ మాత్రలు 1-2 ను తాంబూలముతోగాని జిడిగాగాని త్రొక్కినచో ఉపయోగించితిమి ఎటువంటి కఠినతరహాలోనైనను జీర్ణకరించి, గాఢి నీళ్ల స్వచ్ఛాతము మాగుటలనల సుమారుకావలసిన దేహమును కాపాడును. పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి యిందు, ములుద్దము, పడిసెము, దస్త, గూరలు, కీకలముచే కాళ్లలాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపుబొప్పి, తక్కువ యిందు బొప్పి, అల సజీర్ణకాలముందు గలబొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు ఇత్యదులకు ఇంకను అనేక వ్యాధులను నుగిసరి యును. స్త్రీలు ప్రసవించినవాడు స్నానముగాదు (కస్తూరికి ప్రతిగా) ఈ మాత్రలు 4-5 ను 2-3 తిమిలపాకుల నెమిలి మ్రొంగునెడు. సాంక్రామికరోగులతో సంబంధించినవారు, దినము 1-2 మాత్రలు సేవించిన ఆరోగ్యవృద్ధిగాంచి యును. ఈ మాత్రల సీసాతోగల అనుపానకమును చూడుడు. 300 మాత్రలు గల సీసా 1-కి అంశమున ప్రతిసాపురానలను వ్రేరకును. పొట్టుమాలకముగా 5 సీసాలు రు 1-8-0. 12 సీసాలు రు 1-0-0. 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానందం—మొదలుకు చలమును కలిగించి, ప్లావకక్రీరి వృద్ధిచేయును గావున, మొదడుకు చలములను గలిగియుండు పమస్తనాధులను పరిహరించి వరములను మునిచిరాన కల వృద్ధిని కలుగజేయును. పండ్లకు బుకల కలకలమును మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పొడను పొడను పుత్తనానామ నింపుక, బలహీనత ప్రతినిధిని సత్తివోరు చాలా మెత్తగా పుండుటలను) చూట్టడను వదులను కానిపిల్లలకు పండినవంటిది. 6 బొట్టుల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పొట్టులన్నీలు శ్రేష్ఠము.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

1 శేరు రు 1-12-0
5 శేరు రు 7-0-0

సాలామి త్రి సంజీవి

(రిజిస్టర్డ్)
1 శేరు రు 1

84 చెట్ల దినములు ఆపునేయి కలిగిన రేహ్యము. మేహపాదలకు సహాయ, స్త్రీల కునుమవ్యాధులకు ఆమోఘము. దీర్ఘ ఉడుకులకు, కుష్టస్వప్నము, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ముతువ్యాధులకు గ్యూరంటి.

జి. యస్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోర్సు, రామానాయుడుపేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ అక్టోబరు నెల 30-వ తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు

రియ్యముబస్తాలు		
కునుమ తెనాలిది	ప 45 కలవి రు	12 3 0 18 4 0
నెల్లూరిని	డిటో 42	18 8 0 14 0 0
ధిల్లి	డిటో 46	13 9 0 16 12 0
రాగులు	క. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0 12 0 0
సుప్రలు		21 0 0 28 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205		18 0 0 17 0 0
సెనగలు	డిటో	18 8 0 20 0 0
పెసలు	డిటో	18 0 0 16 8 0
మినుములు	డిటో	17 8 0 18 0 0
ఉలలు	ర 195	9 8 0 10 0 0

3. నూనెవస్తువులు

సుప్రలనూనె బా 1-కి		135 0 0 145 0 0
నెయ్యి మ 1-కి		14 0 0 19 0 0
వేరు సెనగపప్పు బా 1-కి		48 0 0 47-0-0
వేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 115 మినుకనూనె 100		
ఆమునము బా 1-కి		100 0 0 102 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి		119 0 0 120 0 0
మారపసుపు		65 0 0 67 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరుది) బా 1-కి		105 0 0 122 0 0
ధనియాలు	బా 1-కి	82 0 0 45 0 0
గుంటూరుపొయకట్టు నీలిమండు మణుగు 1-కి రు 40 50		
పెల్లము బా 1-కి		28 8 0 49 0 0
అస్తాచక్కెర బస్తా 1-కి		25 8 0 25 10 0
చింతపండు బా 1-కి		80 0 0 40 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి		82 8 0 88 0 0
చదరం		28 8 0 27 0 0
రవుండు		88 8 0 88 0 0

6. నూలు

నెం 20 టెన్ని సింహంయూలె		రు 7 12 0
నెం 6 ,, కటారి		4 12 0
నెం 24 ,, లాకి		5 10 0
నెం 40 జామ్మరు 10 పా		10 4 6
నెం 20 1/2 టెట్టలేడి		7 8 6
నెం 40 రాణి		9 12 0
నెం 4 టెన్ని మసీదు		4 8 0
44 నాండో		5 4 6

7. లోహములు

వెండి 100 కులం 1-కి		రు 58 8 0 రు 56-4-0
బంగారు కులం 1-కి		21 4 0 22 12 0
సెవరసు 1-కి		18 8 0
వైత్తడి బా 1-కి		252 0 0 256-0-0
రాగి బా 1-కి		325-0-0 330-0-0

8. రంగులు

అతి మేలు క్లెట్టరులందు అలిజరయిక్ సింహంయూలె		
పిసా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు 47 0 0		
నీలిరంగు 1 రతి		1 10 0
14 రతులు		1 10 6
28 రతులు		1 9 0
56 రతులు		1 0
1 అందరు		1 5
రంగులు పొట్టుసాగ్-లేట్ అనగా (టర్ని-రెడ్డు)		8 4 0
కాంగో 8 డి		1 0 0
దరు 4 డి		0

తిరుపతివార్తలు

శ్రీ వెంకటేశ్వర స్వామివారి బ్రహ్మోత్సవమున వర్షము మిక్కిలిముగనున్నను జనుల కెట్టికష్టములేక భోజనాది సౌకర్యములు ఏర్పాటుచేయబడెను. పదియవనాడు శ్రీరామచంద్రదాస్ జీయింటరిం విచారణకర్తలవారు బీదవారికెల్ల వస్త్రముల విరాళముగ బహూకరించిరి. సంస్కృత కాలేజీ ప్రెస్విటేరియన్ గారు ఉపాధ్యాయులకును విద్యార్థులకును తదితరులకు వస్త్రముల నిప్పించిరి.

శ్రీ మహాంత ప్రయాగ్ దాస్ జీవారు యీ నెల 24 తేదీ సాయంకాలము 4 ఘంటల తేదీనంటలో బయలుదేరి దారిలో జనుల సహాయముల యాటంకముచే మోటారునిలుపుచు రమారమి ఆరుఘంటలకు పురముజేరిరి. పౌరుల సహూహ మెక్కడచూచినను పుష్పహారములతోను, స్వాగతపత్రములతోను క్రిక్కిరిసి యుండెను. వారు మోయలేనన్ని హారములు వేయించు పుష్పవృష్టి కురిపించిరి. వారిని మోటారులో మంగళ వాద్యములతోను, జయజయ ధ్వనులతోను, హరిభజనలతోను, శ్రీ గోవిందరాజస్వామి ఆలయమునకు ప్రదక్షిణముగా ఉత్సవము జరిపించిరి. వారు శ్రీ హత్తీరాంజీ మఠము ప్రవేశించినతరువాత నచ్చటికి వచ్చిన ప్రజలెల్ల గంధఫలపుష్పతాంబూలాదుల వోసంగి సత్కరించిరి. కె. రాజారావు.

ఉచితము

శ్రీ శివకేశవ స్తోత్రమాలయను 40 పేజీల గ్రంథము వెలువడినది. ఇది 4వ పుష్పము. వలయువారు అణాపీటిపంపిన బడయగలరు.

ఉచిత గ్రంథాలయము,
అడ్డాడ గుడివాడతాలూకా (కృష్ణాజిల్లా)

ఆంధ్రదేశ రైలుప్రయాణీకుల ద్వితీయమహాసభ

నవంబరు 4 వ తేదీ సాయంత్రం 4-80 గంటలకు జెజవాడలో శ్రీరామమోహన లైబరీయందు రైలుప్రయాణీకుల ద్వితీయమహాసభ మ.రా.రా. శ్రీ యస్. సత్యనారాయం. యల్. సి. గారి అధ్యక్షతన జరుపబడును. శ్రీ వి. యల్. శాస్త్రి, బారిష్టరు డి.టి. రావు, దర్శి చందయ్యగార్లు మహాసభయందు ఉపన్యసించెదరు. ఆంధ్రదేశ ప్రాంతములలో ఎవ్వి ముఖ్యముగా ఆచరయందుంచవలయునో ఎట్టిసౌకర్యములు కల జేయవలయునో చర్చింపబడును. మహాసభయందు చర్చించవలసిన తీర్మానములన్నియు నవంబరు 8 వ తేదీలోగా మాకు అందజేయవలయును. ఆంధ్రదేశములోని ప్రతిఒక్కరు మహాసభకువిచ్చేసి జయప్రదముగా జరుప ప్రార్థన.

సూర్యదేవర సంజీవ రాయణం,

కార్యదర్శి.

పల్లెటూరు గ్రంథమండలి,

రాజమండ్రి

అద్వితీయమగు వాతీయ గ్రంథములు వెలువడుచుండును. సంవత్సర చందా పోస్టేజితో సహా 2-8-0 ఇదివరలో వెలువడినవి వినాయక సావర్కము. 10-10-0 మహారాణి యూనివర్సిటీబాయి అ. 10 మేజిస్ట్రే జీవితము అ. 10 ఇతర పుస్తకములుమాడ కలవు. కేబులారు కోరినవారికి పంపబడును.

ముదిగంటి జగ్గనాథాశ్రీ.

శ్రీ సత్యనారాయణ మాహాత్మ్యము

నంద్యాల మునిశిష్యుడైన హైస్కూల్ ప్రధానాంశ్రుపంకి కావ్యశీర్ష మధులపల్లి వేంకటసుబ్బాశాస్త్రిశ్రీకృష్ణులు ప్రతిపద్య నుందరమైన రీతికావ్య. పద్యకావ్యము. పూర్వశైలి. కవితాగాదు. ప్రస్తావనాపద్యము లెక్కువ. సామెలలూర్పు మెరుగి. శబ్దకాన సర్వస్వ కెట్లు బాంధించి. చదివిచూచుడు. వెల అ. 12. కవితారచన. పిట్టకొంచెము, కూర్చును. వెల అ. 1.

అప్రెస్:— కవితాసామ్రాజ్యము, నంద్యాల.

నిజమేను!

నా పిల్లలంటే నాకు బహు సంతోషమే! వారు అందఁకాలులు; దిండు వంటివారు (లావాటి వారు), చురుకు గలవారు, బలఁకాలులు, ఆరోగ్యులు. కాలక్రమమున వారు పెరిగి పెద్దవాండ్రయినప్పుడు తాము (పుట్టి) కన్ను దెరచి చూచినది మొదలు తాము పుచ్చుకొన్న అద్భుత ఆహారమగు,

“గొల్లభామ పాలు”

తమ బిడ్డలకు ఇవ్వని చెప్పదును. (అందుచే) వారి పిల్లలున్ను అందఁకాలులుగ నుందురు.

గొల్లభామ పాలు

ఒక మారు పుచ్చుకొను ఒక డబ్బాలో,
స్వభావ ఆహారములలో
అతి విలువ గల పాల్గొంది
“పాలను, చక్కెరను”
రెండింటిని ఇచ్చుచున్నది

గొల్లభామ పాలు

డబ్బా తెరచిన
కాలా లోలనరకు రుచి తగ్గక
లియ్యగ నుండును.

అతి శుభ్రమైనదనియు చేతితో ముట్టుకొనబడనిదనియు

గూఢచరించబడినది.

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

నోటిసు

బజారునందు విక్రయించునట్టి వారలకు కి వ తరగతి టిక్కెట్లు

1-11-1929 తేదీనుండి పండ్లు, కూరగాయలు, తమలపాకులు, రొట్టె, పాలు, పెన్న, పెరుగు, చేపలు, కోళ్లు, బాతులు, గ్రుడ్లు వగైరాలను బజారు నందు విక్రయించునట్టి వారలకు రెండింతలు సాధారణ సింగిల్ థర్డు చెల్లించుటచే కి వ తరగతి రిటర్న్ టిక్కెట్లు యివ్వబడును.

నుండి

వరకు

- 1 పెరంబూరు అందు మున్నల్ స్టేషనుల మధ్య నుండు స్టేషనులనుండి (రెండు స్టేషనులు చేరి)
- 2 తిరువత్తిమూరు అందు తడ స్టేషనులకు మధ్య (రెండు స్టేషనులు చేరి)
- 3 బెంగళూరు మార్పు అందు మారికల్పుం స్టేషనులకు మధ్య (రెండు స్టేషనులు చేరి)

- మద్రాసు స్టేషనులకు పెరంబూరు తేకుండా
- డిటో
- బెంగళూరు కన్టోన్ మెంటు అందు బెంగళూరు సిటీ

నిర్ణయముగా తెలుపబడిన తేదీ రాత్రి 12 గంటలలోగా తిరుగు ప్రయాణము పూర్తికావలెను.

2. ఈ రిటర్న్ టిక్కెట్లతో మెయిలు, ఎక్స్ ప్రెస్సు బండ్లలో ప్రయాణముచేయ వీలులేదు.

3. ఈ టిక్కెట్లు గలవారు ప్రత్యేకముగా చార్జీని చెల్లించిన తేదీన తెలుపబడిన బజారునందు అమ్మబడునట్టి వస్తువులను 80 నేరులవరకు గొనిపోవచ్చును. దఫా ఒకటికి 80 శేర్లకు మించిన 2 మణుగులకు పాచ్చిని బరువులకు మణుగు 1.51 మెయిలు ఒక స్టేషను వీళ్ళను చార్జీ చేయబడును. సరదు చార్జీ 2 ఆకాలకు మించిన రాయంబులేదు. 2 మణుగులకు పాచ్చుగా గల సరకు ఆకు మామూలుగోడో ధరల చొప్పుననే చార్జీ చేయబడును.

తిరుగు ప్రయాణమునందు 15 శేర్ల లగ్జరీ ఇమారుగా మించు గడ్డ 10 శేర్లతో సహా వాషను చేయబడిన కాళీ గంటలు, డబ్బాలు వగైరాలు తీసుకొనిపోవచ్చును.

త్వరపడుడు! కొలది ప్రతులేగలవు!
ఇకను మోసములకు భయపడ నక్కరలేదు

మతివంచన దీపిక.

కెమ్యూ 250 పేజీలు, 16 చిత్రపటములు 120 విధముల విషయములు నిండియున్నది. రూ. 1-4-0 పొట్టు కిర్రు ప్రత్యేకము.

ప్రపంచవంతమయిన మాయాజాలము దెలుపునట్టి యిట్టి గ్రంథమిది. కాంగ్రెసున వెలువడి యుండలేదు. క్రొత్త క్రొత్త విషయాలకు వంతలను నిస్తరించుచున్నది. వ్యాపారము, వ్యవసాయము, ఉద్యోగము, న్యాయస్థానము, దేవాలయము, విద్య, ప్రద్యుమ, మాంత్రికము, జ్యోతిషము, సోప, రైలు, స్త్రీమత, ఇది యిది యనలేల ఎప్పుడు జూచినను మోసచింత ప్రబలి యున్నది. నిర్వహించునట్టి మోసములకు లోనై పరితెనుచున్నాము. ఇట్టివారి మోసముల యొక్క రహస్యములను ఇందు చక్కగా వివరింపబడియున్నది. దీని చదువుటవలన నిర్వహించుట వంతులకు లోబడక తప్పించుకొనవచ్చును.

చిరునామా:—ఆనందబోధిని ఆఫీసు, 6, వెంకటేశ్వమిస్ట్రీ వీధి, మద్రాసు.

తీర్మానములు

తీర్మానములు

1. కీర్తి శేఖరులు, దేశభక్తులు నగు లాలా లజపతి రాయ్, ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య, రాళ్లపల్లి కాశన్న, శేషగిరి రామస్వామిగృహ్యగార్ల యశ్వంతరమణమహర్షి యీ సభవారు చింతిల్లును, వారి యాత్మలకు శాంతిగలుగుగాక యని భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నారు.

అధ్యక్షునిచే ఉపపాదించబడెను. ఎల్లరు నిలుచుండి అంగీకరించిరి.

స్మారకనిధి

2. ప్రభుత్వముయొక్క అధికార ప్రతిష్ఠకు గురియై దేశ విముక్తికై ఆత్మబలిదానము చేసిన జితేంద్రనాథదాసు అఖండ త్యాగము భారతీయుల కాదర్శముని గుర్తించుచు, వారి యాత్మకు శాంతిగలుగుగాక యని భగవంతుని ప్రార్థించుచు, వారి స్మారకనిధికి విరాళముల నొసంగవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉ॥ కొవ్వొడి లింగరాజుగారు.
అ॥ మారిన నరసన్నగారు.
తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

3. మహాత్యాయలు, కర్మయోగులు, దేశభక్తులు అయిన శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారు కారాగారవాసులై చూపిన త్యాగమును యీసభవారు అభినందించుచున్నారు.

ఉ॥ బిక్కని వెంకటరత్నంగారు.
అ॥ డాక్టరు శివరాజు వెంకటరామారావుగారు.
తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

4. శ్రీయంత కందుల వీరరాఘవస్వామి నాయుడు గారు అన్నపూర్ణయ్యగారి నభినందించు తీర్మానమును ఉపపాదించుచు, దాని నంగీకరించుట యనగా మిరందరును ఆయన చేసినట్లు మీరుకూడ చేయుట, ఆట్లు చేసినప్పుడే మనజన్మకూడ తరింపచేసికొనుటవంటిది అని చెప్పిరి.

శ్రీయంత మండపాక రంగయ్య నాయుడుగారు తీర్మానమును ఆమోదించుచు జైల్లో ముగ్గురున్నవారి కష్టములను త్యాగములను వెలువరించిరి. ఆట్టి త్యాగమునకు తగు సమర్థత తెచ్చుకొనవలసినదనియు, ఆట్టి త్యాగమును చూపించినప్పుడే తమ ధర్మమును నెరవేర్చుకొని పాపురించిరి. అన్నపూర్ణయ్యగారిపై పెట్టబడిన కేసులో యివ్వబడిన తీర్పులో అబద్ధపు అప్రస్తుతపు ప్రశంస తీసికొనివచ్చుట తెలియజరిచిరి. ఆట్టి ప్రశంసను గర్హింపవలసినదనిరి. గర్హించి ప్రభుత్వానికి సమాధానమును చెప్పవలె ననిరి.

అన్నపూర్ణయ్యగారు 2 1/2 సం॥ములు జైలులో నుండ కుండ త్వరలో బయటకు తీసుకురావలసిన ప్రయత్న భారము మీదని మనవిచేయుచు యీతీర్మానమును బలపరచు చున్నానని తెలిపిచ్చిరి.

అన్నపూర్ణయ్యగారి నిర్బంధము

“కాంగ్రెసుపత్రికా సంపాదకులును త్యాగమును అయిన మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు పరిపాలకుల ప్రోద్బాధికి గురియై కారాగారమున కేసినందులకు యీ సభవారు అభినందించుచున్నారు. శ్రీ అన్నపూర్ణయ్యగారు దౌర్జన్యమునకును పురికొల్పువారిని జిల్లా కలెక్టరు తమ తీర్పులో రాసిన సంగతిని యీ సభవారు గర్హించుచు శ్రీ అన్నపూర్ణయ్యగారు అహింసానిర్ధాంతమునే యనుసరించువాడని ప్రకటించుచున్నారు. కాంగ్రెసుపత్రిక విప్లవసంచలను ప్రభుత్వమువారు బహిష్కరించుటవలన సత్యచరిత్ర ప్రకటన కభ్యంతరము కల్గించుచున్నందున యీ సభవారు ఖండించుచున్నారు.”

తీర్మానము అంగీకరింపబడెను.

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము

5. శ్రీకళా వెంకట్రావుగారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య సిద్ధాంతమును గురించి తీర్మానమును ఉపపాదించిరి. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య సిద్ధాంతమును గురించి తీర్మానమును ఉపపాదించిరి. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము అదర్శము, సిద్ధాంతము లేనప్పుడు అది ఒక రాతిబండ, కర్మముక్క-గాను ఉంటుందిగాని సజీవముగా నుండదు. అధినివేతపరిపాలన మన్న యువకులకు ప్రోత్సాహములేదు. అని చెప్పుచు ఈజిప్టులోను బర్లండులోను కొరియాలోను మన్నగునట్టి స్వాతంత్ర్యసమరమును గావించి ధన్యులైన సంగతుల తెలియజరుచు పాచ్చిరిక యువన్యాసమును గావించిరి.

శ్రీ మొసలికంటి తిరుమల్రావుగారు ఆమోదించుచు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును గురించి మాట్లాడినప్పుడు శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారిని మరువ లేమనియు, ఆయన ఎంత అంగవక్త్రుభారీయని కొందరు ఆక్షేపించినప్పటికి ఆయన మెదటినుండియు ప్రబోధముగావించి పెట్టిన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యదర్శన తీర్మానము తుదకు కాంగ్రెసు మద్రాసులో ఆమోదించి యున్నదనియు, కలకత్తా కాంగ్రెసు తీర్మానానుసారముగా యీ తీర్మానము ఎంతయు

సమంజసముగా నున్నదనియు ప్రతిపూర్ణమైన ముండవలసిన యగత్యమేమియు లేదనియు, ఏడు సంవత్సరములనుండియు యీ తీర్మానము జిల్లాసభలో అంగీకరింపబడుచున్న తీర్మానమునకు యిప్పుడు ప్రతిపూర్ణత కొంత వచ్చుచున్నదనుట మిక్కిలి సంతోషకరమైన విషయమనియు ఏకగ్రీవముగా తీర్మానమును ఆమోదించవలసినదనియు ఉపన్యసించిరి.

శ్రీ బిక్కని వెంకటరత్నంగారు ప్రతిపూర్ణముగా మాట్లాడుచు, ఈ తీర్మానము ప్రధనుభాగమును చదివినప్పుడు డిసెంబరు నెలాఖరువరకు అధినివేత పరిపాలనమునకై ఎదురు చూచుచున్నట్లును అది యిచ్చినట్లును తే డిసెంబరు తరువాత సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకై ప్రయత్నించునట్లు అర్థమగుచున్నదనియు, డిసెంబరు నెలవరకు బ్రిటిష్ జెండాక్రింద వుండుటకు అంగీకరిస్తానట్లు అర్థమగుచున్నదనియు, స్వరాజ్యముగాని, స్వాతంత్ర్యముగాని యేదియైనను మనయొక్క సమర్థత మనయొక్క బలముమీద యున్నదిగాని ఒకరే యీలో తనకు నమ్మకము లేదనియు, స్వతంత్ర్యమునే సంపాదించుకోవలసి యున్నదనియు, రైతులకు మామూలువారికి స్వరాజ్యమున్న పదమే ఎక్కువ రుచిగా నుండునుగాని ఒకవేళ యింగ్లీషులో ఇండెమెంటును అనుమాట ఎక్కువ బలంగా కనిపించుచున్నగాని తెలుగులో స్వాతంత్ర్య మనుమాట ఎక్కువ రుచికరముగా లేదనియు, యీకారణములచేత తనకు ప్రతిపూర్ణతగాని అంగీకారం లే నేను కాదనియు ఉపన్యసించిరి.

దేశభాంధవి దువ్వూరు సుబ్బయ్యగారు ఉపన్యసించుచు నిట్లుచెప్పిరి: ఒకరు యిచ్చినదానిని అనుభవించుటలో స్వారస్యములేదు. తల్లియొక్క పాలను గ్రహించుటవంటిది స్వరాజ్యమును మనంతట మనము సంపాదించుట కి కరువులు వచ్చినవంటే ఆరవకరువు వస్తూందంటే మనకు లక్ష్యమేమిటి. జైల్లోనున్నవచ్చినవాళ్ళకు యింకా కష్టములేమిటి? జైల్లోనున్న ప్రాజార్లు ఇటు చేయుటకు సంసిద్ధులైనప్పుడు; తీర్మానమును ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించవలసినదని కోరిరి.

శ్రీ మల్లిపూడి పళ్లె మరాజుగారు ప్రతిపూర్ణముగా మాట్లాడుచు నిట్లుచెప్పిరి:—అధిక సంఖ్యాకులు అంగీకరించిన దానిని యెప్పుడు నేను ఆచరించువాడనే అయినప్పటికిని అందరి అభిప్రాయము చెప్పవలసియున్నది. గాంధీగారు కోరిన చిన్నపని కాంగ్రెసుసభ్యులును ఎక్కువ చేర్చులేనప్పుడు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమని సిద్ధాంతీకరించుట హాస్యాస్పదమని చెప్పిరి.

శ్రీమామిడిపల్లి సీతన్నగారు అనుకూలముగాను శ్రీమారిన సుబ్బారావుగారు ప్రతిపూర్ణముగాను మాట్లాడిరి. ప్రతిపూర్ణవాదములు నిస్సారములు నిష్ప్రయోజనములు అని విమర్శించుచు శ్రీచోడే రామలింగస్వామి చాచిరీగారు అనుకూలముగా మాట్లాడిరి. శ్రీవాళిం పట్టాభిరామా రావుగారు ప్రతిపూర్ణత్వమును చూపుచు స్థానిక సంస్థలయందే అనేక తగవులాడుచున్నప్పుడు స్వాతంత్ర్యమును కోరుట వేరొకోరేపు తీర్మానముగా గనిపించుననిరి.

శ్రీకుసుమ ధర్మన్నగారుకూడ ప్రతిపూర్ణముగా గాంధీగారి యభిప్రాయమును వెలిబుచ్చిరి. శ్రీరంగయ్యగారు అనుకూలముగాను శ్రీమారిన నరసన్నగారు ప్రతిపూర్ణముగాను పాచ్చిరించిరి.

శ్రీజోగ్గల రామచంద్రారావుగారు అనుకూలముగా మాట్లాడిరి. జనవరి 1 వ తేదీ లోపున బ్రిటిష్ గవర్న మెంటు కలకత్తా కాంగ్రెసు తీర్మానప్రకారము రాజీకి రాకపోతే మీరేమి చేస్తారు అనేది ప్రశ్న. అధినివేత పరిపాలనను యిప్పని యెడల మీరు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య వాదులగుదురా-కారా? అదే మీరు చెప్పవలసిన జవాబు.

శ్రీ పారుపూడి సత్యనారాయణగారు, కోటమర్రి రఘుపతిరావుగారు అనుకూలముగా పాచ్చిరికగా నుపన్యసించిరి. తీర్మానమునకు తృప్తియుగా నుండును, స్వరాజ్యము అనుటకును, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునుటకు బాధ్యతలో గల భేదమును శ్రీ గాడేపల్లి నారాయణారాయణశర్మగారు గుర్తించి జేసిరి.

“కలకత్తా తీర్మానమును గవర్న మెంటువారు గమనించి తననుగుణ్యులకు కార్యాచరణమునకు గడంగురు రనునమ్మకము ఈసభవారికి లేకపోవుటచే, రాబోవు లాహోరు కాంగ్రెసులో కాంగ్రెసు యుద్దేశము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య సంపాదన యని మార్చవలసినదిగా యీ సభవారు సిఫారసు చేయుచున్నారు.”

ఇంతవరకును యీ వై తీర్మానముపై చర్చయైన పిరిప, శ్రీ బ్రహ్మజోశ్యుల సుబ్రహ్మణ్యముగారు “కలకత్తా తీర్మానము...లేకపోవుటచే” అను మాటలను తీసివేయవలసినదని సవరణను ఉపపాదించిరి.

ఈ సవరణను ఉపపాదకులును అంగీకరించిరి. సభాధ్యక్షుడు మాట్లాడుచు యీ తీర్మానము యొక్క యుద్దేశము మీ యింటికి మీ సంపూర్ణ యాజమాన్యమును పొందగోరుట వంటిది అని చెప్పిరి. యువకులు స్వాతంత్ర్య స్థాపనము చేస్తామంటూన్నప్పుడు వారితోబాటు మనము కూడ వెళ్లకుండు మనం

రాజ్యం చేయడమెందులకు, కాబట్టి మనంకూడ ముందడుగు వేసేవారితో పోవడమే ధర్మము. తీర్మానములో మొదటి భాగము తీసివేయటమే సమంజసముగా గన్పించుచున్నది. వైస్ రాయి ఇర్విక్ ప్రభువు రేపు ఉదయమునకు ఇండియాకు రావై యున్నాడు. ఏదీయో వైస్రాయి చేస్తారని చెప్పుకున్నాడు. బర్మ-కొంపాడ్ ప్రభువుకూడ ఏదో కొంప మునిగిపోతుందను భయము చెప్పెను. కాబట్టి ఏ రోజున కెట్టి మార్పులు వచ్చునో ఇప్పుడు చెప్పలేము. అధినివేళ పరిపాలనమువారిచ్చుటయు మనము పుచ్చుకొనుటయు దీనికి ప్రాంతమ్యాటి ఇదంతా ఎందులకు. కాంగ్రెసు ప్రభుమహాత్ములలో యీ తీర్మానము మూలముగా ధర్మసమ్మతమును శాంతియుతమును అన్ని పద్ధతుల వల్లను సుపూర్ణస్వాతంత్ర్యము సంపాదించు యుద్ధోద్యమము తెలుపబడెను. కాబట్టి వాదోపవాదములు లేకుండ యొక సమ్మతుల నివ్వవలసినదని అధ్యక్షుడు కోరెను. తీర్మానమునకు 64 గురు అనుకూలముగను 31 మంది ప్రతికూలముగను సమ్మతుల నిచ్చిరి. తీర్మానము ఆధిక సంఖ్యకలచేత అంగీకరింపబడెను.

6. హిందూదేశ సాభాగ్యమున కవర్ధనాయకమును అప్పక్యతను తొలగించుటకు యీ జిల్లా ప్రజలందరూ యీ సభవారు మిక్కిలి కోరుచున్నారు.

ఉ॥ గరిమెళ్ల సత్యవీరభద్ర రావుగారు.

అ॥ డాక్టరు వేదాంతం వెంకటకృష్ణయ్యగారు.

భారతదేశపు ట్రానిక్ మన్సియిని, వాడ్రోలటకు ముఖ్యసాధనమును ఖద్దరును జిల్లా ప్రజలందరూ దీక్షతో ధరింపగలదులకు యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ॥ నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు.

అ॥ సునల్ల బ్రహ్మాదేవశాస్త్రిగారు.

8. స్వరాజ్య సాధనమునకు హిందీ ఒక ముఖ్యంగముగాన మండల స్థానిక సంస్థలన్నియు తమ పాతకాలలో హిందీకి స్థాన మొసంగవలసినదని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ॥ పీనపాటి వెంకటసుబ్బారావుగారు.

అ॥ శ్రీమతి గుమ్మడిదల దుర్గాబాయిమ్మగారు.

శ్రీ మాచిమంచి సుబ్బారావుగారు హిందీలో ఉప న్యాయములు జరిగినవివర తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

9. స్వరాజ్య సంస్థాపనకు ప్రభుత్వముతోను ప్రభుత్వ సంస్థలతోను సర్వవిధముల సహాయనిరాకరణము చేయుట యవసరముగావున ప్రభుత్వసాధనసభలు కోర్టులు పాతకాలలు ఉద్యోగములు బిరుదులు బహిష్కరించుచు పన్నుల నిరాకరణ సమ్మతి శాసనోల్లంఘనోద్యమములు సఫలముగా ఆయుజ జరిగెట్లు ప్రజలలో ప్రబోధము చేయుటకు ఏర్పాట్లు చేయవలసినదని రాజగోరు కాంగ్రెసున కీ సభవారు సిఫారసు చేయుచున్నారు.

శ్రీ విక్కిని వెంకటకృష్ణంగారు ఉపపాదించిరి.

శ్రీ మండపాక రంగయ్యగారు ఆమోదించిరి.

సభాకార సంస్థలను స్థానిక సంస్థలనుకూడ బహిష్కరింపవలసినదని శ్రీ దేవులపల్లి నూర్యనారాయణగారు ఉపపాదించిరి.

శ్రీ తుర్కా పురుషోత్తంగారు ఆమోదించిరి.

పాడుపూడి సత్యనారాయణగారు తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగా మాట్లాడుచు యిట్టి తీర్మానమును పెట్టుటకన్న యూరకున్న బాగుండునని తెలిపిరి. కలకత్తా కాంగ్రెసు తీర్మానముకన్న దిగిపోయినది. ఇంతకుపూర్వము స్వరాజ్య మంటే నివరికిని సరియేములేకుండ యుండేందుకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముని ఏర్పరచివలసినదని చెప్పి అట్టి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య సంస్థాపనకు తిరుగ పూర్వపు 1921 సం॥ పు బహిష్కారముల ప్రజాభివేగము గోరుచు పన్నుల నిరాకరణము శాసనోల్లంఘనము పెట్టుటకు దేశమును తీయారు చేయవలసినదని లాహోరు కాంగ్రెసును తూర్పుగోదావరి జిల్లాయును జిల్లాసభ యును గోరుట అత్యగోరవ భంగకరము. సత్తువలేని సిఫారసు గానుండుదనియు, ఏ తయారు లేనిదే 1921 సం॥ లో అద్వి తీర్మానముగా ప్రభుత్వమును ప్రతిఘటించి, పన్నుల నిరాకరణ ముద్రసిన యీ జిల్లా, స్వాతంత్ర్య స్థాపనకు సిద్ధముగా నున్నామి అప్పుడును వాదించుచున్న మనము యీ నిమిషములోనే లిహోరుగా లేమని చెప్పబూనుట అసమంజసమనియు, నిజముగా చేయవలసిన సిఫారసు, లాహోరు కాంగ్రెసులో గాని అటుతరువాత గాని జరుగవలసినది సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య ప్రకటనము.

కార్యక్రమములో ప్రాజాగ్రహములు చేయుట అప్పుకు స్వాతంత్ర్యము బడయుట కావలసి యున్నదనియు, కాబట్టి విషయ నిర్ణయ సభలో చేసిన తీర్మానము ప్రకటన పెట్టక తిరుగ మార్పుకొని యిట్టి పేలనపు తీర్మానము చేయుటగదనియు, మిత్రులు కొందరియభిప్రాయము చొప్పున దీని సమగ్ర పెట్టుట లేదనియు చెప్పిరి.

శ్రీ సునల్ల బ్రహ్మాదేవశాస్త్రిగారు తీర్మానమునకు అనుకూలముగా మాట్లాడిరి.

సభా విగ్రహయెను. అసలు తీర్మానము ఎక్కువమంది చే ఆమోదించెను.

10. జిల్లామండల రంగూన్ పోవువారును అటుమండి మనజిల్లాకు పువారును స్వదేశికంపెనీయును బెంగాల్ బర్మా స్త్రీము నానాదు కంపెనీవారితో నడువబడుచున్న స్త్రీమర్ద లోనే ప్రయాణముచేసి స్వదేశ పరిశ్రమ ప్రోత్సహించ వలెనని యీ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

శ్రీ మొసలికంటి తిరుమూరావుగారు ఉపపాదించుచు శ్రీ మండపాక రంగయ్యగారు ఆమోదించుచు విజిలెంకంపెనీ వారితో ఉండే పోలీసు, స్వదేశోద్యమములను చంపివేసే ప్ర యత్నములు, ప్రయాణీకులకు గల్గించిన కష్టములు మొదలగు విషయములతో నువ్వసించిరి.

తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడెను.

ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుతము నిర్వహించుచున్న మిత పాన ప్రచారము ధనవృత్తి కారకమనియు, ప్రభుత్వమువారు యేతద్విషయమై ప్రస్తుతమువలంబించుచున్న పద్ధతులు యెంత మాత్రమును మద్యపానమును సంపూర్ణముగా బహిష్కరింప జేయజాలవనియు, తాగుడు దురభ్యాసములను వచ్చు నవ్వు ములను యిరివరకే ప్రజలు గుర్రరింగియుండుటచే ప్రభుత్వ ము అట్టి ప్రచారముకొరకు ఖర్చు పెట్టుచున్న ధనమంతయు వృ థాయని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

భారతదేశ ఆర్థిక వైతిక సాంఘికపురోభివృద్ధికి సంపూర్ణ మద్య పాననిషేధ మత్యవసరమనియు, అందుకు ప్రజాభిప్రాయము సుముఖముగనున్నదనియు, యీ సభవారు విశ్వసించుచు, గోదా వరిమండలములో నిషేధమును సర్వవిధముల సర్వప్రయత్న ములు గావించవలసినదని తీర్మానించుచున్నారు.

ఉ॥ చావలి రామసోమయాజులుగారు.

అ॥ నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు.

శ్రీ ఆత్మహరి గోవిందాచార్యులుగారు (ఆంధ్రరాష్ట్ర) మద్యపానసంఘ కార్యదర్శి) మద్యపాననిషేధమును గురించి విశేషముగ నుద్బోధించుచు, ప్రభుత్వపుపాలిసీని విమర్శ నము ఖండితముగావించుచు నుపసాహవ్యాసము గావించిరి.

తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడెను.

భూమిశిస్తు

శ్రీ చావలి రామసోమయాజులుగారు భూమిశిస్తువిధాన మునుగురించిన తీర్మానమునుగురించి మాట్లాడుచు శాసనసభలో గావించుచున్న ఆందోళనముగురించి చెప్పిరి. శాసనసభ సమృ తముకానిదే శిస్తు నిర్ణయించుకూడదని తీర్మానము అంగీకరించు

Rs.1,00,00,000

సంతోషమునకు ఒక కోటి
రూపాయలు ఆదాయము గలిగినను

బిడ్డ ఎప్పుడు వ్యాధిగ్రస్తుడై పెరిగి పెద్దవాడై
పేరు ప్రతిష్ఠలు నిలువగలవాడు కాజాలడేని, మీకు
సంతోష మనునది లేనే లేదు.

ఒకకోటి రూపాయలు ఉండినను లేకపోయినను
నరే, కొడుకుండిన అతడు ఆరోగ్యవంతుడుగాను, బలము
గలవాడుగా నుండవలెననిన అతనికి రాజాహారమైన
గ్లాకోస్ నిప్పించవలెను. మీకు పేరు ప్రతిష్ఠలు తెప్పింప
గలడు. రాజకుటుంబము లయిదింటిలో, వారి బిడ్డ
లకు యివ్వబడుచున్నట్టి ఆహారము గ్లాకోస్ మాత్రమే.
మీ బిడ్డకు గ్లాకోస్ నిచ్చిన, ఎల్లభివృద్ధి నొందగలడో,
ఎంత హాయిగా నిదించునో ఎట్లు సంతోషముగా వర్ధిల్లు
నో మీరే కనుగొనగలరు.

గ్లాకోస్ 4

ఆరోగ్యకరమైన పోషక పదార్థములు చేరిన పాలాహారము

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అండు కో., లీమిటెడ్
(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)
తపాలపెట్టె నెం. 40 మదరాసు.

7305

టయు గవర్న మెంటు బుట్టదాఖలు చేయుటనుగురించి చెప్పిరి ప్రజలకు తెలియకుండా రివిన్యూపరిపాలన జరుగుచున్నది. లాండు రివిన్యూ రూల్సుకూడ శాసనసభ్యులకు తెలియవు. పన్నుకట్టే టప్పుడు పన్నులు యిచ్చువారి ప్రాతినిధ్యములేనిచే కట్టకూడదని ఒక నూత్రము ప్రపంచకములో అన్ని దేశములలో నున్నది. కాని మనదేశములో ప్రజా సమ్మతము లేనిచే యీ ప్రభుత్వ ము విధించుచున్నది. లాండ్ లీటలు గురించి శ్రద్ధ చేయవలసిన దని హెచ్చరించిరి. శ్రీమూరిన నరసన్నగారు తీర్మానమును ఆమోదించుచు రైతుల కష్టములు డి. పి. డి. రైయునారు పెట్టు చున్న బాధలను తెలియపరచిరి. తీర్మానము అంగీకరింపబడెను.

13. రీ వెటిల్వెంటు రిపోర్టులో న్రాయబడిన అంశములు అక్రమము లనియు సత్యమారము లనియు యీ సభవారు అభి ప్రాయపడుచు యిదివరకే పన్నులభారముచే క్రుంకుచున్న రైతు లెంతమాత్రము అదనపుపన్ను భరింపలేదని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

గవర్న మెంటువారు అక్రమముగా అదనముపన్ను సహా లుచేయ యత్నించినచో ఆవసర మైనచో దానిని నిరాకరిం చుటకు ప్రజలు సంసిధులు గావలెనని యీ సభవారు హెచ్చరిం చుచున్నారు.

శ్రీ మూరిన సుబ్బారావుగారు తీర్మానము యొక్క అవసరమును తెల్పుచు అంగీకరింపవలసినది ఉపపాదించిరి. శ్రీ జుజ్జువరపు వీరన్నగారు (పేదనగము) ఆమోదించిరి. తీర్మా నము ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడెను.

14. తూర్పు గోదావరిజిల్లా యోజనాభౌగమును గవర్న మెంటువారు తేదితెలి ప్రాంతములవలె పరిపాలన జరుపక చాలా అవ్యాయముగను నిరంతరముగను దుష్కరిపాలనమును నున్నదని యీ సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

ఉ॥ శ్రీ పుసులూరి కోదండ గోమయ్యగారు,
అ॥ బిక్కిని వెంకటరత్నంగారు,
కూని మమారస్వామిగారు (జడ్చంగి)
(స్వకీయవిలేఖరి)

EVERY COLOUR YOU REQUIRE

Dhariwal

LONG LIFE
WOOL WEAR

అల్లికనూలు

అల్లికనూలు ఏర్పరచేటప్పుడు నాణ్యమైన అవసరమో రంగులుకూడ అంతే ముఖ్యము. ధారి వాల్ నూలు అందమైన పలురంగులలో వీరును. బిస్కాక్, రోజ్ సింక్, చాంపెన్, ఛే బిజ్జెట్, వైస్ రా. 2 జొన్నల ఉండలగా సప్లయిచేయబడును.

అల్లికనూలు	పౌను 1-కి ధర	బర్లి క్లాసులు	పౌను 1-కి ధర
వానుల్ గ్రే	,, రు 3- 0	తెలుపు	,, రు 6- 4
బ్లూగ్రే	,, ,, 3- 8	మిశ్రమ రంగులు	,, ,, 6- 8
తెలుపు	,, ,, 3- 8		
రంగులు	,, ,, 3-12		
మిశ్రమరంగులు	,, ,, 4- 0	ధరెల్లా నూలు	
నూజర్ ఫింగరింగ్ ఊలు		తెలుపు	,, ,, 5- 4
తెలుపు	,, ,, 5- 0	మిశ్రమరంగులు	,, ,, 5- 8
అర్ట్ షేడ్స్	,, ,, 5- 4	మార్ లెక్చర్ ఊల్. }	
నూజర్ మార్ల్ షేడ్స్	,, ,, 5-12	షేడ్స్ }	,, ,, 5- 0

షేడ్ కాల్కులు ఉచితముగా పంపబడును.

The NEW EGERTON
WOOLLEN MILLS COMPANY.
(Branch of the British India Corporation Ltd.,)

DHARIWAL,

NDJAB.

ప్రథమ ఆంధ్ర దేశ హిందూ మహాసభ

(విన్నింటి సుబ్బారావుగారు)

హిందూసానిదేశపు నాయకుల సలహాపై, ఆంధ్రదేశము నందు, హిందూమహాసభను స్థాపించుటకు కొంత ప్రయత్నము ఉడుతపడిన పలుపగా, ఆక్తి వృద్ధియై కేడు బెజవాడవారు దానియందలి మర్మమును గ్రహించి, యితరాంధ్రదేశీయులకు మార్గదర్శకులై రాజోవుచున్న ఆంధ్రమహాసభలతోపాటు ఈ హిందూమహాసభను గూడ, జయప్రదముగ జరుపుటకు యత్నించుట విని చాల సంతసించితిని. ఆంధ్రులుగూడ, ఇతర రాష్ట్రీయులకు మిగిలిన విషయములతోపాటు, ఈ సందర్భము లో గూడ దీనిపొరని చాటిసందలకు, బెజవాడ పురజనులు సందసియులు. శ్రీయుత నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు, శ్రీయుత డి. రాఘవచంద్రయ్యచౌదరిగారు, శ్రీయుత వి. కాశీశ్వరరావుగారు యీసభను, జయప్రదముగ జరుపుటకు కడు సమర్థులు. డా॥ మాంజిగారిని సర్వవిధముల యీమహాసభకు అధ్యక్షులుగ నాహ్వానించుట బాగున్నది. మాంజిగారు, మన యాంధ్రదేశము వస్తువులకు తప్పక సమ్మతించెదరు. కాని ప్రస్తుతము వారు పంకదేశమునందు సంచారము చేయుచుండిరిని తెలియుచున్నది. అయినను వారు మనయాహ్వానమున కంగీకరించెదరు. వారు రా వీలులేనిచో, శ్రీయుత రామానంద ఛట్టిగారినిగాని, శ్రీయుత కేల్కరగారినిగాని యాహ్వానించుట సమంజసము. సభలు జరుపుకాలము సమీపించుచుండుటచే, త్వరలో ఏర్పాటు చేయగోరెదను. ఈ మహాసభను ఏర్పాటుచేయువలసి న నిబంధనలనుగూర్చి, యిదివఱకే ఆంధ్రపత్రికయందు తెలియ పఱచియుంటిని. ఏవిషయము కావలసివచ్చిననా, పండిత దేవరత్నకర్మగారు, కార్యదర్శి, హిందూమహాసభాకార్యాలయము ఢిల్లీ-యని వ్రాయుచో, తెలియగలదు. శ్రీయుత, వామన్ నాయకుగారు కూడ తోడ్పడగలరు. సన్మానసభ్యత్వ రుసుము మొదలగు విషయములను త్వరలో పత్రికయందు ప్రకటింపగోరెదను. సభయొక్క యద్వైత్యములకుగాని, కార్యవిధానమునకు గాని ఢిల్లీకి వ్రాయగోరెదను. మహాసభ ఏర్పరచినయనంతరము జిల్లాసభలు, తాలూకాసభలు, పుర, గ్రామసభలు ఏర్పాటుచేయవలయునని తీర్మానము చేయవలయును. సభ యిన్ని విధముల జయప్రదముగ జరుపగలందులకు ప్రార్థించుచున్నాను.

ఆంధ్రుల కొక విజ్ఞప్తి

దేశములో అనేక సమాజములు గలవు. యింకను యిది గూడ దేశాని యనేకమంది యభిప్రాయ పడవచ్చును. కాని యీ హిందూ మహాసభ యిట్టి వివిధ సంస్థలను ఒకచోటికి దీసికొని వచ్చుటకు ప్రయత్నించగలదు. హిందువుల వివిధ యాశయము లన్నియు దీనియందుగలవు. సనాతనము మొదలు, నవీనాచారపరాయణుల వఱకును, యీ మహాసభయందు ఆస్కారము గలదు. హిందువులలోయన్న వివిధ సమాజములవారు దీనియందు చేరుటకు వీలుగలదు. ఈ మహాసభయన నిలిచి, ఎవరి యాశయములరీతి వారు పనిచేసికొనవచ్చును. తగ్గుచున్న హిందూ సంఘమును కాపాడుకొనవచ్చును. వృద్ధిచేసికొనవచ్చును. కొందరు పూర్వాచారపరాయణులుగూడ తెలచుచున్నట్లు, వివిధ శాఖల మధ్య తేడాలు లేకుండజేసి, ఏవర్గమున కావచ్చును ను సరిదిద్ద గలుగుటయే గాక, వృద్ధిచెందుటకు గూడ తావియ్యగలదు. శ్రీల హక్కులను, స్వాతంత్ర్యమును విశేషముగ గాపాడగలదు. హిందువుల, భౌతిక, ఆధ్యాత్మిక జీవితములను బాగు చేయగలదు. భిన్నరుచులను పారదోలి, ఏకత్వమునకు దీసికొని రాగలదు. అన్నివేళల హిందువులకు నేపచేయగలదు. ఇతర మతములవారితో, యన్యోన్యమరగామతో మెలగగలదు. కావున, సనాతన మతస్థులు గాని, సంస్కరణాభిలాషులు గాని, శ్రీలు గాని, పురుషులు గాని, యువకులు గాని, పెద్ద వారు గాని, దేశమునకై దామేమైన నేపచేయదలచి యున్నచో, యీ యిమూల్యావకాశమును పోగొట్టుకొనవలదు. సంఘము చెడిపోవుచున్నది, చెడిపోవుచున్నది, యని విలపించుట కంటె, ఏదియో యొక సంఘములోచేరి, పనిచేయుట మంచిది. కావున ఆంధ్రులందఱు, విశేషముగ, యీ హిందూ మహాసభకు హాజరై, దీని యాశయములను విని, కార్యక్రమమును తయారుచేయుటకు తోడ్పడగోరెదను. మహారాష్ట్ర అపరజివా జియగు, శ్రీయుత సనకారగారు, మన హిందూ మహాసభ కేతెంచుచుండుటయే, ఆంధ్ర యువకుల కీమహాసభ యందలి ప్రాముఖ్యత తెలియగలదు. సభ జయప్రదముగా జరుగుగాక!

సర్వవత్స సమావేశ రిపోర్టు

నైహూరిపోర్టు తెలుగుపుస్తకములు బెజవాడ ఖద్దరు స్టోర్సులోను, బందరు కాంగ్రెసు ఆఫీసు లోను విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. కావలసినవారు ఆయాస్థలములలో తీసుకొనవచ్చును. వెల రు 1/- ఒకరూపాయి మాత్రం

బెంగాలు నాయకులపై

సెడిషను కేసు

మాజిస్ట్రేటు నిర్ణయముపై హైకోర్టువారికి అప్పీలుచేసుకొనుటకు కేసు వాయిదావేయబడుట కలకత్తా, అక్టోబరు 29:—సుబాన్ చంద్రబోసు గారిమీదను ఇతర కాంగ్రెసు నాయకుల మీదను తేబడిన సెడిషను కేసు విచారణయందు నేడు నుకీలు బెన్చీ గారి గృహమున రివాల్యరు దొరకు విషయమై సాక్ష్యమివ్వబడెను. నుకీలు బెన్చీ గారి ఇంటికిటికినుండి ఒకరు ఒక రివాల్యరును గుడ్డలో చుట్టి వెలుపల పడవేరిని ఒక పోలీసు కానున్నదీలు సాక్ష్యమిచ్చెను. అతఁడు పక్షపు న్యాయవాది ఈ సాక్ష్యమును ఆక్షేపించుచు, ఎవరో రివాల్యరును ఇంటినుండి వెళ్ళవలకు పడవేరినంత మాత్రమున ఆ రివాల్యరు బెన్చీగారిదని వాదించుటకు వీలులేదనియు, అంతేకాక సెడిషను సెక్షనుల ననుసరించి ఈ కేసు తేబడెననియు, సార్వభౌమునిపై యుద్ధము చేయునేరము నిందితులపై ఆరోపింపబడలేదనియు అందుచే ఈ సాక్ష్యమును అంగీకరింపరాదనియు చెప్పిరి. బెన్చీగారి ఇంటిలో రివాల్యరు దొరకులనుబట్టి వారి మనోభావములను తెలిసికొనవచ్చునని సబ్జిక్టు ప్రాసిక్యూటరు వాదించిరి. ఢిల్లీ సెషన్స్ వకీలు ఆక్షేపించుచున్న సాక్ష్యమును ఆ సాక్ష్యమును అంగీకరించెను. అందుపై 526 సెక్షను ననుసరించి మాజిస్ట్రేటు నిర్ణయముపై హైకోర్టు వారికి అప్పీలుచేసుకొనినట్లు ఢిల్లీ సెషన్స్ వకీలు అభిప్రాయము తెలిపెను. అందుపై మాజిస్ట్రేటు నవంబరు 12-న తేదివరకు కేసు వాయిదా వేసిరి. (ఫీ. ప్రె.)

ప్రకటన

‘బాలవ్యాకరణ గుప్తార్థప్రకాశిక’

800 పుటలు.

వెల 5-0-0

శ్రీమన్మహాపాధ్యాయ

బ్ర॥ కల్లూరి వేంకటరామశాస్త్రిగారి కృతము

ఇయ్యది చిన్నయనూరి బాలవ్యాకరణమునకు వ్యాఖ్యానము. తెనుగుభాష నభ్యసించువారువాటిని విద్యావృత్తిపరీక్షకులు జనువు విద్యార్థులకును నిది నత్యంతోపయోగము. ఈద్వితీయముద్రణముం దనేక విశేషములు చేర్చబడియున్నవి.

గ్రంథము కొరవారు త్వరచేయును.

విలాసము:—

కల్లూరి రామచంద్రమూర్తి బి. యె. బి. యిడి.

అసిస్టెంటు టీచరు, బోర్డు హైస్కూలు, కొవ్వూరు.

HEALTH & VITALITY THROUGH YOGA.

“Yogic Physical Culture”

By Sjt. S. SUNDARAM, Pleader, Bangalore.

A practical Guide-Book in English on Yoga-Asanas, Pranayam and Yogic cure.

All the 20 Asanas are illustrated by Photo Blocks. Paper Bound Re. 1/- Calico Bound Re. 1/8/-

(Reg: POSTAGE AS. 4 extra)

Publishers:—“BRAHMACHARYA” OFFICE, P O Kengeri, Bangalore.

మేము ప్రచురించిన కొన్ని ముఖ్యగ్రంథములు

శ్రీ రామరాజభూషణ ప్రణీతమైన

వసుచరిత్రము

సవ్యాఖ్యానము, చక్కనిచిత్రము, గిట్టుకేర రూ. 4-0-0

కంకంటిపాపరాజ ప్రణీతమైన,

శ్రీమదుత్తర రామాయణము మేలుకతి రూ. 2-0-0

స్వారోచిష మనుచరిత్రము

టీకా తాత్పర్యసహితము రూ. 2-0-0

శ్రీనాథ మహాకవి ప్రణీతము

శృంగార నైషధము

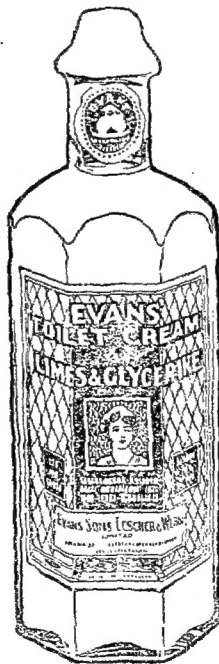
టీకా తాత్పర్యసహితము, చక్కని గిట్టుకేర రూ. 8-0-0

ఇతరపుస్తకముల పట్టి వలయువారికి పంపబడును

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అందుకో., ఆనంద ముద్రాలయము, మద్రాస్.

మీ వెంట్రుకలు అందంగా

నుండనిమ్ము

ఇండియామాదిరి ఉష్ణదేశము లన్నిటిలోను కొంత కాలమైన పిమ్మట వెంట్రుకలు చెడిపోవుట సంభవించును. వెంట్రుకలు పొడిగావారి బ్రహ్మాదిరి జరుగుబారు.

మీ వెంట్రుకలను సరియైన స్థితిలో నుంచి ఆరోగ్యముగా నుంచుటకు టానిక్ అవసరము. అందులోను ఈవెన్స్ లైమ్స్ అండు గ్లిసరిక్ టాయిలెట్ క్రిము చాల మంచిది. వెంట్రుకలకు శీవశక్తిని గలిగించును. నిత్యము ఉదయమున నుపయోగింపుడు. వెంట్రుకలకు మంచి మెరుగిచ్చును. పెదదీపకు చల్లదనమును గలిగించును.

మీకు దగ్గరగానుండే కేమిస్టు దగ్గరనుండి నొక సీసాను కొనుడు. కొనేటప్పుడు మాత్రం ఆ సీసాపైన ఎత్తని సీలు, ఈవెన్స్ పేరు ఉండునట్లు గమనింపుడు. నిర్మలమైనదనుట కిదియే గాఢరహస్యము.

EVANS' LIMES & GLYCERINE

Made in England by

EVANS' SONS LESCHER & WEBB LIMITED.

LIVERPOOL

AND

LONDON.

చెన్నపురి కార్పొరేషను

సముద్రతీరమును పోర్టుప్రస్తుతా రాక్రమించు కొనుటకు ఆత్మేచ్ఛ

పార్కు వేడుకలు- వివోదముల పన్నును గురించి

చర్చ

మద్రాసు, అక్టోబరు 30:- చెన్నపురి కార్పొరేషను సభ వారు నిన్న సాయంత్రము 5-15 ని॥ లకు సమావేశమయ్యిరి. సభ సమావేశమైతేనే సత్యయూర్తిగారు లేచి, ప్రభుత్వము వారు ఋణముగా నొసగ నుగియించిన రు॥లకులను చెప్పించు పద్ధతుల గురించి వెంటనే చర్చించుటకు సభవారు అనుమతి నొసగవలెనని ప్రతిపాదించిరి.

అధ్యక్షుడు డి॥సందర్భమున ముఖ్యమంత్రి ఈ విషయమును అత్యవసర విషయముగ చర్చకు దెచ్చుటకు మొదట దానేయుద్దేశింపఁజేసినందున, కాని కొందరుసభ్యులు, సాంకేతికముగ నా విషయమును చర్చించుటయును నియమవిధి గావలెననియు గోరుటచే దిగ్విమంతులై మిగిలిన సభ్యులు, ఈ రెండు మూడు రోజులలో స్థాయిసంఘముల వారును, ఈ విషయమున వాల్టర్లనడచిన ఇతిరసభ్యులను, సమావేశమై చాచుగ చర్చించి సంప్రదింపకమున మూడవ గావించవచ్చును.

సత్యయూర్తిగారు అధ్యక్షుని నూనె నంగీకరించుచు, ఈ విషయమును త్వరలో పరిష్కరింపవలెనని కోరిరి.

స్థాయిసంఘముల ఎన్నికలు

సత్యయూర్తిగారు ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర ముసంఘము మాత్రమే అధ్యక్షుని ఎన్నిక జరిగినవిమృతనే స్థాయిసంఘముల ఎన్నికలు జరుగునట్లు చూచుటకు తా నుద్దేశించితి ననియు నుడివెరి.

ప్రస్తుతమున్న హోల్డరు దక్షిణమువైపుగా వెంచి కట్ట నలసి యుండుటచే "కెల్లి" మరుగుకాలువకు ఎగువనున్న "స్పిరింగ్ హామ్" రోడ్డును తాము తీసికొని అందుకుబడులుగా మరుగుకాలువకు దక్షిణమున 80 అడుగుల వెడల్పుగల రోడ్డును నిర్మించి యొకగడమరి పొర్టుప్రస్తు అధ్యక్షుడు వ్రాసిన జాబు ప్రభుత్వమున చర్చింపబడెను. ప్రస్తుతమున్న రోడ్డుపైనున్న విద్యుద్దీపముల నిర్మించుటకును, తొలగించుటకు అవసరమును గూడ పొర్టుప్రస్తువారు భరింపవలెనను మరతుపై పొర్టుప్రస్తు అధ్యక్షుని కోర్కె నంగీకరింపవచ్చునని కమిషనరు శిఫార్సు చేసెను.

మినాక్షి సుందరంపిల్లే గారు, 50 అడుగులకు బరులు 80 అడుగుల వెడల్పుగల రోడ్డును చేయించి యొకగడమరి సవరణను ప్రతిపాదించిరి.

సామి వెంకటాచల శెట్టిగారు ప్రతిపాదన వాడేసించుచు, పొర్టుప్రస్తు సరిహద్దులను ఇంకను దక్షిణముగా వెంచినయ రావనియు అది జార్జిటౌను ప్రజల ఆరోగ్యమునకు భంగకరమనియు ఇదివరకు కార్పొరేషను సభవారు తీర్మానించినదియు అందుకు భిన్నముగ ప్రభుత్వమువారు ప్రవర్తించిన సముద్రతీరము నింకను అన్యాయక్రంతమునర్హులు వాడేసించిరి.

సత్యయూర్తిగారు ప్రతిపాదన వాడేసించుచు ప్రస్తుతము పైచర్చను నిలిపియుంచి ఈలోగా నీ విషయమును విచారించుట కొకయంపసంఘమును నియమింప వలెనని సవరణ సుపాదించిరి. పొర్టుప్రస్తువారియు సముద్రతీరమునంగిన ఆక్రమించుచున్న ప్రజలు సముద్రతీరమునకు జరిగిన నష్టములను ఆరోగ్యముగ జీవించుట కవకాశములేదని నుడివెరి.

డా॥ మల్లయ్యగారు సవరణను బలపరుచుచు పొర్టుప్రస్తు వారు హోల్డరు భవనముల విస్తరింపజేయుటవలన గుండుగారి వచ్చుటకు వీలులేక జార్జిటౌను చాల అనారోగ్యమునొందుననియు పట్టణము నింకను అధ్వాన్న మొనర్చరావనియు నుడివెరి.

ఆర్. మనన గోపాలునాయుడుగారు సవరణను బలపరచుచు, హోల్డరును ఉత్తరపు వైపున పెంచుటకు తన కాత్మేచ్ఛ లేదనియు పొర్టుప్రస్తువారిదివరకు గూడ దక్షిణవైపు సముద్ర తీరము గావలెనని గోరగా, అది ప్రజల ఆరోగ్యమునకు భంగ కరమును కారణముచే కార్పొరేషను వారిదివరకు తీర్మానించి యుండిరని నుడివెరి.

కమిషనరుగారు సంగతి సందర్భముల వివరించుచు, ప్రస్తుత మీ భూమిని కార్పొరేషను వారొసంగని యెడల పొర్టుప్రస్తు వారు, కార్పొరేషను వారిదివరకు గోరియుండిన, భవనములను పేడల యుపయోగార్థ మొసగ నిరాకరింపవచ్చునని నుడివెరి. అంతయుగాక, హోల్డరు చెన్నపురి పొరులందరికి లాభకర మైనది.

సత్యయూర్తిగారు:- ఎగువను, కిగువను వ్యాపారస్థులకు మాత్రము.

కమిషనరు:- వారిసంఖ్య తక్కువ.

సత్యయూర్తిగారు:- బహుస్వల్పము.

మినాక్షి సుందరంపిల్లేగారు, సవరణను ఇంకను బల పరచిరి.

అధ్యక్షుడు ప్రతిపాదనను వోటునకువెట్టుచు, హోల్డరు దక్షిణపువైపు భాగ మిదివరకే పొర్టుప్రస్తువారి కొసగబడె ననియు, ఇప్పుడీ రోడ్డు నొసగనియెడల వారి నిబ్బందిపెట్టుటకంటె ప్రయోజన ముండదనియు నుడివెరి.

సత్యయూర్తి:- మీ రిసయమున నిట్టి యుపన్యాసము గావించుట చాల అన్యాయము. ఇటుల నుడువలసి వచ్చినందుకు విచారించుచున్నాను.

సవరణ విగ్రహపుట

సవరణను వోటునకు వెట్టుగా వీగిపోయెను. 11 గురు అనుకూలముగను 20 మంది ప్రతికూలముగను సమ్మతుల నొసరిరి. జస్టి సేపత్తమువారును యూరపియనులును, నామినేటెడు సభ్యులను వ్యతిరేకముగను, కాంగ్రెసు, స్వతంత్ర సభ్యులు అనుకూలముగను సమ్మతుల నొసరిరి.

క్రొత్తరోడ్డు 40 అడుగులవలెనను సవరణ అంగీకరిం పబడెను.

సవరింపబడిన రీతిని ప్రతిపాదనను వోటునకువెట్టి అంగీ కరింపబడెనని ప్రకటించెను. సత్యయూర్తిగారు పోలును అడు గగా అడుగుటలో నాలస్యమయ్యెనని చెలుపుచు అధ్యక్షుడు "పోలు" నై కొన నిరాకరించెను.

పార్కు వేడుకలు

ప్రతిపత్నరమువలెనే ఈవత్సరముగూడ క్రిస్టియను సెలవు లలో, పార్కునందు వేడుకలను, ప్రదర్శనమును ఏర్పరుచుటకు అనుమతి నొసగవలెనని దక్షిణ ఇండియా వ్యాపారసంఘము వారు పెట్టిన దగఖాస్తు పిమ్మట చర్చింపబడెను.

ఈవిషయమై మాటలాడుటకు డాక్టరు బి. మల్లయ్య గారు లేచి నిలచి మాటలాడుచుండగా, అధ్యక్షుడు లేచి, కమిషనరేదియో క్రొత్తవిషయమును చెలువనందెనని చెలు పుచు మల్లయ్యగారు వేచియుండవలెననియు గోరిరి.

మల్లయ్యగారుదుపై కొంచె ముద్రేకముతో మాటలా డుచు, అధ్యక్షుని చర్చను ఆడేసించెను. ప్రజాప్రతినిధులగు తాము, సభవారియెదుటనున్న విషయమును చర్చించుటకు అధి కారముగలదు. తాము కమిషనరుచే ముక్కును తాడుగట్టి లాగ బడుట కంగీకరింప మని మల్లయ్యగారు నడివెరి.

వి. చక్రపై చెట్టిగారు:- ఎందుకంత ఆగ్రహము.

మల్లయ్యగారు:- అధికారమునందున్నవారు, సభ్యుల హక్కులకాల్కిక్రింద త్రొక్కునపుడు ఆగ్రహ మందలపింపవచ్చును.

పిమ్మట మల్లయ్యగారు మాటలాడుచు ద. ఇ. వ్యా. సంఘమువారినుండి పుచ్చుకొను న్యాలవంతు లాభములలో అయి

దవంతును, "వివోదముల పన్ను" క్రింద పరిగణింపవలెననియు మిగిలిన దానిని, పీజాగ పరిగణింపవలెననియు ప్రతిపాదించిరి.

సత్యయూర్తిగారు సవరణ నెదుర్చుచు, ఇదివరకు ఏర్ప రుచుకొనిన మరతులను మార్చరాదని చెలుపుచు, తత్ప్రకారము అనుమతి నొసగవలెనని ప్రతిపాదించిరి.

రోజుగారు సత్యయూర్తిగారి ప్రతిపాదనను బల పరచిరి.

పి. టి. కుమారస్వామిశెట్టిగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు మల్లయ్యగారి సవరణను బలపరచిరి.

సామి వేంకటాచలశెట్టిగారు సత్యయూర్తిగారి ప్రతిపాద నను బలపరుచుచు, ద. ఇ. వ్యా. సంఘమువారికి ప్రశ్నక అని రణ గావలెనని గోరుటను నిరసించిరి. వివోదముల పన్ను వలన ద. ఇ. వ్యా. సంఘమువారి ఆదాయము క్షగ్గననియు, వాడి ఆదాయములో 3 వంతులు, న్యాలకాల టి క్లెయిట్లు వలన ఇచ్చు చున్న దనియు, వివోదముల పన్ను దానికి వర్తింపదనియు నుడివెరి.

మదనగోపాలునాయుడుగారు ప్రతిపాదన నెదిర్చిరి.

సత్యయూర్తిగారు చర్చకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, కార్ పొరేషనునకు నష్టము వచ్చునని, వివోదముల పన్నును మిగిలిన యించుట చాల అవసరకరమున ప్రవర్తన మని ఆడేసించిరి.

డాక్టరు మల్లయ్యగారి ప్రతిపాదనను వోటునకు వెట్టు గా, వీగిపోయెను. 18 గురు అనుకూలముగను 18 ప్రతికూలము గను సమ్మతుల నొసరిరి.

పిమ్మట సత్యయూర్తిగారి ప్రతిపాదనను వోటునకు వెట్టు గా అంగీకరింపబడెను.

అంతట సభ ముగిసెను.

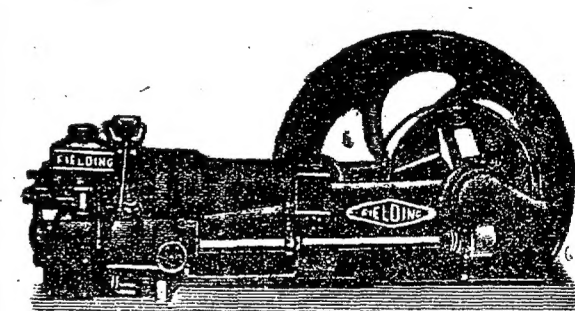
ఫెల్డింగు

కోలు స్పార్టింగు

&

శ్రీ మి డి శ శ్

క్రూ డాయిలు యింజనులు

మెకానిజమ్ బహుసులభము
యింజనులు చాలా బలమైనవి
క్రూ డాయిలు ఖర్చు బహుతక్కువ
వివరములకొరకు వ్రాయవలెను.

సోల్ యేజంట్లు:-
డి. యల్. శాస్త్రి & కో.,
12, తంబుచెట్టివీధి, మైదాను

GOODWIN'S "MONOGRAM" TOILET SOAP

MADE IN ENGLAND

గుడ్ విన్స్ మొనోగ్రామ్ గల టాయిలెట్ సబ్బు

బిళ్లనొకటి వాడిచూడుడు

దానికి గల దివ్యమైన సువాసనచే గలుగు నిర్మలత్వమునకు మీరు ఆకర్షింపబడుదురు.

ఇంగ్లాండులో, మాన్ చెప్టరునందు, గుడ్ విన్స్ వారిచే తయారు చేయబడినది.

సోల్ రిజెజెస్ట్రేటెడ్:- ఆల్ ఫ్రెడ్ డబ్ల్యూ. బ్రాక్, G. M. 24. పాస్టుబక్కు నెం. 375, బాంబాయి.

మీరటు కళాశాలలో
గాంధీమహాత్ముని ఉపన్యాసము

విద్యార్థులకు హితోపదేశము-విద్యార్థులు
101 నవరతులను సమర్పించుట

ఈ నెల 28 వ తేదీ సాయంకాలమున మీరటు కళాశాల ప్రిన్సిపాలు లెఫ్టినెంటు కల్నలు టి. ఎఫ్. ఓడో సెలెగారి అధ్యక్షతన జరిగిన విద్యార్థుల సభలో మహాత్ముడు పంపిణీ చేసిన సభలో ఉపాధ్యాయులను విద్యార్థులను కలిసి మహాత్ముని సన్మానపత్రమును 101 సవరణ (పెద కాకులు) లను వెండి పల్లెరమునందుంచి సమర్పించిరి. అనగా మూడు 1850 రూపాయలు, సభకు చాలమంది పౌరప్రముఖులగుడ వచ్చిరి. భారతీయులు పాశ్చాత్యులును ప్రభుత్వోద్యోగులునుగూడ వచ్చిరి. ఆపల్లెమును సన్మాన పత్రఫలకమును అచట వెలయు వేయగా పల్లెమును మీరటు బాయింబు మేజిస్ట్రేటు కానుపీలుగారు 60 రూపాయలకు కొనిరి.

ప్రారంభమున దధ్యక్షుడు మహాత్ముని తనపట్లను విద్యార్థుల పట్లను ఉపాధ్యాయుల పట్లను వ్యాధయభూత్యకమగు సన్మానము వోసెను. “సత్యముకొరకు సర్వపరిత్యాగ మొనర్చిన దేశభక్తులలో మహాత్ముడగగణ్యుడు. మహాత్ముని యందు భారతీయ విజ్ఞానమునకు సమగ్రవికాసము కలిగినది. ఈ కళాశాలలోని ఉపాధ్యాయులలో 100 కి 20 మందియును విద్యార్థులలో 100 కి 10 మందియును ఖద్దరు కట్టుచున్నారని. మహాత్ముడు ఉపన్యసించ బోవునపుడు 5 నిమిషములనే పు గంభీరహర్షధ్వనులు చెలగెను.

నేను మహాత్ముడనుగాను. నేనొక విద్యార్థిని. ఇంద్రియ నిగ్రహముకొరకు సాధన మొనరించుచుండుటవలన నా కమితముగ మేలుకలిగినది. ఖద్దరు ధరించుటవలన చిరుజేదలను జానపదులకు మీరు ఆకలిబాధను తీర్చిన వారగుదురు. మీరటులో ఖాదీ ఆశ్రమమువారును వైశ్యఅనాధశరణాలయమువారును తయారుచేయుచున్న వస్తువులను ఖద్దరు బట్టలనే మీరుకొని ఉపయోగింపగోరెదను. నా కొనబడిన బహుమానము లేనియెను నాకడ నుండగూడదు. కాన వానిని వెంటనే విక్రయించి ఆధనమును ఖద్దరు నిధికి చేర్చుచుండును. మీ రొ స గి న సన్మానపత్రమును అచ్చువేయించుటకు ముందుగా మీరు విద్యార్థులకందరికిని చూపించి వారి ఆమోదమును బడసియుండవలెనని. సన్మాన పత్రములలో అతిథులను అమితముగా పొగడుట ఆచారముగానే యున్నది గాని విద్యార్థులుగూడ నటులనే చేయుదురని నే ననుకొనలేదు. దానినిగూర్చి చాలమంది విద్యార్థులే నాకు వ్రాసిరి. కాన నీ సన్మాన పత్రమునందలి భావములను విద్యార్థులందరు నామోదించిరి లేదో నాకు తెలియదు. మీ సంఖ్యనుబట్టి చూచిన మీరొసగిన ధనము మిక్కిలి అధికమనియే నేను తలంచెదను. మీరు దేశమాత నేపచేయగోరి పన్నో మీరు కనీసము సంయమమును అనగా యింద్రియ నిగ్రహమునైన సభ్యసింపవలెను. ఇప్పటి విద్యార్థులు సంయమము సభ్యసింపకపోవుట వలననే వారిని బలహీనతయును పిరికితనమును బాధించుచున్నవి. విద్యార్థులు బ్రహ్మచర్యము నవలంబింపవలెను. స్త్రీ సంగమమును చేయగూడదు. పెండ్లియైన వారు సంయమము సభ్యసింపవలెను. విద్యార్థులు యోధులుగాన వారు బెడరింపుట లొంగిపోగూడదు. విద్యార్థులకు అధికారులు విధినిషేధముల నేర్పరుచుచుండురు. విద్యార్థులుటల నడచుకొనునట్లు అధికారులు వారిని బెడరించి లొంగదీయుదురు. విద్యార్థులు చేయగూడని పనులు చాలకలవు గాని చేయదగిన పనులను గూడ బెడరింపుట జుడిసి వారు మానగూడదు. అధికారులొసంగిన ఆశ్రమములకు నాజ్ఞనుల్లంఘించినచో వారిని పాతకాలనుండి వెడలగొట్టెదరు గాని మరేవియును చేయవలదు. అదియొకగొప్పనష్ట మెంతమాత్రమును కాదు. వారు మరేమిటైనను విద్యసభ్యసింపవచ్చును. విద్యాభ్యాసము ముఖ్యముగా ఆత్మవికాసముకొరకుగాని ధనార్జనముకొరకు గాదని మీరు గ్రహింపవలెను.” అని మహాత్ముడు సుడిచెను.

అధ్యక్షుడు ప్రిన్సిపాలు మహాత్ముని పంపనము లొనరించెను. మహాత్ముడు వెడలనున్నపుడు కళాశాలలో నౌకరులు 21 రూపాయలు సమర్పించిరి. నేనుగూడ నౌకరునేగాన మీరు నాకిగనము నొసగుటసమచితమేయని మహాత్ముడు సుడిచెను. నిన్న 28-వ తేదీ ఉదయమున మహాత్ముడు మీరటునుండి బయలుదేరెను. మీరటు మంతలమునందలి గ్రామములలో సంచారము గావించును. (అ. శ్రీ ప్రెసు)

గాంధీమహాత్ముడు కళాశాలకు విచ్చేసిన సందర్భమున మహాత్ముని గౌరవార్థము శేపు (29-10-29) కళాశాల మాయ బడుననిసభ ముగియనపుడు ప్రిన్సిపాలు తెలిపెను.

ప్రథమాంధ్ర
హిందూ మహాసభయొక్క

రెండవ ప్రకటన

ఆంధ్ర మహాసభలారా, యీ ప్రథమాంధ్ర హిందూ మహాసభకు అధ్యక్షులుగా యుండమని కోరిన శ్రీ డాక్టరు బి. యస్. మాంజీగారు దయతోసంగీకరించిరి. శ్రీ దేశభక్త గణేశ దామోదర్ సావర్కర్ గారుగూడ వచ్చుటకు దయతోసంగీకరించిరి. ఈ సభను శ్రీజగత్ విఖ్యాత పండిత మదక్మోహన మాల వ్యాజీ గారు ను, దా న పీ ఠు లు ను కోటి శ్రేయసును అయిన రాజబహదూర్ నారాయణ్మాలా పిట్టి (బొంబాయి కాపురస్తులు) ఘోకామదాస్ ఓర్లా (కలకత్తా కాపురస్తులు) గార్లును బహుశా నలంకరించెదరు. యిటివల యేలూరు హిందూ యువజనసంఘమునకు 50 వేలరూపాయలు వెచ్చించి దివ్యభవనమును కట్టించినదానవీరులు శ్రీ రాజా మోతే గంగరాజుగారును, ఆంధ్రభిక్షులును రాజమహేంద్రవరమున హిందూసంఘమును యేర్పరచి భగవత్గీతా ప్రచారమును తీవ్రముగ చేయుచున్న శ్రీ న్యాపతి సుబ్బారావు పంతులుగారును గూడ దయచేసెదరు. హిందూసంఘమునకు తీవ్రమైన నేపచేయుచున్న యిట్టి మహానీయులు విచ్చేయు యీ మహాసభను జరుపుట హిందూ మహాజనుల భారమైయున్నదిగాన తప్పక ఆంధ్ర మహా జనులెల్లరు విచ్చేయు ప్రార్థన. సభ నవంబరు 6 వ తేదీ ఉదయం 7 గంటలకు ప్రారంభమగును. విజవాడపురమున యిట్టి మహాసభ ప్రప్రథమముననే జరుగుచున్నది గాన విజయవాడ పాఠశాల యితరప్రాంతములనుండి వచ్చుచున్న అతిథులను తగురీతి సత్కరించెదరని నమ్ముచున్నాము. రు 0-8-0 చెల్లించి టికెట్టుపొందిన ప్రతిహిందువు యీసభకు ప్రతినిధులుగా యెన్నుకొనబడుదురు. వీరికి వోటింగు అధికారముగూడ యుండును. ఆదిమాంధ్రసోదరులు తప్పక దయచేయవలెను.

అ. కామేశ్వరరావు
దుగ్గిరాల రాఘవచంద్రయ్య చౌదరి,
కార్యదర్శులు.

సోపితము 1895

సీమకమలము
మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి
నా, యమైన ధర

వీకెసి చబిల్ దాస్ అండు నన్స్

రత్నాలు, బంగారు, వెండినగలు వర్తకులు

112, 113 చైవాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

మహాదీయులు బాల్యనివాహములు

వైస్రాయిగారు రాయబారమును చూడగోరుచూ
వకాలానా మహ్మదాలీగారు కోరుట

మాతన ఢిల్లీ, ఆక్టోబరు, 29:—బాల్యనివాహనిషేధ చట్టముపై మహ్మదీయులయొక్క అభిప్రాయములను తెలుపుటకు ను చట్టము మహ్మదీయులకు వర్తించనటుల చేయవలయునని కోరుటకునుమహ్మదీయుమతాశయములకు యీ చట్టము విరుద్ధముగా నుండుట తెలుపవలెననియు, ప్రముఖ ఉలేమాలు యితర మహ్మదీయ ప్రతినిధులును కలిసి రాయబారముగ వైస్రాయి గారి కడకు వెళ్లనటువంటి రాయబారమును వైస్రాయిగారు చూడవలెనని మాలానా మహ్మదాలీగారు కోరిరి. రాజప్రతినిధి గారు నవంబరు 11 వ తేదీని యీరాయబారమును చూచునట. ల తెలిపిరి. (అ. ప్రె.)

జైలునుండి తప్పించుకొని పారిపోయిన
ఫైదీ నెలదినములతరువాత పట్టువడుట
మద్రాసు పెన్సిల్వేనియానుండి సుమారు నెలదినముల క్రిందట తప్పించుకొని పారిపోయిన చిన్నప్ప అను ఫైదీయు కడు మొన్నటిదినమున తండ్రియారుపేటలో పోలీసువారికి పట్టువడెను. (అ. ప్రె.)

“ఉచిత భీమా”

రు. 5-8-0 మాత్రమే చెల్లించి చనిపోయిన 161 నెంబరు పాలసీదారుని వారసునకు దశరాజుపల్లె గ్రామములో 9-8-29 తేదిన యిచ్చినది.

రు. 500 లు.

రు. 6-8-0 మాత్రమే చెల్లించి చనిపోయిన 230 నెంబరు పాలసీదారుని వారసునకు బెజవాడలో 30-9-29 తేదిన యిచ్చినది.

రు. 500 లు.

రు. 7-8-0 మాత్రమే చెల్లించిచనిపోయిన 302 నెంబరు పాలసీదారుని వారసునకు నంద్యాలలో 29-10-29 తేదిన యిచ్చినది.

రు. 500 లు.

వై వారందరు మా “ఉచిత భీమాపద్ధతి” లో చేరనియెడల వారు చెల్లించినది చాలా కొద్ది మొత్తములయినను అంత పెద్ద మొత్తములను వారి వారి సంసారములకు సమకూర్చుకొని యుండరు. కావున ముఖ్యముగ బీదవాగు సామాన్యులయిన ఆదాయము కలవారు యీ పద్ధతి యొక్క ప్రయోగములకు గమనించి సభ్యులై సంసారములకు అండకలుగచేసుకొనును.

ఉచిత భీమాయొక్క పూర్తివిషయములకు యిట్లు వ్రాయవలయును.
ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్ అండ్
జైనరల్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్.,
23, సెకండులైనుబీచి మద్రాసు.

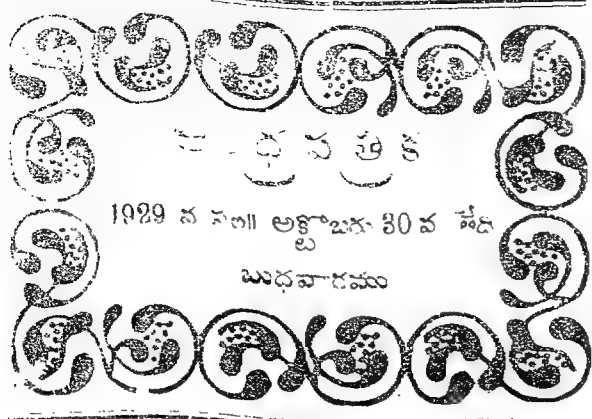
లేక

వ్రాించి అభీములు:—బెజవాడ, నెల్లూరు, ఏలూరు, రాజమండ్రి, గుంటూరు, తాడిపత్రి, నంద్యాల, కర్నూలు, బళ్లారి, కావలి, వగయిరా.

ప్రకటనము

రేపటిదినుము దీపావళి పండుగ యగుటచే, ఆంధ్రపత్రిక ఆనాడు వెలువడదు.

సంపాదకుడు.

రేపు

రేపటి రాత్రికి, హిందూదేశము గూర్చి బ్రిటీషు ప్రభుత్వ ప్రకటనము వెలువడునని తెలియుచున్నది. ఈ ప్రకటనము ప్రజలను తృప్తిపరచుచో, దీపావళి రాత్రి అనుభవించెడి ఆనందమున కిది తోడ్పడును. లేనియెడల, ప్రజల నిశ్చయము మరింత బలపడును. ఈ ప్రకటనమునందు రాండుతుబిలు సమావేశము వాగ్దానము జేయబడునట. స్వదేశ సంస్థానాధీశులును వివిధ రాజకీయపక్ష నాయకులునుగూడ దీని కాహ్వానింపబడెదరట. గమ్యస్థానము అధినివేశ స్వాతంత్ర్యముగాని, కేవల బాధ్యతా సహిత ప్రభుత్వము గాదని సూచింపబడును. సర్ మాల్యూం హెయిలీగారు జేసిన వివరీతార్థము నిరాకరింపబడును. రాండుతుబిలు సమావేశమునందు, నెహ్రూరిపోర్టు, బట్లరుకమిటీ రిపోర్టు, సైమను రిపోర్టు, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమును గమ్యస్థానముగ గల ఇతర రిపోర్టులన్నియు, విచారించబడునట. ఇట్టి సందిగ్ధ సమయమున కాంగ్రెసు సభ్యులు తమధర్మమును నిర్ణయించుకొనవలయును. ఎండమావులను గాంచి నీడను భ్రాంతికి లోనుగాకుండ జూడవలయును. కాంగ్రెసునాయకులు తమ ధర్మము నీసమయమున ప్రశంసార్హముగ నిర్వహించెదరని విశ్వసించెదము. హిందూ స్థానముపై మునిపత్రికా ప్రతినిధి దెలిపిన వృత్తాంతము ప్రకారము, వివిధ పక్ష నాయకులు డిల్లీలో రేపటిదినుము సమావేశ మయ్యెదరు.

మాలవ్యాగా రిదివరకే వెడలియున్నారు. సర్ సి. బి. రామస్వామి అయ్యరుగారు ఇంగ్లండునుంచి కరాచీకి వాయు విమానముమీద వెడలి, డిల్లీలో నాగిరి. జిన్నాగారు వెడలుచున్నారు. వీరు గాక, శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు, బిర్లాగారు, సర్ సప్తూగారు, అన్నాగారు, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు, పండిత జవహరిలాల్ నెహ్రూగారు మున్నగువారుగూడ డిల్లీ కేగెదరు. ప్రధాననాయకులకు ఇర్విను ప్రభువుగా రిదివరకే ప్రభుత్వ ప్రకటనము సందజేసిరని తెలియుచున్నది. గాంధీ మహాత్ముడు గూడ డిల్లీలో నుండును. రాజప్రతినిధియగు ఇర్విను ప్రభువుగారు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వ ప్రకటనముగూర్చి వీరందరతోను సంప్రతించెదరని తెలియుచున్నది. హిందూదేశముతో సంఖ్యపడుటకు ఇంగ్లండు సలిపెడి ప్రయత్నముల

కెవరును అడ్డుపడబోరు. కాంగ్రెసు మహాసభయే సంవత్సరాంతమువరకు గడువిచ్చి రాండుతుబిలు సమావేశపు ఏర్పాటును సూచించెను. అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమును యీ సంవత్సరములోపల ప్రసాదింపక బోయినను, వాగ్దానము జేయక బోయినను, తాను సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాది నయ్యెదనని, గాంధీమహాత్ము డిటీవల గూడ చాటెను. కాంగ్రెసు నాయకులలో పలువు రిట్టి యభిప్రాయమునే సూచించుచున్నారు.

బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి సమయమున అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము విషయమై ఆతురము జూపుచున్నచో, కాంగ్రెసు ప్రముఖుల పట్టుదలయే యిందుకు కారణమయ్యె ననుటకు సందియములేదు. సైమను కమిషను రిపోర్టు ఫిబ్రవరినాటికిగాని వెలువడదు. ఈ లోపలనే కమిషనువారు సంగ్రహ నివేదికను ప్రచురించిన బాగుండునని, కొందరు హితవోసగుచున్నారు. ప్రభుత్వ ప్రకటనమునకు సైమనుగారు రయినను ప్రతికూలురు గారని దెలియుచున్నది. సెంట్రలు కమిటీ కధ్యక్షులగు సర్ శంకరనాయుడుగారు, తమ కమిటీవలనగాని, సైమను కమిషనువలనగాని, హిందూదేశ సమస్య పరిష్కారము గాజాలదనియు, దేశపు నిజ నాయకులగు బహిష్కారవాదులతో బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు సంప్రతించుట యవసరమనియు తేటపరచిరి. జిన్నాగారు ఇర్విను ప్రభువుగారికి వెనుక తెలిపిన సూచనలు, నేటివార్తలలో గనుపించును. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు తమ యభిప్రాయమును ప్రకటించి, దేశనాయకులను రాండుతుబిలు సమావేశమునకు బిలుచుట యవసరమని వీరు గోరిరి. హిందూదేశముచే బహిష్కరింపబడిన సైమను కమిషను వారిద్వారా రాజ్యాంగవిధానము నిర్ణయమగునని తలచుట వెట్టియని, జిన్నాగారు నిరూపించిరి. ఇంతియగాక, హిందూదేశమునకు ఇంగ్లండుపట్ల విశ్వాస మంతరించెననియు, యీ విశ్వాసమును పునరుద్ధరించు తెటులని ఇంగ్లండు విచారింప వలయుననియు, జిన్నాగారు కోరిరి. 1917 సంవత్సర ప్రకటనము అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమును వాగ్దానము జేయలే దను సందేహమును పారద్రోలి, ప్రభుత్వమువారి నిజమగు నుద్దేశ్యమును ప్రకటింప వలయునని, వీరు ఎచ్చరించిరి.

లేనియెడల, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాశయము సర్వత్ర వ్యాపించునని, జిన్నాగారు తేటపరచిరి. ప్రెసిడెంటు పతులుగా రిదివరకే ఇర్విను ప్రభువుగారితో సంప్రతించిరి. ఈ సంప్రతించు ఫలితమును వీరు మహాత్మునకు దెలిపెదరట. రేపుజరిగెడి నాయకుల సమావేశము, ఇర్విను ప్రభువుగారికి ప్రజాభీష్టమును స్పష్టముగ వెల్లడి జేయునని నమ్మెదము. నాయకులు తమ సంస్థల యభిప్రాయమును కనుగొనుటకు సావకాశము లేకబోయినను, దాని ఆదర్శముల కేమాత్రము భంగము కలిగింపరని నమ్మెదము. కాంగ్రెసుకు సంబంధించి సంతవరకు ప్రజలు, గాంధీ, నెహ్రూ, అన్నాగారు మున్నగు నాయకులపై సంపూర్ణ విశ్వాస ముంచవచ్చును. వీరు జాతీయ పతాకమున కేవిధమునను అగౌరవము తేరని నమ్మవచ్చును. సైమన్ కమిషనును బహిష్కరించిన నాయకులందరును తమలోతాము సంప్రదించుకొని, భావి కర్తవ్యమును నిర్ణయించుకొనుచో, షేలు గలుగును.

ఒక యిబ్బందిమాత్రము గలదు. బ్రిటీషు ప్రభుత్వ ప్రకటనమునకు, లిబరలు కన్సర్వేటివు పక్షముల సమ్మతి గూడ గలదని తెలియుచున్నది. వీరిసమ్మతి బడయుటకు, లేబరుప్రభుత్వమువారు త్వరితముగ ముందుకు బో సాహసింపజాలరు. ఇట్టి సందర్భములు భారతీయులను తృప్తిపరచుటకు చాలియుండవు. భారతీయులు గోరునది సత్వర అధినివేశ స్వాతంత్ర్యసిద్ధి దప్పవేరుగాదు. ఇందుకు సంబంధించినవివరములను రాండుతుబిలు సమావేశమునందు నిర్ణయింపవచ్చును. అంతియగాని, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమును దూరాదర్శముగ నిలిపియుంచుచో, ఇతరపక్షములసంగతి ఎటులున్నను, కాంగ్రెసుపక్షమువారు మాత్రము ఇందు కంగీకరింపరు. నాయకులు రేపటిసమావేశపు ఫలితములను తమతమ సంస్థలకు దెలిసి, వానిద్వారా భావికర్తవ్యమును నిర్ణయింపవలసియుండును. రాండుతుబిలు సమావేశము గూడునప్పటికి ఇంకను ఆరుమాసములు పట్టునని యూహింపబడు చున్నది. కాని, ఇట్టి కాలయాపనవలన, అనుకూలఫలితము గలుగజాలదు. ఇదివరకే అసహనము పెచ్చుపెరిగి యున్నది. ఇంకను దీనిని పెరుగనిచ్చుట, ఇంగ్లండుకు గాని హిందూదేశమునకుగాని, శ్రేయస్కరముగాదు. హిందూదేశ ముబ్రిటీషు ప్రభుత్వానుగ్రహముపై మాత్రమే నాధారపడియుండలేదు. గాంధీమహాత్ముని సంబోధనము ననుసరించి, స్వశక్తి నాధారపరచికొనినది. అందుచే, రేపటి ప్రకటన మే తీరుననున్నను, కలకత్తా కాంగ్రెసుసభ నిరూపించిన విదేశేపత్రు బహిష్కారమును, తదితర నిర్మాణ శార్యక్రమాంశములను భారతీయులు శ్రద్ధతో నిర్వహించుచో, వీరి సంకల్పము సిద్ధింపకుండ నేరును ఆటంకపరుపజాలరు. లేబరుపక్షమువారేగాక, లిబరలు కన్సర్వేటివు పక్షములవారు గూడ హైందవ సమస్యా పరిష్కారమునకై ఆతురము జూపక మానరు. బర్కె హెడ్డుప్రభువుగారి బోలువారింకను ఉలికిపడుచున్నను, వీరి మొరలు అరణ్య రోదనములు గాకమానవు. స్వాతంత్ర్యమును గాఢముగ వాంఛించినవారి సంకల్పము సిద్ధింపకుండిన నిదర్శన మెక్కడను గనుపించదు. ఇటీవలనే ఐర్లెండుకు స్వాతంత్ర్యము ప్రసాదింపబడెను. ఈ జిప్తుకుగూడ ప్రసాదింపబడనున్నది. ఇరాక్కు స్వాతంత్ర్యము త్వరలో లభింపగలదు. పాలెస్తీనులో బాల్బరు ప్రకటనమును రద్దుజేయించుటకు, అరబ్బులు కృతనిశ్చయమై యున్నారు. నవంబరు రెండవతేదిన అరబ్బు ప్రపంచమంతటను పనులు విరమింపబడును. అసమ్మతి బలముగ జూపబడును. వీరి కోర్కెలయినను, త్వరలో నెఱవేరకమానవు. నిర్బంధములు వీనిని అణచివేయజాలవు.

హిందూదేశము, మహాత్ముని ఉపదేశము ననుసరించి, అహింసా పద్ధతి నవలంబించుచున్నది. తద్వారా స్వరాజ్యము బడయ సంకల్పించినది. హిందూదేశ సంకల్పము నెరవేరుచో, లోకకళ్యాణము తప్పక చేకూరును. ప్రపంచశాంతి విషయమై కలవరపడ నవసరముండదు. ఆయుధ విసర్జనమును, ప్రపంచశాంతియు తప్పక లభింపగలవు. హిందూదేశ సందేశము సలుదెవల వ్యాపించి, దౌర్జన్యముద్వారా తమ తమ పనులను నెరవేర్చు కొనవచ్చునను తలంపు, పాశ్చాత్యజాతుల మనముల నుండి తొలగిపోవును. ఇట్టి మహాదాశయమునకు నాగరిక ప్రపంచము

చము తోడ్పడి, హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యసిద్ధి నాసింపవలయును. నూతనయుగ పురుషుడగు గాంధీ మహాత్ముని సందేశమును వినుటకై వివిధదేశముల వారు పరితపించుచున్నారు. కాని, హిందూదేశ మునకు స్వాతంత్ర్యము లభింపనిది, హిందూదేశము నందు అహింసా పద్ధతి జయముగాంచనిది, గాంధీ మహాత్ముడు ఇతరదేశములకు వెడలి తన సందేశ మును వినుపింపనొల్లడు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వ ప్రకటనము నందలి వాగ్దానము, హిందూదేశాభివృద్ధి కను కూలించినను అనుకూలించక బోయినను, వెలు గొంద నవనరములేదు. నేడుగాకున్న రేపయినను, హిందూదేశము స్వాతంత్ర్యసిద్ధిని బడయకమానదు. లోకమాన్య తిలకు జెప్పినట్లు, స్వరాజ్యము భార తీయుల జన్మస్వాతంత్ర్యము. భారతీయులు స్వరాజ్య మును గాఢముగ నెప్పుడు వాంఛింతురో, అప్పు డయ్యది వెంటనే సిద్ధించునని, లోకమాన్య డువ దేశించియుండెను. అందుచే బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారెట్లు ప్రవర్తించినను, దిగులాండ నవనరములేదు. భారతీయులు తమ ధర్మమును నిర్వహించుచో, వారికి జయము నిశ్చయము. రేపటిదినము దీపావళి పండుగ. ఆనాడు నూతనవస్త్రములను విరివిగ కొని ధరించుట, ప్రజలకు ఆచారమయినది. విదేశవస్త్ర ములను ముట్టక, కద్దరువస్త్రములనే విధిగ ధరించు టకు రేపటిదినము ప్రజలు ప్రతిబాని, కద్దరువస్త్ర ములను మాత్రము కొని ధరించి, విదేశపు బాణా సంచా క్రింద ధనమును వ్యర్థపరచుకొనుచో స్వరాజ్య సాధమునకు బలమగు పునాదులను నాటిన వారయ్యెదరు. విదేశవస్త్రబహిష్కారమును సంవ త్సరాంతము లోపల దేశము పూర్తిజేయుచో, స్వరాజ్యసంపాదన సామర్థ్యము ప్రజలకు తప్పక అల వడును. లాహోరు కాంగ్రెసు సభవారు నిర్ణయింప బోవు కార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు సామర్థ్యము లభించును. స్వాతంత్ర్య సిద్ధి, ప్రజలసామర్థ్యమువైననే ఆధారపడియుండును. త్వరలో నిది చేకూరనిచో, అందుకు ప్రజలే బాధ్యతవహించవలయును. గాంధీ మహాత్ముడుగాని, మరి యే యితర నాయకులుగాని స్వరాజ్యఫలమును చేతికొందీయజాలరు. వీరు ప్రజ లలో కార్యోత్సాహమును బుట్టింపగలరు గాని, సంతకన్నను ఎక్కుడు మేలు జేకూర్చజాలరు. దీత మదనమోహన మాళవ్యాగారు, 1931 వత్సరమున స్వరాజ్యము లభించునని, తరుచుగ శ్రమ్యము తెలుపుచున్నారు. పరిశుద్ధహృదయు లగు వీరి ఆశీర్వాదము వృథగాదని నమ్మెదము. స్వరాజ్యసందము దేశమున త్వరలో వెల్లివిరియు గ్రాకయని కోరెదము.

వైవాక్యము లచ్చుడనిపిమ్మట, పార్లమెంటు సభలో, ఆదర్శము గూర్చి మాత్రమే ప్రకటనము వెలువడు ననియు, ఇతరవివరములు ప్రకటింపబడ వనియు, బర్మెన్టెడ్డు ప్రభువుగారి గర్జనము లేబరు మంత్రులను భయపెట్టె ననియు, డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రిక ప్రకటించిన వార్త చేరెను. ఈ వార్త నిజ మగుచో, భారతీయుల స్వరాజ్యసంపా దనదీక్ష మరింత బలపడును గాని తగ్గిపోనేరదు.

మ్యునిసిపలు సంఘములు : ఎలెక్ట్రిక్కు-స్కీ-ములు

మ్యునిసిపలు సంఘములవారు ఎలెక్ట్రిక్కు-స్కీ-ములను చేపట్టుట యొకను ప్రారంభదశలో నున్నది. ఈ సమయమున ప్రభుత్వమువారి వైఖరి, మ్యునిసిపాలిటీలకు తోడ్పడుటకు మారుగ, వాని కభ్యంతరము గలిగించుచున్నదని, మదరాసు శాసనసభలో చలుమారు దెలుపబడెను. ఇప్పుడు వెలువడిన, ప్రభుత్వ ప్రకటనమయినను, ప్రోత్సాహము గలిగింప జాలదు. మ్యునిసిపలు సంఘముల వారు ఎలెక్ట్రిక్కు స్కీ-ములను తయారు జేయుటకు, ప్రభుత్వోద్యోగులు తోడ్పడవచ్చు నుగాని, టెండరుల నిర్ణయము విషయమున గూడ వీరు జోక్యము కలుగజేసికొనవలసిన యవసరము గనుపించదు. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ప్రైవేటు దేశీ యపు కంపెనీలు వర్ధిల్లుటకు అవకాశము గనుపించు టలేదు. మ్యునిసిపలు సంఘములవారికి తమ యిచ్చ వచ్చినవారి టెండరుల నంగీకరించుటకు, స్వేచ్ఛాధికార ముండవలయును. టెండరుల విషయమై ప్రభుత్వపు ఎలెక్ట్రిక్కు ఇంజనీర్లు సలహానిచ్చెదరని ప్రభుత్వ ప్రకటనము దెలిసినను, ఈ సలహా ఉత్తరువుతో సమానమే యగును. ఇంజనీర్లుగారి సలహాను మ్యునిసిపలు చైర్మనుగా రంగీకరింపనిచో, తమకు గావలసిన టెండరు విషయమై ప్రభుత్వము వారి యభిప్రాయమును రెండవమారు కనుగొనవల యునట. ప్రభుత్వాభిప్రాయము వెనుకటికన్న భిన్న ముగ నుండునని తలచుట కవకాశము గనుపించదు. ప్రభుత్వమువారి విషయమై జేసిన యుత్తరువులను మార్చిన బాగుండెడిది. శాసనసభలో గూడ ప్రజాభిప్రాయము వ్యక్తమయ్యెను. అటుల జరిగిన చో, ప్రైవేటు దేశీయ సంస్థలకు ప్రోత్సాహము కలిగెడిది. ప్రస్తుత ప్రకటనము, ప్రభుత్వపు పూర్వాభిప్రాయమునే సమర్థించుటచే, పరిస్థితులు చక్కబడజాలవు.

నామినేషను పద్ధతి

బెల్గాం మునిసిపాలిటీలో, నామినేషనుపద్ధతితో బనిలేకుండ, సభ్యులందరును ప్రజలచే ఎన్నికొన బడువారుగ నుండవలయునని, మ్యునిసిపలుసంఘము వారు గోరగ, అట్టికోర్కె సఫలమగుట కింకను సమయము రాలేదని, బొంబాయి గవర్నరుగారు దెలుపుట విచిత్రము. నామినేషనుపద్ధతి యొకను నెంతకాలము నిలిచియుండవలయునో తెలియదు. ఈ పద్ధతి వలన చాలాభము గలదనియు, అనుభవము గలవారిని స్థానిక సంఘములలోనికి రప్పించుట కిందువలన వీలగుననియు, గవర్నరుగారు చెప్పుట చోద్యము. స్థానికసంఘములనుండియే నామినేషనుపద్ధతిని తొలగింప నొల్లనివారు, శాసన సభలనుండి తొలగించుట కంగీకరింతురా? స్వరా జ్యము లభింపనున్నతరి, బొంబాయి గవర్నరుగారు నామినేషను పద్ధతిపట్ల నిత మక్కువ జూపుట వింతగ దోషక మానదు.

మహాత్ముడు: మిరటూకాలేజి

మిరటూ కళాశాలకు యూరపియనుప్రిన్సిపలు గారధ్యక్షులయినను, గాంధీమహాత్ముని గౌరవించుట,

నూతన దృక్పథమును చాటుచున్నది. మహాత్ముని సుగుణములను ప్రిన్సిపలుగారు ప్రశంసించిరి. కళా శాలవారు నూటయొక్క నవరసులను మహాత్మునికి సమర్పించుట విశేషము. విద్యార్థులలోను, ఉపాధ్యాయులలోను పలువురు కద్దరునే ధరించు చున్నారు. మహాత్ముని, కిచ్చిన వెండి పట్లమును వేలమువేయగ, జాయింటు మేజిస్ట్రేట్లుగారు అరు వది రూపాయలకు కొనిరి. మహాత్ముని గౌర వార్థము ప్రిన్సిపలుగారు కళాశాల నొకదినము మూ సినైచిరి. దేశనాయకులను విద్యార్థులు గౌరవిం చుట కవకాశము నీయని, ఇతర కళాశాలలవారు మిరటూ కళాశాలాధ్యక్షుని చర్యను గుణపాఠముగ గైకొనుట లాభకరము.

అమీరు నాదరుఖానుగారు

అమీరునాదరుఖానుగారిచిక్కులు, చాలవరకు దీరినట్లుల వార్తలు దెలుపుచున్నవి. వీరికి విరోధ ముగనున్న పెక్కుజాతులవారు, వీరిపట్ల సఖ్యభావ మును కనుబటచుచున్నారు. ఇబ్బందు లేమయిన మిగిలియున్నయెడల, అవిత్వరలో దీరునని, విశ్వ సింహబడుచున్నది. పూర్వపు రాజగు అమనుల్లా గారుగూడ నాదరుఖానుగారిపట్ల స్నేహభావము జూపిరి. సాధ్యమగునంతవఱకు తాము నాదరుఖాను గారికి తోడ్పడెదమని, అమనుల్లాగారు వాగ్దానము జేసిరి. పోయిన రాజ్యమును తిరిగి సంపాదించు నుద్దేశ్యము తమకు లేదని, అమనుల్లాగారు స్పష్ట పరచిరి. ఇట్టి సందర్భములలో నాదరుఖానుగారు ఆప్టనిష్ఠానపు సక్రమాభివృద్ధికి తోడ్పడగలరని నమ్మ వచ్చును.

స్నోడనుగారి మందలింపు

బర్మెన్టెడ్డు ప్రభువుగా రిటీవల గావించిన బెదిరింపుకు, కోశాధిపతియగు స్నోడనుగారు తగిన ప్రతిత్తర మిచ్చిరి. చీటికిమాటికి లేబరుప్రభుత్వ మును పడగొట్టి క్రొత్తఎన్నికలను దెచ్చిపెట్టెద మని బెదిరింపవలదని వీరు ప్రతికూలపక్షముల వారిని మందలించుచున్నారు. ఏకారణముచే నయినను, త్వరలో ఎన్నికలు జరుగుట తటస్థించుచో, లేబరు పక్షమువారిమారు అధిక సంఖ్యలతో విజయము గాంచగలరని, స్నోడనుగారికి నమ్మకముగలదు. ఈ సమయమున లేబరు ప్రభుత్వమువారు ఇతరపక్షము లను తృప్తిపరచు నిమిత్తము, తమ ధర్మమును నెర వేర్చుటలో వెనుదీయకుండుచో, స్వపక్షమునకును ఇంగ్లండుకును గూడ కీర్తిని దేగలరు.

వాధ్వాక్ సంస్థానము : పోలీసు చర్య

వాధ్వాక్ సంస్థానములో పోలీసువారు సభ ను చెదరగొట్టుటకు మితిమీరిన దౌర్జన్యము నుప యోగించిరని ఆరోపింపబడెను. ఈ విషయమును విచారించుటకు, మణిలాల్ కొథారిగారి అధ్యక్షత క్రింద, యొక విచారణ సంఘము నియమింపబడెను. కాని ఈ సంఘమువారు విచారణను ప్రారంభించులోపలనే, సంస్థానాధీశు లీసంఘ మును రద్దుజేసినట్లు ప్రకటించిరి. పోలీసు అధికారు లను తాము తమించితిమని వీరు తెలిపిరి. ఇట్టిచర్యల వలన, సంస్థాన ప్రజలకు న్యాయనిర్వహణముపట్ల విశ్వాసము దొలగుచో, నాశ్చర్యముండదు.

రంగుభేదము

ఇంగ్లండులో నిటీవల చెలరేగిన రంగు భేదము గూర్చి మార్క్స్వాడ్లుగారికి విన్నవింపగ, ప్రభుత్వము వారెట్టి జోక్యము కలిగించుకొనజాలరని వారు జవాబిచ్చి, తమ నిస్సహాయతను దెలిపిరి. ఇంతకన్నను, రంగుభేదమును పాటించుచో, సామాజ్య న్యాయర్యమునకు భంగము కలుగునని ప్రభుత్వము వారు బ్రటిషు ప్రజల మద్దోధించియున్నచో, మేలయ్యెడిది.

సతీసుసేను కేసులీక్ష

5 వేల రూప్యముల పెక్కురిటి లేక
కి సంవత్సరములు కఠినశిక్ష

కలకత్తా, అక్టో 29:—బారిసాలు సత్యగ్రహ నాయకుడగు సతీసుసేనుగారిమీదను మరియు 18 మంది మీదను క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోడు 110 వ క్లెక్కు ననుసరించి లేబడిన కేసులను ప్రధాన రాజధాని మాజిస్ట్రేటు సేటిదినము తీర్పుచెప్పిరి. కోర్టు అంతయు న్యాయవాదులతోను రాజకీయ నాయకులతోను నిండినట్లు బంధువులు మిత్రులతోను నిండియుండెను. మాజిస్ట్రేటుగారు ఈక్రిందివిధమున తీర్పుచెప్పిరి:—

బారిసాలులో సతీసుసేనుగారు అతని అనుచరుల యొక్క న్యాయమోక్షాదిన కార్యములు చేయుచుండిరనియు, తత్ఫలితము సబ్ ఇన్స్పెక్టరు జ్యోతిష్ చంద్రరాయగారి హత్యయనియు సాక్ష్యమువల్ల రుజువైనది. బారిసాలునందు ఉద్యోగుల యాజమాన్యమున జరిగిన ప్రసర్ననమున అడ్డగించి నందులకు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు జ్యోతిష్ చంద్రరాయగారు, సతీసుసేనుగారిని అరెస్టు చేసియుండిరి. ప్రదర్శన సమయమున 107 వ క్లెక్కు ననుసరించి సతీసుసేనుగారిపై కేసు లేబడినది. ప్రదర్శనము ముగిసినపిమ్మట ఈకేసు ఉపసంహరించుకొనబడినది. మరియు నిందితులు యొక్కరితేయ మొదలిడిరని సాక్ష్యమువల్ల రుజువైనది. అందుచే సతీసుసేనుగారు అతని అనుచరులగు నిందితులు కాంతిని ఆతిక్రమించు యొక్క న్యాయకార్యముల నొకప్పుడు స్వభావము గలవారని స్పష్టమగుచున్నది. కావున 110 వ క్లెక్కు ననుసరించి వారందరు ఈ క్రిందివిధమున పెక్కురిటి ఇన్వలయమని ఉత్తరు వొసగుచున్నాను.

సతీసుసేనుగారు 5000 రూప్యముల పెక్కురిటి చెల్లించి మూడు సంవత్సరములవరకు కాంతిని ఆతిక్రమించనట్లు పూర్తి ఇన్వలమెను. లేకున్న కి సంవత్సరములు కఠినశిక్ష అనుభవించవలెను. ఫానిచట్టి, హిరాలాలుగూ, దీనకేశు, బాలకృష్ణ మిత్రగారు మూడుసంవత్సరములు పూర్తియిచ్చి 1000 రూప్యముల పెక్కురిటి ఇన్వలమెను. లేకున్న కి సంవత్సరముల శిక్ష అనుభవించవలెను. మిగిలిన నిందితులు వెయ్యిరూప్యముల పూర్తి రిటీల ఇన్వలమెను. నిందితులు నవంబరు 19 తేదీలోపుగ పూర్తి రిటీల నివ్వవలెను. లేకున్న ఆ తేదీనుండి శిక్ష అనుభవించవలెను. నిందితులు పూర్తి రిటీల ఇన్వలమెను ఈ కేసు విషయమై చర్యతీసికొనవలసినప్పుడు స్థానిక పరిశీలకులు ఎక్కడ తెలిసిన బారిసాలు మాజిస్ట్రేటుగారు విచారణ సలుపుట ఉచితమని నాకు తోచుచున్నది. సతీసుసేను, దేవమదత్తుగార్లు తప్ప మిగిలిన నిందితులందరు కోర్టునందుండిరి. (ఆ. ప్రె.)

సత్యభూషణ దత్తుగారిపై

నెడిషను కేసు

విచారణ వాయిదా వేయబడుట

కలకత్తా, అక్టో 29:—నేటి దినము అలిపూరు అడిషనులు మాజిస్ట్రేటు కోర్టులో ఫిర్యాబునకేసు నును మరియు కోర్టునకు ప్రాన్యపరచెయ్యుటకై ప్రాకోర్టునందు పెటిషను పెట్టబడుననియు అందుచే మరియు వాయిదా వేయవలయుననియు మాజిస్ట్రేటునుకోరెను. మాజిస్ట్రేటు మొదట అంగీకరించలేదు. కాని ప్రాన్యపరచు అట్టి కేసును నవంబరు 2 వ తేదీన విచారించుటకు ప్రాకోర్టు న్యాయమూర్తులు అంగీకరించునట్లుగ ఒక ప్రాకోర్టునకేసు ప్రాసీనలేఖను ఫిర్యాబునకేసు మాజిస్ట్రేటుకు చూపినపిమ్మట మాజిస్ట్రేటు వాయిదావేసెను. (ఆ. ప్రె.)

మునిసిపలు ఎలెక్షన్ల స్క్రీము

గవర్న మెంటు ఆర్డరు

7-10-29 తేదీ నెం॥ 2824 డబ్ల్యు. గవర్న మెంటు ఆర్డరు యొక్క క్రిందివిధమున ప్రకటింపబడుచున్నది:—మునిసిపలు ఎలెక్షన్లకు పనులకు యెస్టి మేటుప్లానులు తయారుకావలయు లోను, టెండర్లు అంగీకరింపబడుటయందును, మునిసిపలు ఆక్టోబరు 30-4-29 తేదీ గవర్న మెంటు ఆర్డరులో గావింపబడియున్నవి. ఈ యార్డరును కొన్ని యాక్షేపణలు ఒక ఎలెక్షన్లకు కంపెనీనుండి ప్రభుత్వమువారికి చేరినవి. తోకావైపునుండి, కొన్ని ఎలెక్షన్లకు కంపెనీలపక్షమున నేర్పడియున్న యొక సంఘము, యా యార్డరు నంగీకరించుచు, అది తప్పక ఆ మలులలో చెల్లుబడినది, యొకవిన్నపము గావించియున్నది. ఇదివరలో కొన్ని స్థానిక సంఘములు తమ ఎలెక్షన్లకు పనులకు టెండర్లను నిర్ణయించుటలో చాల అక్రమములను గావించెననియు, యా యార్డరులను ఎలెక్షన్లకు పరిశ్రమకు మరల ధైర్యము చేయవలసినదియు, పై సంఘము వ్రాయుచున్నది.

ఈ యార్డరుపై గావింపబడిన యాక్షేపణ యావిషయములలో ఎలెక్షన్లకు యింజనీరుయొక్క విధులు, అధికారముల గూర్చి కొంత దురభిప్రాయ ముండుటవలననే, యా యార్డరుపైని యాక్షేపణ గావింపబడినది; ప్రభుత్వమువారు తలంచుచున్నాడు. కాబట్టి యా దురభిప్రాయమును తొలగించుటకు గాను, ప్రభుత్వమువారు తమ యుద్దేశమును యింగు మూలమున వ్యక్తపరచుచున్నాడు.

ఈరాజధానిలో ఎలెక్షన్లకు పనులకు ప్రాప్తహిందులకును, అట్టిపనులను నిర్వహించుటకు స్థానిక సంఘములకు సహాయపడుటకును, ప్రభుత్వమువారు 1924 లో, అప్పటికి ప్రైవేటు ఎలెక్షన్లకు యింజనీరు లెవ్యరును స్థానిక సంఘములకు లభింపకపోవుటచేత, స్థానిక స్క్రీములవలెనే, ఎలెక్షన్లకు స్క్రీములగూడ గవర్న మెంటు ఎలెక్షన్లకు ఉద్యోగులచే విచారించబడి, తయారు చేయబడి, నిర్వహింపబడునని, ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించిరి.

స్థానిక సంఘములకు అట్టి సహాయము గావింపబడుటకు గాను, గవర్న మెంటు ఎలెక్షన్లకు ఉద్యోగులకు స్థానిక సంఘములు చెల్లింపవలసిన రుసుములగూడ అసమయమునందే నిర్ణయింపబడినది. పిమ్మట, 1926 లో, ప్రభుత్వము వారు, యావిషయమున ప్రైవేటు ప్రయత్నములకు ప్రాప్తహిందులకుగాను, స్థానిక సంఘములకు ఎలెక్షన్లకు పనులకు ప్రైవేటుకంపెనీలచే నిర్వహింపబడుచున్నదియు, కాని, అట్టిప్రైవేటు కంపెనీల యింజనీరులచే తయారుకావలసిన యెస్టి మేటు, ప్లానులు గవర్న మెంటు ఎలెక్షన్లకు ఉద్యోగులచే ఆమోదించబడిన గూడటనే అట్టిపనులకు గవర్న మెంటు ఋణము గ్రాంటుకావలసినదియు, ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

1928 లో, గవర్న మెంటు ఎలెక్షన్లకు ఉద్యోగులకు నిర్ణయింపబడిన రుసుములు ప్రైవేటుకంపెనీల యింజనీరుల అంగీకరింపజాలినంత తక్కువగానున్నవని కొందరు ప్రైవేటుయింజనీరునుండి విన్నపములు చేరినందున, ప్రభుత్వమువారు రుసుముల స్కేలును రివైజుగావించిరి. మరియు, యావిషయమున ప్రైవేటుకంపెనీలతో పోటీదగుటకు తమయుద్దేశము గాదనియు, స్థానిక సంఘములు తమ ఎలెక్షన్లకు పనులకు ప్రైవేటు ఎలెక్షన్లకు యింజనీరును సంపాదించ జాలవచ్చుడే గవర్న మెంటు ఎలెక్షన్లకు యిన్స్పెక్టరుచేత అట్టి పనులు నిర్వహింపబడుననియును, ప్రభుత్వమువారు స్పష్టపరిచిరి.

అటుపిమ్మట, గవర్న మెంటు ఋణములను పొందిన ఎలెక్షన్లకు స్క్రీములకు కంట్రాక్టులను అంగీకరించుటలో కొన్ని మునిసిపలు సంఘములు గావించిన యక్రమములు ఎలెక్షన్లకు యిన్స్పెక్టరుచే ప్రభుత్వమువారి దృష్టికి తేబడినందున, యా యార్డరు (30-4-29 తేదీ ఆర్డరు) జారీచేయబడినది. గవర్న మెంటు ఋణములను పొందిన మునిసిపలు ఎలెక్షన్లకు స్క్రీములవిషయమున సాంక్షనుచేయబడిన యెస్టి మేటు, ప్లానులును, ఎలెక్షన్లకు యిన్స్పెక్టరు అనుమతిలేకుండ మార్చబడగూడదనియు, అట్టి పనులకు టెండర్లు అంగీకరింపబడతిననోలేదో ఎలెక్షన్లకు యిన్స్పెక్టరు స్థానిక సంఘమునకు సలహా నొసగవలెననియు, యా యార్డరులో చెప్పబడియున్నది.

దీనినిబట్టి, స్థానిక సంఘములు ఎలెక్షన్లకు స్క్రీములను ప్రైవేటు యింజనీరు చేతయారుచేయించుట కెట్టిగాటంకమును లేదని స్పష్టమగుచున్నది. స్థానిక సంఘము ఎలెక్షన్లకు యిన్స్పెక్టరు సహాయమును కోరినప్పుడే, తా నట్టిపనిని నిర్వహించుచు, అందుకు నిర్ణయింపబడిన రుసుములు, ప్రైవేటు యింజనీరుకు నష్టము గాకుండునట్లు నిర్ణయింపబడి యున్నది. ఈ రుసుములు గవర్న మెంటు ఎలెక్షన్లకు యిన్స్పెక్టరుచే చెల్లింపబడుచున్నవని కొందరు రభిప్రాయపడుచున్నారు. కాని అది కాదు. అటు స్థానిక సంఘముచే చెల్లింపబడిన రుసుము లన్నియును ప్రభుత్వమువారికి జను చేయబడుచున్నవి.

గవర్న మెంటు ఎలెక్షన్లకు యిన్స్పెక్టరుకు రుసుమేమియును నిర్ణయింపబడగూడదను నూతనము ప్రభుత్వమునా రంగీకరించుచో, స్థానిక సంఘ మేదియునుగూడగూడ ఎలెక్షన్లకు పనులకు ప్రైవేటు కంపెనీల కొప్పగింపక తమ సులభమును చెల్లింపకుండ గవర్న మెంటు ఎలెక్షన్లకు యిన్స్పెక్టరుచేతనే నిర్వహించుకొన వలెను. ఇందులకు ప్రైవేటు యింజనీరుగూ, ప్రయత్నములకు ప్రాప్తహిందులకును, మరియు, ఒక స్థానిక సంఘము ప్రభుత్వమువారి సహాయమును గోరవచ్చుచు ప్రైవేటు యింజనీరుచేతయారుకావలసిన యెస్టి మేటు ప్లానులును గవర్న మెంటు యింజనీరుగూ ప్రవీణులచే పరిశీలించబడుట, స్థానిక సంఘమునకే లాభకరమును.

స్థానిక సంఘమువారు టెండర్లను అంగీకరించుటలో, ఎలెక్షన్లకు యింజనీరుల అనుభవముగల ప్రవీణులయొక్క సలహాలేకుండ మోసపోకుండుటకుగాను, 30-4-29 తేదీ జారీచేయబడినది.

ఏదయిన నొక టెండరును అంగీకరింపవచ్చునో లేదో స్థానిక సంఘమునకు సిఫార్సుచేయుటకై ప్రైవేటు ఎలెక్షన్లకు యిన్స్పెక్టరుయొక్క విధిగాని, కంట్రాక్టుకు సెంచుకొనుట మునిసిపలు చెల్లెను గానికారముచేగలదు. మరియు, ఎలెక్షన్లకు యిన్స్పెక్టరుచే సిఫార్సుచేయబడలేని టెండరుయేదయిన అంగీకరింపబడదనియున్నది పై చెల్లెను అభిప్రాయపడునపుడు, ప్రభుత్వమువారి సిఫార్సును మరియు సారి చెల్లెను గోరవచ్చునని, గవర్న మెంటు ఆర్డరులో చెప్పబడియున్నది.

ఇదివరలో జారీచేయబడిన ఆర్డరులను యేవిధమునగూడ సవరింపవలసిన యవసరము లేదనియు, ప్రభుత్వమునా రిందుమూలమున తమయుద్దేశములను స్పష్టపరిచినందున పైన చెప్పబడిన యభిప్రాయముల తొలగిపోగలవనియు, ప్రభుత్వమువారు దలచుచున్నారు.

ఎ. జి. లీచ్,
గవర్న మెంటు సెక్రెటరీ.

లోకప్రసిద్ధిపొందిన

మదరాసు ముక్కుపాడి

గాటు కమ్మననం నువ్వార అన్నిటిలో ఈడుకానిది

సర నెం 1. ఏకే 1-3 4-0-0. నెం 2. 3-4-0.

(120 తులం)

ఆర్. ఎస్. సుగంధ ముక్కుపాడి

బాటలు డజన్ 1-3 2-4-0 24 తులం టిన్ను 1-3 1-12-0.

రైలుచార్జీ పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

విలాసము:—వి. వి. రాజన్ అండ్ కో,

44, గోవిందప్పనాయకన్ వీధి, మదరాసు.

The Asiatic Government Security Life Assurance Co. Ltd. Bangalore.

A First Class Indian Life Office offering Maximum Benefits at minimum cost. Increase of nearly 86 per cent in business.

SPOKEN WELL

Both by Press and the Public.

Write for Agency terms & other particulars

V. RANGASAMY Esq.,

B.A.B.L., F.C.I.,

General Secretary, Bangalore

Messrs. P. K. RAU & Sons.,

Chief Agents, Madras Presidency

24, Veeraswamy Pillai St., Egmore, Madras.

TEXACO

మైలైన రకము

మోటారు చమురులు, గ్రీజులు, పారిశ్రామికచమురులు, జిప్సమ్ చమురులు, ఇంజను చమురులు ప్రతి పనికి ఉపయోగకరమైన లూబ్రికెంట్లు.

41, మూకర్ నల్లముత్తువీధి, మద్రాసు.

THE TEXAS COMPANY (INDIA) Ltd.,
Bombay, Madras, Etc.,

టి. ఆర్. శర్మ, విజయనగరం, ఉత్తరనర్కరులకు సోల్ ఏజెంట్లు.

ఇతర కార్లు ట్రక్కులన్నిటికంటే
ఎక్కువ విపరీతముగా
అమ్మబడుచున్నవి.

7000

ఇండియా, బర్మా, సియోనునందు మార్చి నెల
నుండి యింతవరకు ఖర్చయిన 6 సంఖ్య ఇతర
కార్లలో ఏదియు యిందులో సగముకూడ అమ్మ
కము కాలేదు.

6 సెలండరు, ఎక్కువవవరును,
వే గ ము ను

గలిగించి, ఎక్కువ వైశాల్యమును చేకూర్చును.
సిక్స్ నందు శబ్దము ఏమి ఉండదు. ఖర్చు ఫోర్
లో నుండే మాదిరిగానే యుండును.

విడిభాగములు, డీలర్లందరివద్దను పొరుకును.

ఆండ్ర ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ, విశాఖపట్నం

వి. జి. ఆస్క్విత్ అందు కో., బల్లారి.

జి. హెచ్. బూలె అందు కో., లిమిటెడ్., 3 సౌత్ వేరెడ్ బెంగళూరు

టి. షేన్స్ అందు కో., లిమిటెడ్., రెడ్ ఫీల్డ్స్ కోయంబత్తూరు.

హార్మున్ జీ అందు కో., వెస్ట్ వేరెడ్, సికింద్రాబాదు.

తూర్పుగోదావరిమండల సభ

స్వరాజ్య పతాకోత్సవమును

కా. నాగేశ్వరరావుగారు జరుపుట

మకాం-చామర్ల కోట, అక్టోబరు 27:- నిన్నయందు ము అమితోత్సాహపు టూకెంపు అయినది, మిల్లుల న ద్ద స్వరాజ్య పతాకోత్సవము జరుపబడెను. స్వచ్ఛందసేవకులును, (స్త్రీ) సనాతనవిద్యాలయ బాలికలును పతాకమునుగురించి కీర్తిం చినది. పత్రికా దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతు లుగారు స్వరాజ్యపతాకము నెగురవేయుచు, పతాకమునందలి యభిప్రాయమును విమర్శించుచు, మహాపవ్యూసమును గావించిరి. ఆ యుపవ్యూసమునం దిట్లు చెప్పిరి.

ఈ స మ య ము న యి క్క-డ పతాకోత్సవమును జరిపించవలసినదని నన్ను పిలిచినందులకు కృతజ్ఞతను తెలుపు చున్నాను. స్వరాజ్యపతాక గౌరవమును నిలిపిన మహనీయులు మీ జిల్లావారైన శ్రీ బులును సాంబమూర్తిగారు. పతాకపోరా టమును మొదలు జరిపించినది కాశీనాథుల యాయనయే. ఎంత జిల్లాకలెక్టరు పతాకముల తీసివేయించినను కాంగ్రెసు ఆఫీసు మీద తిరుగ పతాకము సిద్ధముగ నేయుండినది. ప్రజాశక్తి తెలిసికొన్నవారై పతాకమును తీయించివేయలేదుని ప్రభుత్వమువారు మాట్లాడక యూరకుండిరి. పతాకము వేయకూడదన్న ఉత్తరువులకు కలెక్టరు తీసివేసికొనెను. అటుతరువాత మధ్యరాష్ట్రము లలో నాగపురమునందు పతాకయుద్ధము కలిగినప్పుడు యీ జిల్లావారును యితరులను ఆక్కడ ఆ మి తో త్సా హ ము తో సత్యాగ్రహమును జరిపి జయమును చేకూర్చిరి. సాంబమూర్తి గారు మున్నగు త్యాగపురుషులు ప్రభుత్వమువారిధాటికి గురి యైనవారు నిలబెట్టిన యీ స్వరాజ్యపతాకమును యిక్కడ ఎగురవేయుచున్నాము.

ప్రపంచములో ప్రతిజాతికిని దేశమునకును పతాకముం డును. దేవాలయమునందలి ధ్వజమెట్టిదియో, ధ్వజాకోహా మెట్టిదియో అట్లువర్ధిల్లమే యీ జాతీయపతాకమునందును దీనిని ఎగువవేయుటయందును గలదు. అన్ని సమయములందును దీని ప్రాముఖ్యతగలదు. బ్రిటిష్ వారి జెండా యే మనకు ఇంగ్లీష్ వారి జాతీయకీర్తనమే మనకు జాతీయకీర్తనముగా నుంటున్నది. అందుచేత స్వరాజ్యస్థాపనమునకు ముందుగా మన పతాకమును మనము నిల్పుకొనుచు ఆయాధర్మమునకై పనిచేయుమండల యును. జంతువులు, పక్షులు క్రూరత్వమునుచూపుచు హింసకు ప్రతిష్ఠించుచు గలజెండాలే అన్ని దేశములకును ఉన్నవి. ఇతరు లను పీడించుకులికే చిహ్నులులే కానబడును. కాంతి, దౌర్జన్య రాహిత్యము అను సందేశమునిచ్చు పతాకము యిదితప్ప వేరొ కటి లేదు. స్వరాజ్యోద్యమము దౌర్జన్యరాహిత్యపద్ధతినే ఆధారపడియున్నదని గాంధీగారు చెప్పుదురు. సామలయముల ధనశక్తిగిరి తెల్ల గానుండును, స్వచ్ఛమైనసందేశము నిచ్చును, అదే రీతిని యీ పతాకమునందుగల తెలుపు నిర్మలభావమును నూచించుచును. దేశములో పలువురు అన్నములేక చచ్చుచు న్నారు గావున దేశమునకు స్వతంత్రతగావలెనని కోరుచున్నా ము, మనము నిజముగ దీక్షపట్టినట్లయితే స్వరాజ్యము అతిప్రము గా చూడగల్గుదుము. కాంతిసందేశమే గాకుండ, ఆ జెండా మీద రాట్నముచూపింపబడెను. అందరకును భాగ్యముకల్పించునను సందేశము అందుకలదు. మిల్లుపెట్టినచో ఏ కొన్ని సంద లకో పనికిల్లునుగాని అం ద ర కు ను ప ని యి వ్వ దు. ఎవరోకొందరు ఆ మిల్లుపల్ల బానుపడుట తటస్థించునుగాని అందరకును పని యివ్వదు తిండియివ్వదు. అందుచేతనే రా ట్నము అందరకును రాబడి కలుగజేయునని చెప్పబడును. దౌ ర్జన్యరాహిత్యమువల్లను రాట్నము త్రిప్పి నూలు విడికినందునను స్వరాజ్యమువచ్చును. ఇంతేకాదు వికమత్యముగూడ యందు చిహ్నమున్నది. ఇక్కడ ఒకవారమురోజులలో వాలంటియర్లు ఏర్పడినారు. ఎందుచేత-అదే సంకల్పము. ప్రతికార్యమున కును సంకల్పముండవలెను. దాస్యము పోవలెనంటే, స్వరాజ్య ము సంస్థాపన కావలెనంటే, సాంబమూర్తిగారు ఎప్పుడును చెప్పినరీతిగా త్యాగముకావలెను. అట్టి త్యాగము చూపించ వలెను.

ప్రతినెలయును గ్రామములందు పతాకోత్సవములు జరు పుచు ఖద్దరు బీడుల నమ్ముచు సభలు జరుపుచు యీ మాదిరి కార్యక్రమము చేయవలసినదని అభిలభారత కాంగ్రెసువారు నిర్ణయించియున్నారు. అక్కడక్కడ చేస్తున్నారగాని పూ ర్తిగా జరుగుటలేదు. ఒక చెద్ద ఉద్యమమును ప్రారంభించి యున్నాము. దానిని పొందవలెనంటే సంకల్ప ముండవలెను.

అందరను ఖద్దరు ఎప్పుడు ధరించెదరో అప్పుడే స్వరాజ్యము వచ్చునని గాంధీగారు చెప్పుదురు. కాబట్టి మనము చేయవలసిన కార్యమునందే ముందు శ్రద్ధ వహించవలెను. ఇప్పుడైనను అ. భా. కాం. వారి తీర్మానానుసారము ప్రతినెలయును పతా కోత్సాహమును జరుపుచున్నట్లయితే దానియొక్క ఫలిత మెంతయో గాననగును. అట్లు చేయుదురని నమ్మెదను. ఏలక్కముతో పతాకోత్సవమును చేయుదుమో ఆ లక్కమును ఎల్లప్పుడును మనస్సున నుంచుకొనవలెను. కాంగ్రెసు ఏ తీర్మా నముచేయునో వానియందు ఆలక్కమునుంచి కార్యాచరణలో పెట్టాలనినదని కోరుచున్నాను.

అత్యుత్సాహముతో నందనములతో యీ పతాకోత్స వము సమాప్తమైనది.

సవరక బంగారు ఆభరణములు శ్రేష్ఠ మైన రవ్వలు. మంచినమ్మికను గలిగిం చును. తేనిచో పూర్తి సొమ్ము వాప సివ్వబడును. కేటలాగు ఉచితము.

బొంబాయి జ్యాయలరీ మార్పు, 94 నై నాబజారుకోడ్డు, సావుకారుపేట, మదరాసు.

మాన్ సాల్

ట్రోట్

పాస్టిల్స్

ఇన్స్ట్రుమెంట్లు, జలుబులు

కుపయోగించును

క్రిమి సంహారమునం దద్యుతశక్తి గలిగియుండుటవల్లను, బాధకరమున దినుకులెవ్వియు యందు చేరకుం డుటవల్లను మాన్ సాల్ గొంతులో చేరియుండు క్రిమిల నన్నిటిని నా శనమునర్చి గొంతుకొప్పి బిళ్లలుగా నుపయోగపడుచున్నది.

డబ్బీ 1-కి రూ. 1/-

నెస్సర్ అండు కో.,

లిమిటెడ్

(డబ్బూ ఇ స్మిత్ అండు కంపెనీ డిపార్టుమెంటు) మద్రాసు - బ్రాంచీలు

4945

“పాలినీన్ గనోమికర్”

గనేరియా, లెకోరియాకు ఆమోఘమైన శాస్త్రీయపరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని నమూనముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే శ్లాఘింపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

1. మొదటి డోస్ తో వెంటనే విముక్తిగలుగును,
  2. 12 గంటలలో న్రవించుట ఆగిపోవును.
  3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చుటను.
- ఒకమారు వాడిచూచిన, దాని అద్భుతగుణ మునుమీరే కనుగొనెదరు.

16 డోసులకు సరిపోవు సీసా 1 కి రు 3/- పోస్టేజ్ వ్రత్యేకం రు 0-7-0 126

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.
D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
Beliaghata, CALCUTTA

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

పాతఖయిదీపై నేరారోపణము

అక్టోబరు 25:- 4-8-29 తారీఖున తోడంగి కావరస్థు డగు మారినేటి చినరామస్వామి అనువత్సన స్థనవంతులగు నెలమ దొరలయింట రాత్రి 8 గంటలకు ప్రవేశించి చెండు యి త్తడి బించెలను పట్టుకొని పోవుచుండెనని నేరారోపణముచేసి, పాత శ్లాదీగాన శెషస్సుకు పంపిరి. చిన రామస్వామికిని, నెలమవా రింటిలో పనిచేయుచున్న ఒకదానీ మనిషికిని నీతిబాహ్యులును సంబంధము కలదనియు, ఆకారణమున నెలమదొర వారి నొఖరులు చిన రామస్వామిని పట్టుకొని కొట్టిరనియు, అంతటితో సంతృప్తిజెందక చినరామస్వామిపై దొంగతనము కేసునుకూడ పెట్టించిరనియు ముద్దాయి పక్షపు వకీలు వాదించెను. జూరి ముద్దాయి నిర్దోషియని అభిప్రాయపడిరి. అసిస్టెంటు శెషస్సు జడ్జిగారు మ. రా. శ్రీ వేపా పూర్ణ య్యపంతులుగారు జూరీతో ఏకీభవించి నిన్న ముద్దాయిని విడుదలచేసిరి.

గ్రిగ్గు మెమోరియల్ పంచెములు

ఈమెమోరియలు సందర్శమున ప్రప్రథమున ఈశీ ఆట గవర్నమెంటు మాడల్ హైస్కూలువారికిని, వీరేశలింగం హైస్కూలు వారికిని నిన్న ఉదయము పెద్దకాలేజీ గ్రవుండులో జరిగెను. ఏకక్షమువారును గెలువలేదు.

శారదాచట్ట వ్యతిరేకులసభ

తూర్పుగోదావరిజిల్లాలోని శారదాచట్ట వ్యతిరేకులసభను రాజమహేంద్రవరమున 17-11-29 తారీఖున జరుపుటకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. నిన్ననే ఆహ్వానసంఘ మేర్పడినది. కార్యదర్శులుగా డాక్టరు శి|| వెం|| రామారావుగారును, మ. రా. శ్రీ గాడేపల్లి కృష్ణమూర్తిగారును ఎన్నుకొనబడిరి. 17 న నవంబరున రాజమహేంద్రవరములో సభ జరుపుటకు ఆహ్వానసంఘమువారు తీర్మానించిరి. తూర్పుగోదావరి జిల్లా శారదాచట్ట వ్యతిరేకులసభకు మ. రా. శ్రీ దివాక్ బహద్దరు చిత్రపు వెంకటాచలపంతులుగారు అధ్యక్షులుగా నుండురని తెలియపచ్చుచున్నది. శారదాచట్ట అనుకూలురు మ. రా. శ్రీ రావుసాహెబు అవసరాల రామారావుగారి నాయకత్వము క్రింద తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో చట్టమునకు అనుకూలుగ తీగ్ర ప్రచారమును గావించుటకు ఏర్పాటులు చేయుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

మునిసిపల్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలల ఉపాధ్యాయులు

రాజమహేంద్రవరము, అక్టోబరు 28:- మునిసిపల్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలల ఉపాధ్యాయుల శీతముల స్కేలు చాల తక్కువగా నున్నది. శీతములు తక్కువగా నున్నవియు, కరువుకాలమనియు, స్కేలు అభివృద్ధిచేయ మనియు కోరును మునిసిపల్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలల ఉపాధ్యాయులొక ఆర్జిని చేరుమకాగాకి పంపిరి. ఎలిమెంటరీ ఎడ్యుకేషన్ 1980-81 బడ్జెట్టు నవంబరు నెలలో చర్చకు రానున్నది. బడ్జెట్టు చర్చ సందర్భమున మునిసిపల్ సంఘ సభ్యులెల్లగు బాధగా ఆలోచించి వీర ఉపాధ్యాయుల కష్టముల తొలగించెదరు గాక యని ఉపాధ్యాయులు వాంఛించుచున్నారు.

పెంబడి
వ్యాధికును గొనిపోవు

మీకేమి కావలసినను ఆన
గా కెమరా, ఫిల్మ్, క్లెయిన్
లేక ఇతర యే పరికరము
ఫోటో గ్రాఫికి కావలసిన
ఎప్పుడును మానద్రుకు రా
ప్రాధీకులు.

AUTHORISED AGENTS
MAHOMED EBRAHIM & Co.
Stationers, Paper Merchants,
Photographic Dealers,
26-27, Rattan Bazaar, Madras.

తిలక్ జాతీయపాఠశాల - కావూరు

1928-1929 నివేదిక

1-4-28 మొదలు 31-3-29 వరకు సంబంధించిన లెక్కలను పరిశీలించితిని. మామూలుజాబితాలను దీనికి జతపరిచితిని.

ఈ సంవత్సరములో విద్యార్థుల సంఖ్య 90, ఉపాధ్యాయుల సంఖ్య 5 గారు. విద్యార్థులయందును, ఉపాధ్యాయులయందును, కొంత తగ్గుదల కనబట్టుచున్నది.

ఈ సంవత్సరములో మూలధనాభివృద్ధి లేదనియు చెప్పవలయును. లోకులల్ల రావలసిన మొత్తము పెద్దదిగానున్నను, అందులో యెందు వంతులు యీ సంస్థకై కొనబడిన భూమియు క్రి-ఫిరీయెయున్నది. నిజముగా రాదగినది రు 875-9-5 అనగా క్రిందటి నివేదిక దరిమిలా రు 687-1-0 లు వసూలులైన క్లెయింపుచున్నది. ఇప్పటికిని బాకీయున్న మొత్తము హెచ్చుగానే యున్నది. అందులో వాగ్దత్తములమీద రు 1109-4-0 లు ఆధారపడియున్నది. తేలికపడిన నోట్లు వగైరా లమీద రావలసిన యున్నది. యావత్తు మొత్తమును వెంటనే వసూలుచేయు బుద్ధి వసరము, పాఠశాలకై కొన్న భూముల ఖరీదు క్రింద అప్పు తెచ్చి ప్రతిఫలమును సరిపుచ్చి యున్నాము. ఆ యప్పును వెంటనే తీర్చుట కేయస్కరము. పాఠశాలాభిమానులందరూ తామియవలసిన మొత్తములను వెంటనే వసూలు యిచ్చి యీ సంస్థకు ఋణమును క్రియే బ్రాధితులు.

పాఠశాల సామాన్యవాదములు రు 1502-18-0 లు, అందులో గత సంవత్సరము మిగిలిన రు 158-13-5 లు తీసివేయునా సాలీయానా రాబడి రు 184-15-7 లు, ఇందు విద్యార్థులల్ల రు 80-0-0 లు వసూలుయినది. ఇందు గతవత్సరముకంటె చాల నభివృద్ధి కలదు. ఇంకను అభివృద్ధి కవకాశ మెక్కువగా కలదు. పాఠశాలాధికారులు దీనిని జార విధులక నిష్కర్షగా క్రియచేయు నుండి తీరములను వసూలు చేయగోరుచున్నాడను.

ఈ సంవత్సరము దీపావళిభిక్షలక్రింద రు 448-1-9 లు వసూలుయ్యెను. ఇంత మొత్తము లోగడ వెన్నడును వసూలు కాదయ్యెను. పాఠశాలాధికారులు చేయుచున్న ప్రచార బాహుళ్యమును, దేశాభిమానుల యాదాగ్యమును దీనివల్ల వెల్లడి యగుచున్నది. దేశాభిమానుల కందరకను హృదయపూర్వక సంరక్షణను లభింపుచును అంతర్యంతకు మించిన సహాయము చేసి పాఠశాలను సర్వతోముఖముగ నభివృద్ధి కేలయి నని వారల గోరుచున్నాడు.

ఈ సంవత్సరములో నివ్వెడు రు 1482-0-5 లు. నిరుటికన్న మూడు రు 80-0-0 లు పెరిగినది. ఉపాధ్యాయవేతనముల క్రింద ఖర్చయిన మొత్తము 90-0-0 లు లెగినను, క్రొత్తగా కొన్న భూమి యిచ్చుకులక్రింద రు 198-0-0 లు వ్యయమును టచేత ఖర్చు పెరిగినది. ఇది ప్రతిసంవత్సరమును వచ్చుచున్నది. కావున యిచ్చు సంవత్సరము వ్యయము తగ్గునని యాసించెదను.

ఆస్తి అప్పుల జాబితాలను జూడ లోకులకియవలసింది పెద్ద మొత్తము కనబడును. కాని యందు మూడింట రెండువంతులు యీ పాఠశాల వారమైన భూముల ప్రతిఫలమై యున్నది. వీరు లోకులకు అప్పవలసినది మూడు రు 8000-0-0 లు కలదు. దీనికి తగిన యాస్తియు కలదు. అవసరమైన దిస్తావేజులను వ్రాయించుకొనుట, వ్రాసి యిచ్చుట ప్రక్రియయినచో లోకుల బాకీల మొత్తమున, ఋణముల మొత్తమును తగ్గి యధాశక్తిని జూపవచ్చును.

ఈ పాఠశాల ప్రారంభమై అయిదుసంవత్సరములు గడిచినవి. దేశవత్సరాలైన ముందును ఈయది గ్రామ ప్రజలకును, దేశవత్సరాలకును ఉపయోగకారిగానుండునని నమ్మెదను. తీయోద్యమములో నొకకాఖయై క్రమాభివృద్ధి నూచులతో గడుచున్న యీ సంస్థ చిరస్థాయిగా నుండుగాత!

గో. శ్రీ. శాస్త్రి (అని యున్నది.)

25-10-29 కావూరు, కేపల్లె తాలూకా, గంటూరుజిల్లా.

అపూర్వమైన రకము

సీమకనులమొలకు, మణులకు

న్యాయమైన ధరల చొప్పున

ఈ దిగవలసినను ప్రాయశః, లేక ఖుద్దన మీరే దయచేయును.

పురుషోత్తందాసు, హరిలాల్ & సన్

తంజివిలాసము "శ్రీపత్"

ఫోను నెం 8477

పార్కు, మద్రాసు.

ప్రకటన

(2046)

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే తయారుచేయబడిన ఆయుర్వేదోపధము లన్నియు మావద్ద దొరకును.

రాజవైద్య పి. పూర్ణయ్య,

185-8

గంటలమ్మచెట్టనగర్, గంటూరు.

50 వేడిమికంటె తక్కువలో నుండుకపోలే

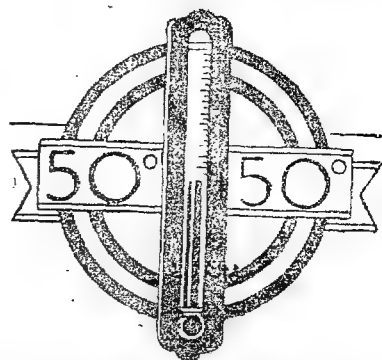
ఆహారము, బాగుగా నుండును.

ఫిగిడేర్

లో నుంచుడు.

VOLKART BROS
ENGINEERS

బొంబాయి, మద్రాసు, కరాచి, లాహోరు.

ఇది వరలో మాతో లావాదేవి

చేసినవారి అభిప్రాయమును గమనించితిరా?

మేము తయారుచేయుచున్న పుస్తకముల పత్తరమెట్లు విశేషరకముల వింశతవనియు, అమోఘమైనవనియు, ప్రజల ఆహారము బడిసినదని తెలిపి పరోపదే పెద్ద అర్థము నిచ్చుచుండుటయే మాదరకు శ్రేష్ఠతకు ప్రబల నిరూపము. భరలు తగ్గించబడివి. స్వదేశాభిమానమును క్రయాదూపకముగా చూపుడు.

డిపో:—56, బందరువీధి, మద్రాసు.

ది ఈస్టర్న్ కన్ ఫెక్షన్ రి మార్కు, 16 ఆదియప్పనాయక వీధి, జి. టి. మద్రాసు.

అష్టాదశ కుష్టురోగ నివారిణి

గుణము లేదని రుజువుచేయువారికి రు 500 లు బహుమానము)

ఒక్క మహాత్ముని యాజ్ఞావలసిన యాశ్రమము వెలకొల్పుబడినది

సర్వవ్యాధులకు, సర్వ కుష్టువ్యాధులకు మంతు లివ్వబడును.

కేటలాగునకు వ్రాయుడు.

మండలమునకు సరిపడు పెద్ద డబ్బా రు 10-0-0

20 రోజులకు సరిపడు చిన్న డబ్బా రు 6-0-0

ప్రాప్తైటరు వై. వెంకటరత్నంనాయుడు,

కొత్తపేట పోస్టు,

తూర్పు గోదావరి

శ్రీరామాశ్రమం.

గోపాలపురం.

శుక్లబంధు

సంత దుర్బలమైన వీర్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్క-౧౦

లలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లనష్టమును

కట్టుటలో కేరుసాంది, శ్రీపురుషులకు నిరతిశయప్రేమను

కలిగించుటకు దీనిని మించిన ఔషధము లేదు. 25 మా. 2-8-0

3-17

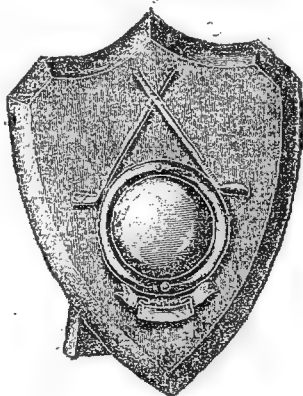
త్రిపురసుందరి వైద్యశాల,

బాపట్ల గ్రామం, గోదావరి జిల్లా.

అచ్చమైన వెండి

చిత్రమైన డాల్సు, మెడల్సు,

పోటీ కందజాలని. ధరలు

E 1671 అచ్చమైన వెండి చిత్రమైన

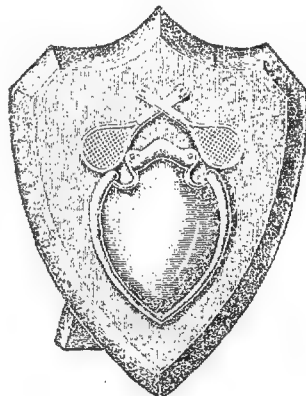
హాకి, గోధుమల. రు. 12

E 1616

అచ్చమైన వెండి రు. 2-8

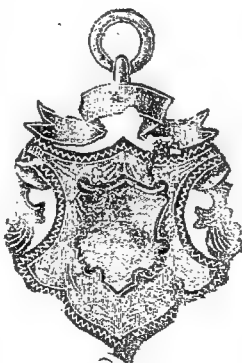
మధ్య బంగారం రు. 3-8

E 1678 అచ్చమైన వెండి చిత్రపతి

మలు లెన్ని అండ్ నూటింగ్

హాక్కు రు. 12

E 1617 అచ్చమైన వెండి

మధ్య బంగారంతో రు. 5

రు. 6

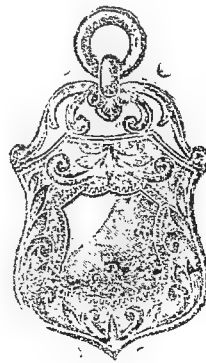
E 1628 అచ్చమైన వెండి మధ్య

బంగారం కలది. రు. 8-8

ఎక్స్ గ్రెవింగ్-24 అక్షరములకు రు. 1

డిటా మధ్య వెండి కలది.

రు. 2-8

E 1620 అచ్చమైన వెండి రు. 7

మధ్య బంగారం గలది. రు. 8

దివ్యమైన పనితనము

జనరల్ కేటలాగులోనివి కొద్దిమాత్రం యిందు చూపబడినవి.

కావలసినవారికి కేటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

1

P. ORR & SONS., Ltd.,
MOUNT ROAD, MADRAS.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(30-10-29)

సీమజన్మల దినములు

కరణి గజముల పీస్ ధరలు రు. అ. వై
కారితములు:—“మంగిపూర్లు” 22 X 22 (బి) రు 8-2-0
సాధారణకము రు 7-7-0 “సింహము” 22 X 22
(బి) రు 7-14-0 సాధారణకము రు 7-8-0 “ఇంజను”
22 + 22 (బి) రు 7-14-0 “సింహము పాము” 22 +
22 (బి) రు 7-14-0 సాధారణకము రు 7-2-0
“అమెజాను” 22 + 22 (బి) రు 7-14-0
నలుపు:—“ముంగిస” 22 + 22 (బి) రు 9-0-0 సామాన్యక
ము రు 8-2-0 “సింహము” 22 + 22 (బి) రు 8-10-0
సామాన్యకము రు 7-18-0 “సింహము, పాము”
22 + 22 (బి) రు 8-11-0 సామాన్యకము రు 7-18-0
“అమెజాను” 22 + 22 (బి) రు 8-9-0 సామాన్యక
కము రు 7-11-0 “వీనుగు” 22 + 22 (బి) రు 8-9-0
సామాన్యకము రు 7-11-0.
చలమములు:—1708 (నెట్) రు 12-8-0 1702 రు 10-8-0
1508 రు 11-10-0 1808 రు 10-12-0 వై 4
రు 8-10-0 వై 5 రు 7-6-0 78078 రు 7-12-0
జి. జి. 78 రు 7-18-0

నూలు
40 నెంబరు (సీమ 5 పా కట్టులు)—టాక్రి రు 5-10-9
చలంప (కొంగ) చలంప (ఎనిటి క్లెట్) రు 7-2 0
చలంప (నాగకన్యక) రు 6-6-0 చలంప (గుడ్డి) రు 6-7-6 చలంప
(గడ్డకెండా) రు 6-6-0 పచ్చునట్టు (ఎట్ట)
జి. జి. 88 సిక్స్టీక్ అనాన్ రు 8-5-0.

40 జపాన్ (పదిపానులకట్టు) అయిదు వత్తములు
కలర్ బాల్ రు 11-9-0. నెంబరు రు

80 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడక్ టైల రు 14-4-0
జి. (ఎట్ట) “వత్తలులు” నాగ్ రు 14 8-0
5 రుదుకారము రు 8-9-6 గ్లూడిగారము

హబ్బుబులు	రు 8-4-0
పెన్సిల్లు	రు 8-4-0
సిరాబుడ్డి	రు 8-2-0
తెల్ల “కంగారు”	
ఇండియా క్రిటానియన్-నాగ్ తెల్ల	రు 10-5 0
ఇత్తడికములు—(డిస్ కేక్)	రు 250
డిస్ (క్రూ సాయర్)	రు 248
కాగితము రు 825	

సి మింటుపీవా మెం:—
గిడ్ కే కే వై (“చెయ్యి”) రు 11-6-0
బర్మీ “పాన్” రు బర్మీ “పాన్” రు 9-8 0

చక్కెరములుయొక్క ధర:—
బావా “రెడి” రు 25-9-0, జనరి రు 25-14-0, ఫిబ్రవరి
26-0-0.

పేగు సెనగ నూనె
పీసాలలో రు 100-0-0

అముదము
(మిల్ డెలివరి) రు 102.

పదును చేసినతోలు రతి 1-8 ధరలు
అవుతోలు (8 టు-9) “అఫ్ కంట్రిన్” రు 0-15-0 టు 1-0-0
“ (తేలిక) ” రు 1-1-8 టు 1-2 6
“ (8-9) బెంబులు రు 0 15-6 టు 1-0 0
“ (7-7½) ” రు 1-0-6 టు 1-1-8
“ (తేలిక) ” రు 1 2 0 టు 1-2 9
“ 6½ టు 8½ బెంబులు రు 1-0-0 టు 1-1-6
“ (6½ టు 7½) బెంబులు రు 1-0-8 టు 1-1-8
“ (7 టు 7½) బెంబులు రు 1-0-0 టు 1 0 9
గజతోలు: రు 0-10-9 టు 0-11 0
గజమాడతోలు: రు 1-2-0 టు 1-2 9
అవుమాడతోలు: రు 1-10-6 టు 1-12 0

ధాన్యముల ధరలు

(30-10-1929)

దీపావళి పండుగదిన మగుటచే మార్కెట్టు
మూయబడి యున్నది.

విశాఖపట్టణము

(స్వకీర్తి కే 48)

వైశ్యవితలము కళ్యాణము

28-10-29:—నిన్నటి ఉదయము నెలవడ గ్రామవా
సులకు శ్రీ బాలి నెట్టి సన్మానముగా విశ్రాంతి పురికము విశ్రాంతి
ను అను శ్రీమతి గవర్నమెంట్ గారికిని విశాఖపట్టణము లను పచ్చి
పులుసు సత్కారముగా గారికిని శ్రీయుక్త కొల్లూరి నూకయ్య
గారి నెంకటరత్న శ్రీ గారి గృహమున జరుగవలయు కళ్యాణ
మహోత్సవము జరిగెను. పుగమునందలి పలువురు ఆర్యవైశ్య
లిండు హృదయపూర్వకముగ పాల్గొని, శ్రీయుక్తులు మారేపల్లి
రామచంద్రశాస్త్రి, దినుపర్తి రామస్వామిగార్లు మొదలగు కాం
గ్రెసు ప్రముఖులును, ఆర్యపూజ సభ్యులును కళ్యాణమహో
త్సవమునకు విచ్చేసిరి. ఇంత జరుగవలయు ఆర్యవైశ్యులలో
విశ్రాంతి ద్వారాము జరుగుట కిదియే మొదటిసారి. ఆర్యవైశ్య
సంఘమున కింతటి సంస్కారమునకు తీసికొనివచ్చుటకు మిక్కిలి
శ్రమగొనిన శ్రీయుక్త కొల్లూరి సూర్యనారాయణ గుప్త గారును
తదితర సంస్కారాభిలాషులను వెంకటాచలం. భోగము మేళము
నేర్పరుపక యుండినచో ఈ వివాహము ఆదర్శప్రాయముగ
నూడెడిది.

మీకు ఇది పోవరం

కో-ఆయర్ వెంట్రుకలను కార్యక్రమము మొలపకుండా
చేయును. రు 2. నపుంసకత్వం నరముల బలహీనతను నెస్సెయి
47

వైద్యరత్న
పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

జీవాన్ముతము

“దారుణమైన దగ్ధుడే బాధపడుచు చనిపోవునని యెంచు
కొనబడిన ఒక పిల్లకు తమ జీవాన్ముతము వాడితిన, ఇది నే
వింపిన పినన వ్యభిచారుల సరేకా మంచి రక్తము వచ్చి, బల
ముచేసి, కంచి అందము కల్గి నర్తనపట్టుటకు పిలువేకుండ నున్న
దని ఒకపోట్టు మాపురుగారు వ్రాసినది. వెల సీసా 18 రు 2-4-0

ఆయుర్వేదాశ్రమము,

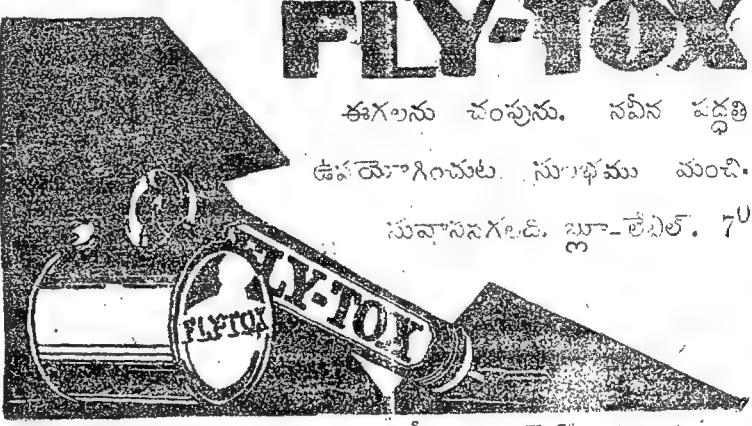
151, గోవిందప్పనాయకవిధి, మదరాసు.

ఆటంక పరచుట

హాసనిక, శరీర సంబంధ శక్తులు ఆటంకపరపబడిన దయశేసి

కామశాస్త్రమును

పతింపుడు
ఇది ఆశోగ్యము, సంపద, అభివృద్ధి వగైరాలకు దారి
చూపును. 5
ఇహముగా జీవించుటకు లేక పంపబడును. దయచేసి
కామశాస్త్రము ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయును. 2-2
ఆశోగ్యమైనచో పార్శ్వసి. 28, బా. శివ, మదరాసు.

సోల్ రిసెప్షన్ టేటివ్:—డాడ్లీ & సీమర్, లిమిటెడ్., మద్రాసు.
మద్రాసునందు పంపకదారులు:—సి. సోమమొదలి & కో, ఎక్. దేశాయి గౌండ్స్ & కో, దాదా & కో,
రాజామనె & కో, టి. అబ్దుల్ రహిమాన్ సాహేబ్ & కో, సి. అబ్దుల్ సుబ్బన్ & కో, వి. కె. అబ్దుల్ రహిమాన్
సాహేబ్ & కో, సి. రంగయ్యశెట్టి & సన్సు, సి. మహమ్మదు సాలెయ్యూ సాహేబు & కో, చిల్లరగా నమ్మగలవాడు
ఉపయోగించుచుండు తెలుపకోరుడు.

చ ము టు తి యు మె పి న రి

రోలర్ యంత్రములు, నూనె ఎక్సు వెల్లరులు,
ఫిల్టర్ ప్రెస్సులు, చమురు పంపులు.
పూర్తివివరములకు, ధరలకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.
కో-మంబర్లుగా చూడండి

VOLKART BROS
ENGINEERS

ఆర్.నియన్ వీధి మద్రాసు.

ఆరవ ఆంధ్ర దేశ ఆదిమాంధ్ర మహాజననభ, కౌటజవాడ

బెజవాడలో జరుగు యితర (సంక్రమణ) సభలతోపాటు 6 వ ఆంధ్ర దేశ ఆదిమాంధ్రమును జరిపింపఁగలము 6-11-29 తేదీన జరుగుటకు ఏర్పాటు అయినది. అందుకు ఆక్టోబరు 15 వ తేదీన ఆహ్వానసంఘ మేర్పడి ఆహ్వానసంఘ సభ్యత్వమునకు రు 0-4-0 లు రుసుము నిర్ణయించి ఆదిమాంధ్ర అరంభతీయ నాయకులగు గుడివాడ తాలూకా అడ్డాడ గ్రామకాపురస్తులగు డాక్టరు శ్రీ వైద్యభూషణ మంగళగిరి చెంచుదాసుగారిని ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగన, బండరు కాపురస్తులగు శ్రీ ప్రతిపాటి ఆదినారాయణ లి. ఏ. గారిని మహాసభాధ్యక్షులుగను యొన్నకొనిరి. కనుక కృష్ణామండల ఆదిమాంధ్రాలందరును ఆశ్రయము రుసుము దనుచేసి ఆహ్వానసంఘములో చేరవలెననియూ, ఆంధ్రదేశము లోని ఆదిమాంధ్రు లందరును ప్రతినిధులుగా దయచేసి మహాసభను జనుప్రదము గావింప వేడుచున్నాము. మరియు తదితర సంఘప్రముఖులుగూడ మహాజననభకు దయచేసి మా యభ్యుదయము సర్వవిధముల ప్రోత్సహింప ప్రార్థింతులు.

లోకలుభోధులు మునిగిపాటి వగయిరా సనకాచార్యులు, శ్రీ శ్రీరామకృష్ణ సంస్కరణములు, దేవాలయప్రకారము మొదలగు ముఖ్యవిషయములను గూర్చి విచించి తీర్మానింప వలసియున్నది. ఈ ప్రాముఖ్యతను గమనించి అందరును తప్పక దయచేయుదు రని విశ్వసింపచున్నాము.

ఇట్లు విన్నవించు

- 1. మంగళగిరి చెంచుదాసు. (అధ్యక్షులు)
- 2. డా. వెంకటస్వామి.
- 3. పిట్టల సోమయ్య డాక్టరు.
- 4. మంగళగిరి జియ్యరుదాసు.
- 5. తెలుగు రాజయ్య.
- 6. వేముల హర్మయ్య.
- 7. మంగళగిరి పరవస్తుదాసు.

మ.రా:- ఆదిమాంధ్ర మహాసభా ప్రతినిధుల కందరకును ఉచితముగా భోజన సగయిరా వసతు లొసగుటకు యితర ఆంధ్ర దేశాధ్యక్షుల ఆహ్వానసంఘమువారు వాగ్దానము చేసినందుకు వారికి కృతజ్ఞులము.

కార్యక్రమము

6-11-29 బుధవారము

- ఉదయం:- 7 గం. నుంచి 9 గం. వరకు మహాసభాధ్యక్షులు మొదలగు ప్రముఖులతో సగరసంక్లిష్టము.
- 9-15 మహాసభాసమావేశము. ప్రార్థన.
- 9-30 మహాసభా ప్రారంభోపన్యాసము. (పి. కాశ్యపరావు పంతులుగారు. ఎం. ఎల్. సి.)
- 10-0 ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులకోపన్యాసము.
- 10-15 మహాసభాధ్యక్షులకోపన్యాసము.
- 11 నుంచి 1 పి. ఎం. వరకు భోజనము, విశ్రాంతి.

సాయంత్రము:- 1 గం. నుంచి సభాప్రారంభం.

ఆహ్వానసంఘమువారు తయారుచేసిన చిత్తుతీర్థావముల నిర్వ. అవకాశమునుబట్టి యితరతీర్థావములు. అవకాశమున్న యితరవక్తల యుపన్యాసములు. మహాసభాధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసము.

వందనములు.

సంగళం.

బరంపురం

ఖారామసాలా స్వర్ణ కేతకి

బజారులో విక్రయింపబడు అన్నిరకముల కన్న ప్రత్యేకమైనది. నూనె, రుచి, పరిశుభ్రతలకు గ్యారంటీ యివ్వబడును. పొగాకు పరిశుభ్రముగా శాస్త్రానుసారముగా శుభ్రపర్చి యున్నాము. తు 40 లు పాను 1 కి రూ 1-0-0 షక్క-మార్, నుగంధస్వాసపాడి, మిఠామసాలా. మా కష్ట దొరుకును. వర్తకులకు మంచి కమిషన్ యివ్వబడును.

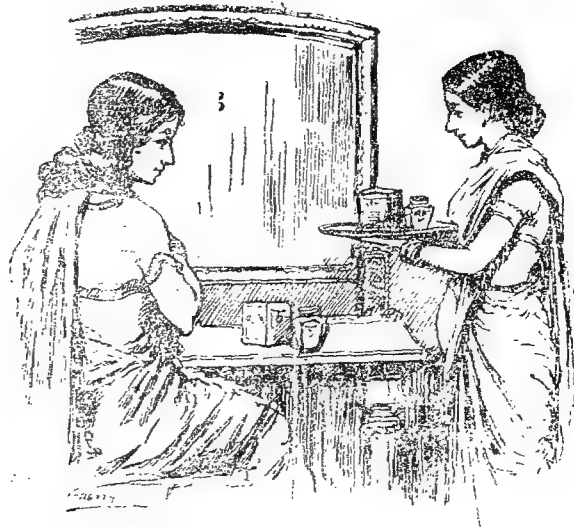
కాల్ల నీతారామస్వామి.

స్వర్ణ భండారము, బరంపురం. (గంబం)

(తెలుగు కావ్యాధర్యము రు. 0-0-0 సంస్కృతములో) దండిమహాకవి వ్రాసిన కావ్యాధర్య మనుఅలంకారకాస్త్రగ్రంథమునకు సరియగు తెలుగు. విద్యార్థుల కర్తవ్యంతోపయోగకరము. దైవబలము (భక్తి ప్రధానపద్యకావ్యము) ,, 0-0-0 జీవన్ముక్తి, విదేహముక్తి (సాగ్రందము) ,, 0-0-0 సుఖోపాసన, నిర్గుణోపాసన (లోనివి) ,, 0-0-0 ఇట్లు వ్రాయవలెను:-

అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,

ఆంధ్రగీర్వాణవిద్యాలయము, కొవ్వూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

టాయిలెట్ల సహాయం

ప్రపంచము దంతలను మొదటినుంచి టాయిలెట్ల సహాయముననే స్త్రీలు అందఁగు నభివృద్ధిపరచుకొనుచున్నారు. శాస్త్రీయపరిశోధనలట్లు టాయిలెట్లలో మంచివి తయారుచేయుటకు విలసనున్నది.

అందఁమును చేూర్చుటకు టాయిలెట్లన్నిటిలోకి శ్రేష్ఠమైనవి ఓటైన్ క్రిము ఓటైన్ స్పృ. వేలకొలదిస్త్రీలు నిత్యము ఓటైన్ క్రిమును రాత్రియందు, ఓటైన్ స్పృను పగటియందు, చర్మములోనికి యింకునట్లు రుద్దుకొనుచున్నారు. ఫలితంశ మేమన, చర్మము మృదుత్వమునుపొంది ముగ్గుము ప్రకాశవంతముగా నుండును. ఓటైన్ క్రిముగాని, స్పృగాని వాడని స్త్రీ అందకత్తె అని చెప్పుకో దగదు. వీటి సుపయోగించినస్త్రీలు అందముగా నుండును.

ఓటైన్ క్రిములందు జంతుశ్రోవ్యుపదార్థ మేమియు చేరదు. తయారగునప్పుడును ప్యాకు చేయునప్పుడును చేతులతో తాకబడవు. యీక్రింది మాపన్ పూర్తిచేసి పంపినయెడల బ్రయత్ సాంకిట్ సొందవచ్చును.

ఓటైన్ క్రిమ్
రాత్రులందు రుద్దుటకు
ఓటైన్ స్పృ
పగటిపూట వాడుటకు

మాపన్:- ఓటైన్ క్రిము, ఓటైన్ స్పృ, ఓటైన్ సబ్బు, ఓటైన్ పౌడరు, ఓటైన్ షాంపు పొడరు పంపంగోర్తాను. అందుకుగాను 6 ఆణాల స్టాంపులు యిందుతో పంపుచున్నాము.

M. A. 2.

పేరు:-

మీనామము

THE OATINE CO.-Prinsep St., Calcutta.

ది గ్రేట్ ఈస్టరన్ లైఫ్ అసూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(ప్రొయిట్ సెటిల్ మెంట్సులో (ఇంగ్లాండులో ఇకాగొరేటు చేయబడినది.) రిజిస్టరు చేయబడినది.) ఇది ఆదర్శ ప్రాయముగు పోలీస్- పోలీస్ నిరద్దు చేయకూడదు. శాశ్వతముగా పనికి రాకుండు చేయకూడదు. అను నిబంధనలు సహజముగనే యున్నది. ధారాశలైన పథులపై పనిచేయ ఏజంట్లు కావలెను. ఆర్. వెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజంట్లు, రిటర్డెడ్ హాస్, వేడేరి, మద్రాసు రుక్మాంగదాచార్య, హోమ్సుపేట, ప్రొద్దుటూరు. నుందరరాజన్ అయ్యంగార్, ఏజంట్లు, తెలుగుజిల్లాలకు గణపతిమొదటిపిడి, నిగంత్తి కే.డి, మద్రాసు. ముఖ్యగమనింపు:- శ్రీ యు త కె. సొందర్యరాజ యజ్ఞంగారు ఆంధ్రజిల్లాలో సంచార మొనర్చుచున్నారు. వారికి వుత్తరము ఈదిగున విలసమును వ్రాయవలెను. C/గ జిల్లామునిసిఫ్ కాకినాడ.

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

గనేరియా మిక్స్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు సేగరోగములను నివారించి మూత్రము నిశుచనపుడు గలుగు పోటు, మంట, చురుకును యింజక్షన్ లతోను పిచ్చికారీలతోను నిమిత్తములేకుండ తప్పక కుదుర్చును. సీసా 1-కి రు 8-0-0.

మూర్ఖారిప్షము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఖత్వము యొన్ని పంక త్పిరములనుండియున్న మూర్ఖుల నైనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును. వెలకు సరిపోవుమందు రు 8-0-0.

పొడలకు తైలము

151

(3) ఈ తైలము తైలపాడలనే గాక యితరవిధము లైన పొడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జ, కర్పాణి మొదలగుగాల అన్నివిధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మమును మామూలుస్థితికి మార్చును. డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0.

“గుంటూరు జిల్లాకు యేజంట్లు:- ఇండియన్ యింజ. స్ట్రీయల్ హోముగుంటూరు.”

ఏజంట్లు కావలెను.

ఆంధ్రసభలు

నవంబరు మొదటివారమున బెజవాడలో ఆంధ్రసభలు జరుగనున్న వనియు ఆందులకు అధ్యక్షుని ఎన్నికొనసాగితము జరిగినదనియు విన సంతసించుచున్నాను. గతవత్సరము వంద్యాలయందు జరిగినసభలయందు ఆమోదించబడిన తీర్మానములు ఎంతవఱకు ఆచరణయందుబెట్టబడినవో అందు ఎన్నుకొనబడిన స్థాయిసంఘసభ్యులు ఎంతవఱకు తత్ప్రతిపదిపరచుకొనినవో ఎంతవఱకు గణాంకము. గతవత్సరపు తీర్మానములలో “రాష్ట్రీకరాంధ్రుల కష్టసుఖములరయట” అనునది ఒకటియైయున్నది. ఈ తీర్మానాచరణయందు ఏస్థాయిసంఘసభ్యుడుగాని ఏరాష్ట్రీతర ప్రాంత్యులుయందును పర్యటనము సత్పరియించలేదు. ఈ మహాసభలయందు సహితిమరాష్ట్రీతరములందును మిఠాంధ్రసోదరులను మరనక ప్రాత్యువాత్సల్య ప్రపూరితమానస్తలై వారి కష్టసుఖములరసి వారియిడుములందొలగించు తీర్మానముల నొనరించుటయేగాక వాటిని ఆచరణయందుబెట్టి మిఠాంధ్రుల క్రేముకు పాత్రులగుదురు గాకయని సవినయముగ విన్నవించుచున్నాను.

రాష్ట్రీతరములం దెందరో ఆంధ్రులు అచ్చటివిద్యాలయములం దాంధ్రమును గరపమి మాతృభాషాభిమానము అభిరుచిలవారయ్యును వీలులేమి అద్దానని అభ్యసించజాలక అన్యభాషల నభ్యసించుటజూడ మాతృభాషాభిమానముగల ఎట్టి

ఆంధ్రునిగుండె బ్రదులు గాకయుండును? కావుననో మాతృభాషాభిమాన ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సోదరులారా! సత్వరము అన్యరాష్ట్రీయులం దీసాకర్యముల నెలకొల్పభారము మీయందిమకొని సఫలీకృతమనోరథులై మాతృభాషను తమ్ములమున మీసోదరులవాంఛను ఉద్ధరింప బద్ధకంకణులుగండు.

ఈ బొంబాయిరాష్ట్రీయున విన్నియో ఆంధ్రసమేళన సభలునుజరిగి అందు ఈ రాష్ట్రీయునందలి ఆంధ్రుల జనసంఖ్యను దెల్పు ప్రణాళికను అద్దానమిండి ఈరాష్ట్రీయునందు ఆంధ్రమును ప్రవేశ పెట్టుటకు తగుఅవసరములను తెలియజేయుతీర్మానములు గావించబడి యుండెను. ఇట్టితీర్మానమునే గత వత్సరము శ్రీ గౌరవనీయులగు వేమవరపు రామదాసుపంతులుగారి అధ్యక్షతనకింద ఈ కల్యాణీ సగమున జరుపబడిన “బొంబాయి రాష్ట్రీంధ్ర సభయ సాంఘికమహాసభ”యందు గావించి యుండెను. వీటినిన్నిటిని ఈ విశ్వవిద్యాలయాధికారులు పెడచెవినిబెట్టి యుండుట కలుగదు కోచనియము. కావున నో ఆంధ్రసోదరులారా, మీరు సహితము మీమహాసభయందు ఇందులకు తగు తీర్మానముల నొనర్చి చిరకాలముననే యివటి విశ్వవిద్యాలయమునందు ఆంధ్రభాషను ప్రవేశ పెట్టకడంగుదురు గాకయని కోరుచున్నాను.

ఆంధ్రసభల సమయమున యుత్సాహప్రపూరితమాన నులై మీ రాష్ట్రీతరాంధ్ర సోదరుల మరనకయుండురు గాకయని మఱిమఱి సవినయముగ హెచ్చరించుచున్నాను.

కల్యాణీ, వీణా సుదర్శనాచార్యులు.

శ్రీ కృష్ణావతారత్వము

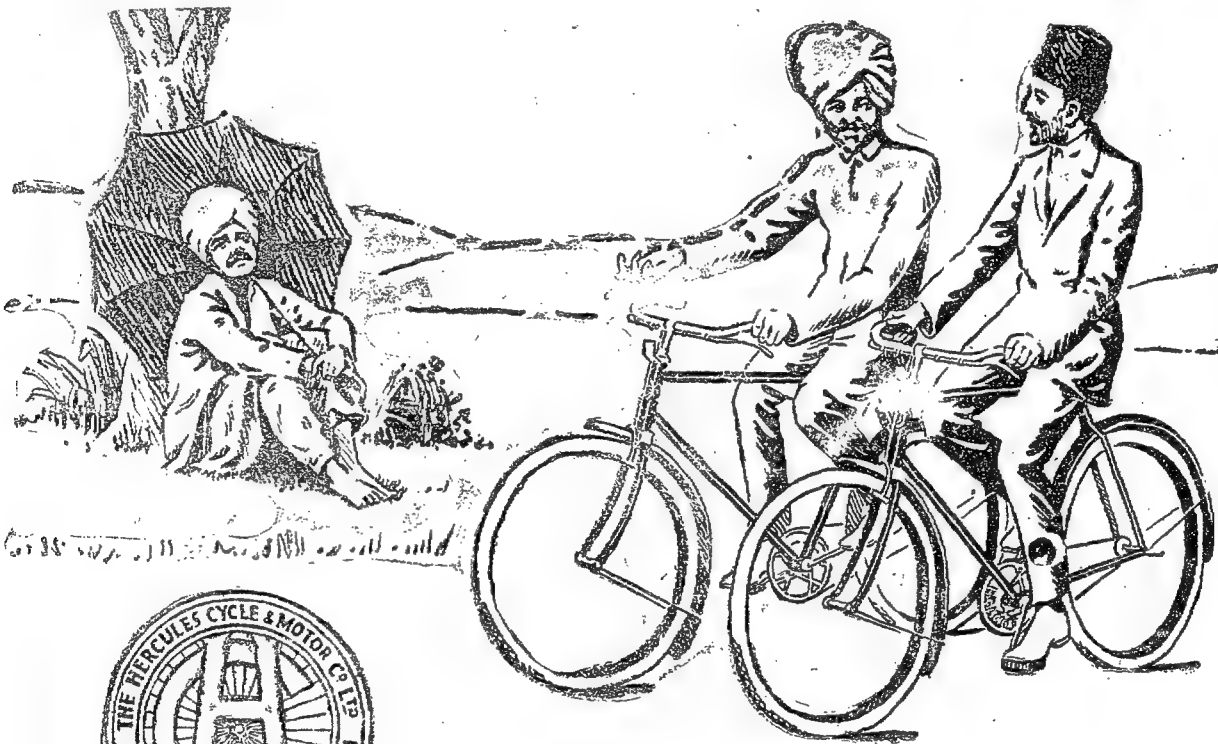
ఇది పురాణరాజము లన్నింటినుండియు మహాభారత పరివంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వరుసగా సులభతైలినీ నవనరూపమున ప్రకటించబడును. సంశయములు తొలగునట్లు కాశ్మీరీయసంస్కృతిములు వ్రాయబడును. స్తోత్రములతో ముద్రింపబడును. 350 పుటలకు దక్కువగాకుండ జక్కని బైండుచేయించి 31 నెలల కొకతూరి 1-8-0 లకు చందాదారులకు పి. పి. గాఁ బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పోషకులుగాఁ బ్రకటింపబడుదురు. 1 నుండి 10 వఱకు సంపుటములు సిద్ధముగా నున్నవి.

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ
ప్రధాన ఆంధ్ర పండితులు,
మునిసిపల్ హోస్కూలు, కడప.

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి

“మామిడి అంట్లు జవంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200 రకములనున్న యితర ఫల, పువ్వు, పత్రజాతులు అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి.” క్యాటలాగు ఉచితము.

రావు చిన్నారావు & నన్ను,
రాయల్ నర్సరీ, కడియం, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

యా ప్రేమమారుగు
గలిగిన సైకిళ్లు
అనలే నవి.

మంచి దారుఢ్యత గలిగిన

ఇంగ్లీషు సైకిల్ నెక్కుడు

“హెర్క్యులిస్ సైకిల్”

మీకు మంచి సైకిల్ కావలసివచ్చిన హెర్క్యులిస్ నే కోరుకొనుట మంచిది. సైకిల్ బలముగా నుండవలెను తక్కువ వెలలో రావలెననిన అందుకు హెర్క్యులిస్ మీకు సరిపోవును

హెర్క్యులిస్ సైకిల్ ఇంగ్లాండులో తయారైనది. గట్టిది — చిరకాలము మున్నునది. ఇం యాలో కెల్ల తక్కువ వెలలో పొందగల సైకిళ్లన్నిటిలోకి శ్రేష్టమైనది.

హెర్క్యులిస్ సైకిల్ మంచిపనివారలచేత, నాణ్యమైన శరికరములచే తయారొనర్చబడినది. హెర్క్యులిస్ సైకిళ్లన్నియు ముందుగా పరీక్షింపబడి గ్యారంటీ పొందబడియున్నవి. హెర్క్యులిస్ సైకిల్ మిగతా వాటికిన్న చౌకయైనది. అది ఎందువలన హెర్క్యులిస్ సైకిళ్లు దేశమందంతట విరివిగా నుపయోగింతురు బట్టి తక్కువ వెలకిచ్చుటకు వీలగుచున్నది.

Hercules

Cycles

హెర్క్యులిస్ సైకిళ్లు 50 వత్సరములవరకు గ్యారంటీ పొందగలవు.

లోకల్ సైకిల్ ఏజెంటువద్దకు వెళ్లిన హెర్క్యులిస్ సైకిల్ ను చూచింది అన్ని సంగతులు టెకనముగా చెప్పను.

570

Made by

THE HERCULES CYCLE AND MOTOR Co., LTD., BIRMINGHAM, ENGLAND.

రామచంద్రపురంవార్తలు

ది 12-10-29 సం॥ తేదీని పరపతిసంఘముల జాయింట్టు రిజిస్ట్రారువారు అనుమతినిచ్చి, రామచంద్రపురం కె. వై. వశిష్టాచార్యుల నేతృత్వంలో రామచంద్రపురం విచ్చేసి, చిరకాలమునుండి రామచంద్రపురం గ్రామమునకు ముఖ్యమైన మైన, "భూమితనఖాఖ్యాంకు" నెలకొల్పటకు ఉత్సాహం లేన రయితు పోవరలతోను, స్థానిక సహకార ప్రముఖులతోను తింహపురమందరమున ప్రసంగించిరి. శ్రీ జాయింట్టురిజిస్ట్రారు వారిని కలసికొనుటకును, వారితో ప్రసంగించుటకును పరిసర గ్రామములనుండి సహకారులు సుమారు నూరుమంది సహజే శమై అనేక సహకారసమన్వలచ్చించిరి. శీఘ్రకాలములో "కాష్ఠీయ భూమితనఖాఖ్యాంకు" రిజిస్టరు కాబడుననియు, కాని ప్రస్తుత ములలోనున్న నిబంధనలు మార్పుచేయుచున్న వినియు, నూతనవిధానముననుసరించి త్వరలో ఒక భూమితనఖా ఖ్యాంకును రామచంద్రపురములో స్థాపించెదమనియు, జాయింట్టు రిజిస్ట్రారువారు వాదనముచేసిరి త్వరలో యీ అశయము నెరవేరవని, సహకారులందరు ఆశురతతో యున్నారు.

రామచంద్రపుర గ్రామములో అనేకమంది ఉద్యోగులు ప్లీడర్లు కాపురముండుటచే గృహవసతి లెక్కవగానున్నందున స్థానికవాసులు ఒకగృహనిర్మాణ సంఘమును రిజిస్టరు చేయించి చిరకాలములకు శ్రీ వారిని కోరిరి. వారు గృహనిర్మాణమునకు సంపాదించుట కవకాశముగల ప్రదేశమును పరీక్షించి గృహనిర్మాణ సంఘస్థాపనకుకూడ వలయు యేర్పాటులు త్వరలో గావించెదమని వాగ్దచ్చిరి. శ్రీవారు మండలములోని పర్యటనము వలన సహకారుల అక్కరలు స్వయముగ తెలిసికొనుటకు మీరుచేసిన ప్రయత్నము లెంతయు సంపన్నములు.

(పురవాసి)

శ్రీ సరస్వతి యునైటెడుసంఘము

19, గోవిందప్పనాయునివీధి మద్రాసు

పైసంఘపు సాంవత్సరికోత్సవము ఆదివారమునాడు (27-10-29) ఆతివైభవముగ జరిగెను. సంఘమునకు జేరిన వారలె కాక యితర మహాజనులును కొంద రాహ్వానింపబడి వచ్చియుండిరి. మధ్యాహ్నము సంఘభవనమున సరస్వతీదేవి పూజాదికము లత్యంత శ్రద్ధాభక్తులతోడ జరుపబడెను.

సాయంకాలము 5 ఘంటలకు తత్సంఘోపాధ్యక్షుల యాచరణక్రింద లవకులే అను నాటకము సాంధ్యమహోలున ప్రదర్శింపబడెను. నాటకపాత్రధారులు బాలురై యున్నందున వారి ముద్దు లాలుకు పలుకులు జనుల కానందకరముగ నుండెను. పలుకులే యననేల వారి గానము, ఆభినయము, పాత్రోచితవైఖరి యన్నియు నతిమనోహరమై యుండినవి. ఈ బాలురు వయస్సు మీఱుకొలది నింకను కీర్తినిండ్రక నత్యధికంబుగ న్యాపింపజేయుదురని నుడువ సందియంబు లేదు.

ఈ సభయందు సభ్యులును నాటకకళాప్రవీణులును నగు శ్రీయుతి వీరసింహు, కంచి వేంకటేశ శ్రేష్ఠిగారు సంఘమునకై పాటుపడు విషయ మత్యంత శ్లాఘనీయును. వీరు బాల్యమునుండి బడియందు చదువుకాలమున సహితము నాటకకళామందభిరుచి గల్గిదినదినము నద్దానిని స్పృహచేసికొని యనేకస్థలముల ననేకపాత్రధరించి మించి బహుమానంబుల పొందిరి. ఈ సభకు నాటకము జయప్రదముగ జరుపుటకు వీరి పరిశ్రమయే మూలము. యువకులకు రసపోషణగఱపుట కులభము. కాని ప్రతివిషయము బాలురయెడ నపాధ్యము. కాని వీరు బాలరకట్టి సహావణ, అభినయము నేర్పుటలో గణితకెక్కినవారు.

రాత్రి 8 ఘంటలకు ఈరేగింపుజరిగిన పిమ్మట, సభ్యులును ఆహ్వానమందిన జనులును చక్కనివిందు నారగించి మంగళకరముగ కార్యక్రమముజరిపిరి.

ఇట్టి సంఘము దినదినప్రవిర్ధమానమై సత్కీర్తిని నెలయు నటుల దైవ మనుగ్రహించునుగాత!

పి. రాఘవరావు

ఘనసారచందిని

3

సెగరోగములకును, శ్రీల కుసుమవ్యాధులకును, శ్రేష్ఠమయినది. ఎరుపు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంటు సెగ రోగములను, శ్రీలకు సంభవించు కుసుమ రోగములను, నిర్మాలుము గాచించును. సీసా 1-కి రు 1-8-0.

దీనికి అనుపాసముకై చందిని అత్తరు నువయోగించుట ముఖ్యము. చందిని అత్తరు సీసా 1-కి రు 1-4-0. వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి. సి. ఎ. అందుకో, అయ్యశ్వరసమాజం-పెరిదేవి, నెల్లూరుజిల్లా

పద్మమలేడు
పిచికారీ
శ్రీపని లేడు

మలయచందనము

రహస్యము
గా నేవించ
వచ్చును

గనేరియా (సెగ)కు కుతూరము, 3 పూటలలో గుణము కలుగును
ఆనేక యోగ్యతాపత్రముల పొందినది. నెల డబ్బీ 2-4-0 దీని కనుపాసం చందనమైలం ఔన్న 3-0-0 రెండును ఖర్చులతో 5-12-0
సుధాసారము, నవాయకి రాజౌషధము. సీసా 4-0-0
గంధర్వఘృనీ,
రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

ది ఆంధ్ర బ్యాంకు, లిమిటెడ్, బందరు, మచిలీపట్టణము.

కాకినాడ బ్రాంచి

కాకినాడలో యాభ్యాంకునకు ప్రాంచీపెట్టు సందర్భములో, కాకినాడ పట్టణ వాస్తవ్యులకు మాత్రమే 800 నాటాలు యిచ్చుటకు తీర్మానించ బడినది. కాకినాడ వాస్తవ్యులయొక్క నాటాదరఖాస్తులు తప్ప యితరగ్రామ స్తుల దరఖాస్తులు అంగీకరింపబడువు. ప్రతి నాటావిలువ రు. 100/-లు సగము నాటాలకు దరఖాస్తులు వచ్చియున్నవి. క్రిందటి సం॥రం యాభ్యాంకు 120/- వివిడెండు పంచిపెట్టినది. ప్రస్తుతం ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్టుమీద నూటికి సం॥రం 60/- లు వడ్డీ యిచ్చుచున్నది. వలయువాడ యితర విషయములు చెక్రసిగారికేర వ్రాయవలెను.

పోయిన యౌవనమును
తిరిగి సంపాదించుకొనవచ్చును

పురుషులలో శుక్లనాంధ్రం, పయస్మ్య వచ్చినవారు చాలమంది పుంస్త్రయు లేమిచే సంపాదనాఖ్యము ననుభవించ నశక్తులై వర్తించుచుండిరి. వారు పొత్తిగా క్రుంగిపోయి, నిశ్చక్రవృత్తులు పెరవేర్చజాలక, మండులను నేవించుటకు ప్రయత్నించుదురు. నాటివలన చేతులెప్ప లాభము కనిపించుట లేదు. ఇట్టివారలకు జగత్ విఖ్యాతిగాంచిన వైద్యప్రముఖు డాక్టరు. "ఫైలోసాన్" అను దానిని కనిపెట్టెను. నత్యంతకత్వము పొగట్టుటకు, అకాలవృద్ధాప్యమునుండి తప్పించుటకు, పలచబడిన వీర్యమును గట్టిచరచుటకు యిది తప్ప మరీ శస్త్రము లేదు.

ఫైలోసాన్లో మంచులు, మామలు ఏమియు కలిధవు. పిన్నపెద్దలందరు నిరభ్యంతరముగా ఎంతకాలముగైరై నను నేవించవచ్చును.

మీరు పై చెప్పబడిన ఫైలోసాన్ను చొత్తిగా నశక్తులై నట్లుండు, ఫైలోసాన్ బిన్నలను, నిత్యము మామపూటలు భోజనాహ్వానము నేవించు టుచి తము. యౌవనంపము, దానివల గల్గునాఖ్యమును దానుగా నురైఱుండుదురు.

నేటినుండియే

'PHYLLOSAN'

Regd.

ఫైలోసాన్

నేవించు టూరంభింపుడు.

కెమిస్టులందరివద్దను ఫైలోసాన్ రు 2-8-0.
రూ 4/- దొరకును, రూ 4/- దానిలో సరుకు రెండింత లుండినను.

పంపకదొంగలు

వాల్ కాన్స్ట్రక్టర్స్,

బొంబాయి, లిందు బ్రాంచీలు.

Issued by:
NATURAL CHEMICALS LTD.,
LONDON E. C. 1.
28 St. John's Lane 549

గద్యాల సంస్థానము

మంగళగిరి పీఠాధిపతిగారు

ద్రావిడ భాషా రాష్ట్రమునందు సంస్థానములలో గద్యాల సంస్థానము మిక్కిలి ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఆదాయమున నేమి, జోదార్మమున నేమి విద్వాంసుల నాదరించుటయందేమి ఈ సంస్థానమునకు పెట్టినది కేర. బంగారమునకు మెరుగుపెట్టినరీతి ప్రస్తుతము శ్రీరాణివారి పాలనముచే సంస్థానముయొక్క ఘనత జౌన్నత్యము మరింత వృద్ధియగుచున్నది. పండిత సత్కారమునకు నీ సంస్థానముతో వన్నె కెక్కినది వేరొండులేదని నొక్కి చెప్పవచ్చును. ఒక ఆస్థానకవులేగాక తరచుగా ఆధునిక కవులు పండితులు, గాయకులు, వేదాంతము మొదలగు సకలకళానిపులు నొక్కపర్యాయమే గాక ప్రతియేటను నీ సంస్థానము నుండి విరివిగా బహుమతులు బడయుచున్నారు. ప్రభుత్వపు యుద్వ్యోగము యుద్వ్యోగ నియంత్రాలాసంతరము ఉపకార వేతనము బడయురీతి ఈ సంస్థానమునుండి, కవులు, పండితులు, గాయకులు, మొదలగువారు శీవితాంతమునకు సత్కారములను బహుమానములను పొందుచుండుట సర్వజన విదితము. భాషాభివృద్ధికి, కళాభివృద్ధికి పాటుబడు దానధర్మముల నొసగు సంస్థానము యిదితప్ప మరొకటిలేదని చెప్పవచ్చును. చక్కనులో గల పండితవర్గముకై నిదియూ విస్తానము.

ఈ సంస్థాన జౌన్నత్యముగలది. వాయుటకు సాహసించిన నా సాహసము నూర్చుని దీపముతో చూపునటు లుండును. పరిపాలనావిధానము మిక్కిలి క్లామాపాత్రమైనది. పూర్వ పాలనముకన్న యిప్పటి శ్రీ శ్రీ రాణిగారి పాలనము పూర్వపు పెద్దాపురము రాగమ్మరావుగారి పాలనము జ్ఞప్తికిదెచ్చుచున్నది. ప్రజానరంజకమున పరిపాలనమే పాలకుల ముఖ్య కర్తవ్యముని శ్రీ రాణిగారు రూఢిపరచిరి. ఈ విషయమునందీ మెను భారతవర్ష మంతయు జోహారు లిడుచున్నది. ఈ సంస్థానపు పాలకులగు శ్రీ మహారాజ సీతారామ భూపాల్ బహద్దరుగారు స్వగృహ లగుటంజేసి ఈ సంస్థానపు గొప్పతనమునకు ప్రతిష్ఠకు జౌన్నత్యమునకు భంగము వాటిల్లకుండునటుల మహా ఘనతపరిచిన శ్రీ నిజాము ప్రభుత్వమువారు కోర్టు ఆఫ్ వార్డ్స్ అను నిబంధనగల ఏలుబడిలో నుంచినను శ్రీరాణిగారి సహనశీలము వివేచనాశక్తి బుద్ధికౌశల్యము గనిపెట్టి తిరిగి ఆమెగారి కప్పగించిరి. ఆసమయమున హిమాలయమునుండి రాసకుమారివరకు అన్ని ప్రాంతములనుండి అన్ని సంస్థలనుండి అన్ని సంఘముల నుండి, గొప్ప సభలు జరిగి తిరిగి ఈ సంస్థానము శ్రీ రాణిగారి కప్పగించ నలయుననిపించిన తీర్మానములు వారాపత్రికల యభిప్రాయములు, శ్రీ రాణిగారియొడ గల విశ్వాసము ఆమె గొప్పతనము ప్రకటించుచున్నవి.

కాని ములసినములో గంజాయిచే ట్టున్నట్లు నలూలిచే ట్టునకు ముండ్లున్నట్లు పండితపోషణగల యీ సంస్థానమునందు భాషాభివృద్ధికి ప్రోత్సహించు యీ సంస్థానమునందు ప్రజాద్రోహులు రాజకీయాందోళనా సాహసులు పరిపాలనా విఘ్న నిపుణులు దేశద్రోహులు కృతఘ్నులు అవిధేయులు నున్నారనుట సతికయోక్తిగాదు.

శ్రీ శ్రీ రాణిగారు ప్రస్తుతస్థితినిబట్టి వర్తమాన చాతావరణ మనుసరించి దేశకాల పాత్రలను గగనించి పూర్వమున్న యుద్వ్యోగులనేమి దానిజనబలులనేమి వైద్యులనేమి ఉపాధ్యాయులనేమి నైపుణ్యత గనబడనివారి నందరిని, దేశద్రోహులను మర్యాదలను వారివారి యుద్వ్యోగములనుండి తొలగించి వారి స్థానములం దర్భ తగలవారిని నియమించిన విషయము సర్వసామాన్యమే. దుష్ట స్వభావముల ననుసరించి యొక నియమిత పనినుండి తొలగించుటచే, వారివారి అనకతవక యూహలప్రకారము గొప్పవారిపై నిందల నారోపింపజూచుట సాధారణముగా దుర్జనులకుండు స్వాభావికము. అటులనే యీ సంస్థానమువారిపై యిటీవల కొందరు వైరకములో చేరినవారు (వారిని నేనువలయునో తెలియకున్నది) కొన్ని నిందామూచకములగు ప్రకటనలు, కొన్ని ఉద్దాపత్రికలో గావించియుండిరనుట మిగుల శోచనీయము. అట్టివారు యీ సంస్థానముపై కొన్ని తేనిపోని ఆసందర్భ యన్యాయ యూహలను నిరాధారమైన నిందలు మోపినంతనే యీ సంస్థానమునకు లోటు కలుచునా? దుర్మార్గుల దుష్ట ప్రవర్తనములచే సన్మాన్యములు ఫలించి ద్వీపణీకృతంబు లగునను వాక్యము మిరువదగినదిగాదు. ఇట్టి దేశద్రోహులు, కృతఘ్నులు ఈ సంస్థానమునందు మాత్రమేగాక, నిజామురాష్ట్రముననుండుటచే సర్వమును తెంచినటు లగునని తలంపవచ్చును. ఇట్టివారిని కొందరిని స్వగృహులైన శ్రీ రాజాగారి సమయమున ఘనతపరిచిన శ్రీ నిజాము ప్రభుత్వమువారు దండించి యానిజామురాష్ట్రములోనికి నడుగిడకుండునటుల శాసించి రను విషయమును పేరు మరచియుండిరి కాబోలు.

శ్రీ శ్రీ మహారాణిగారు యిట్టి దుండగీయులను తమ సంస్థానమునం దెట్టి యాందోళనము గలుగకుండ ముందుగనే

గమనించి వారికి తగిన సన్మానము గావించుట అత్యవసరము. విషయముల నన్నిటిని అతివాచకత్యముతో స్త్రీ యయ్యనకు శ్రీ రాణిగారు గమనించినందులకు ఎంతయో ప్రశంసార్హము. ముందిట్టి ద్రోహులకు గనిపెట్టి వారి కుయుఘటన ప్రచారము కలుగకుండునటుల కట్టుదిట్టము లొసకూర్చు వలయునని విషయ పూర్వకముగా శ్రీరాణిగారికి చెబుతుంటు సాహసించుచున్నాను.

నిందాలోచనా వ్యాసములందలి నిజానిజములు గ్రహించి ప్రతికలలో ప్రకటించుట పత్రికాధిపతుల విధియని నేను గా చెబుతున్నానవసరము. వచ్చిన వ్యాసములు జూడకయే ఎట్టి దానినైన నముద్రించుటకు నేనదీయని ప్రతికల కృత్యము గర్హింపదగినదని నదునరులకు తెలియకపోదు. కాళ్ళొత్తగల పత్రికాధిపతులు యీ విషయమై యాలోచించెదను గావ.

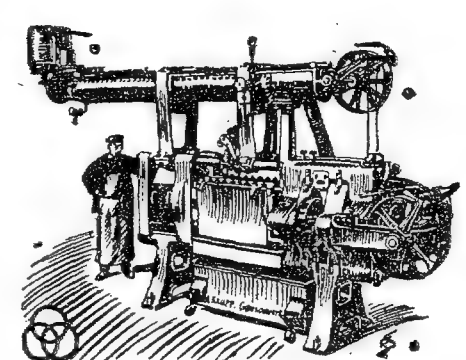
KRUPP AUTOMATIC OIL EXPELLER

జ గ త్ ప్ర ఖ్యా తి గాం చి న

క్రుప్ప్ ఆయిల్ యక్సు వెల్లరు

ప్రపంచమంతటలోను గొప్పది యగు క్రుప్ప్ ఫ్యాక్టరీలో తయారుచేయబడినది. దీనితో సమానముగా పని యిచ్చునది రెండవదిలేదు.

హిందూ దేశములో పని చేయు 600 యక్సు వెల్లరులో 500 క్రుప్ప్ యక్సు వెల్లరులు అయివున్నవి. అసలు యీ యక్సు వెల్లరు నూతనమైన పని చెప్పపడుచున్నది.

పళ్లచక్రములు, వరమ్ము, కోనులు మొదలగు సామానులు అరగకుండునట్లుగా స్పెషల్ క్రోముస్టీలుతో తయారుచేయబడినవి. వేరుశనగ, కొబ్బరి, నువ్వులు, ఆముడము, అవిశి, ఆవాలు, గానుగ మొదలైన అన్ని నూనెలు తీయవచ్చును. ఆముడమును, నువ్వులు ఆడుటకు యీ యక్సు వెల్లరు గాక యితర మేకర్సు పనికిరావు. విడిభాగములు సిద్ధముగా దొరకును.

ప్రాప్తిదారు
సి. వి. రెడ్డి బి. ఎ.

పోల్ వజ్రెట్టు:—ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ,
యింజనీర్సు, బెజవాడ

తరుణము మించిపోకమునుచే మీ తలవెండ్రుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహింపుడు.

వెండ్రుకలు దువ్వెనతో ఊడినప్పుడంతవరకు ఆలసింపకుడు. వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యదశ యని గ్రహింపుడు.

కామినియాఆయిల్ రిజిస్టర్డ్

ను నేటినుండియే వాడుటారంభింపుడు.

తలవెండ్రుకల బాధలన్నింటికీ

దివ్యావృతము

వెండ్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట విడుచుగా నుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకుచ్చునలె, తుమ్మెదరెక్కలవలె నిగనిగలాడించును. ఈ నులభపదధిని నేడే పరీక్షింపుడు. మీ వెండ్రుకలెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించు గనో మనింపుడు. కామినియాఆయిల్ మీ వెండ్రుకలకు పెట్టు అభి కృత్యము గలుగజేయునో గుర్తింపుడు. ప్రతిపట్టణములోను, వల్లెలోను, దుకాణావారలందరివద్దను, పరిమళద్రవ్యము లమ్మువారలందరివద్దను దొరకును. మీయూరివర్త కులయొద్ద కొనువచ్చుడు.

కామినియాఆయిల్ నా అని చూచి మరి కొనుడు.

నీసా 1-కి నెలకు 1-0-0; పోస్టేజీ 0-6-0 ప్రత్యేకం. నీనాలు 3-కి రు 2-10-0; పోస్టేజీ 0-12-0.

టోటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

కొనుట ముతవకుడు.

మీదకనులమీదగాని, కేలు దుమాలమీదగాని రెండుమూడు చుక్కలు ఆహ్లాదితోబహు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, దైశీపువ్వుల పరిమళములను, చెదజగ్గిన టొటోనగును. పెండ్లి సమయములందు బంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆహ్లాదితో బహుళత్వ మరెద్దయూ కానరాదు. నేడే ఒకనీసాను కొని, దాని అద్భుతపరిమళము లనుభవించు.

1 కేసు టోటో దిల్ బహారు	రు. 2-(-)
1 " " " "	" 1-4-0
1 " " " "	" 0-12-0

నయూనాసీసా రెండవాల పోస్టు స్టాంపులు వంపిన, పంపబడును.

సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

285, కామ్యూనుడీదు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం. 2.

ఇ సా నా ఫె లి మ తే రి యా,

వరుసజ్వరములకు అమోఘమైన నివారణ

కెమిస్టలందరియొద్దను దొరకును.

పేర్కొనిక:—పసుపునన్నె పెట్టెలపైన **SPECIAL FORMULA FOR INDIA** (ఇండియాకు ప్రత్యేక ఫార్మూలా) అను పదములు అద్దముగా పలుపులలో నుండుదాని నేమాచిత్రీ యనుకు. ఇతర లేబిలుగలవాటిని తీయవద్దు

సోదా నిజంట్లు:—

మెసర్స్. గోరియా, లిమిటెడ్,
పోస్ట్ బాక్సు నెం. 159, వాట్సన్, బొంబాయి

అష్టాదశకుష్టురంగసంహరిణి.

అనే హిమాచల పర్వతము మహాదారుణగోగములు నివారణచేయు ఆచ్యుతమని నమ్మవలెను. దీని మూలమున మీ వ్యాధినిర్మూలము కానిచో మీ సొమ్ము మీకు తిగి పంపుటకు, గృహపరమచున్నాను. యెట్టి కఠిన వ్యాధివైనను. పూచీగా నివారణ చేయుటకు కంకాదారులపై ప్రతివారికి మనవిచేయుచున్నాము. నాయపటాబోప ప్రకటనలు చూచి కి దమ్మిడిలు ఖరీదుగల నీరుడు గింజలును మెలతు త్రమున్ను నూరి మాత్రలుచేసి డబ్బాలో యుంచి రు ౩-0-0 లు ఖరీదు అనిన్ని అనీరుడు గింజలు మెలతు త్రము నూరి నమ్మదనే రు 0-8-0 లు ఖరీదు గల కేపునీల్స్ లో కూరి రు 15-0-0 లు ఖరీదు అనిన్ని అన్యము పుస్తకము యొరగని మారమునందున్న రోగులను మోసముచేసి ధనము సంపాదించు ఆశ్రమములు మా గ్రామములో కొన్ని బయలుదేరి ప్రకటన వోటికలు కేట్లాగులు ద్వారా ధన ప్రామాణ్యము హరించుచున్నారు. యున్నవ్యాధి పొగొట్టుకొనడమునకు బదులు మరొకొన్ని కొత్త వ్యాధులు కొని తెచ్చుకొన్నాని విచారించి తుడకు నిజము తెల్పుకొని మాకు వ్రాసి మామందును వాడి ఆరోగ్యము పొందినవారు వ్రాయు యోగ్యతాపత్రము మా కార్యస్థానముకు స్వయముగా దయచేయువారికి విశేషము కాగలదు. మా అపుష్పధములు బాలకు వృద్ధులు స్త్రీలు సహా నేహించవచ్చును. పత్తములేదు. ముందు తినుచున్నట్టి యింటిలో యున్న వారికిన్ని తెలియకుండా నేరించవచ్చును. వివరము తెలుసుకొనదలచినవారికి కేట్లాగులు వుచితముగా పంపబడును. ఈ చిరునామాకు వ్రాసినచో మీకు యెట్టి మోసమున్ను యుండదు.

శ్రీ రామా యోగీశ్వర ఆశ్రమము.

పొర్రయిటరు, కె. ఎస్. ఆచార్యులు గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్ట్, (తూర్పు గోదావరి జిల్లా)

పషియను ఇన్నార్నెన్సుకం పెనీ, లిమిటెడ్

ప్రధాన కార్యస్థానం - బొంబాయి

1928 సం॥లో భీమా వ్యాపారము	రు. 41,57,000
సంవత్సరాదాయము	" 5,16,395
లైపు ఫండు	" 12,50,113
అమలులోనున్న భీమాలు	" 1,00,00,000 కు పైగా
చెల్లించిన క్లెమున్సు	" 8,00,000

ప్రకటించిన బోనసు రు. 1000 కి రు. 35 చొప్పున, ప్రీమియము కేట్లు బహు చౌక—పాలసీ మరకులు—

సరసమైనవి—కాశ్వత ఆంగవైకల్యమునకు, పాలసీదారునికి సంరక్షణ, పాలసీలు, రద్దు కాకుండుటకు, తగిన భద్రమును, మా పాలసీ లాభంను.

ఆంగ్లజేతము నన్ని తావుల మంచినలుకుబడి, అనుభవము, సమర్థతగల ఏజెంట్లు కావలెను

మిగత వివరములకు యీ దిగువవారికి వ్రాయుడు.

బ్రాంచి మేనేజరు, గుంటూరు, విజయనగరం.

గట్టి చాయరంగునూలు

పూర్వమునుండి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగరుమరుచాయ నూలురకమున్ను నూతన పలురకముల కలరు నూలున్ను, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 బరు నూలువరకు తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువారు ఆర్డరు వ్రాయించితే ధరలు సరసముగాను గట్టి చాయలుగాను పంపబడును. శాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయుడు.

132

యల్. కే. మినాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు జవుళివ్యాపారం, మహాలిపేరి, మధుర.

అమెరికాలో తయారైన సామాన్యమైన తుపాకి

ఈ తుపాకి రు. 250/- లువిలువ గల తుపాకిని పాలియండును, ఆయితే దీని నుంచుకొనుటకు లైసెన్స్ అనునది అవసరములేదు. నుండు 300 గజములవరకు పాదము, 300 గజములలోపల నున్న కిట్టలను, పక్షులను, దీనితో సులభముగా కొట్టవచ్చును.

ధర ఒక నెండుకేజి. రు. 5/-	కరసగా 350 నెండుకేజి రు. 7/-
" 500 " " " " " " " " " " " "	రు. 9 నెండు రు. 10 నరకు.
" 1000 " " " " " " " " " " " "	రు. 11 నెండు రు. 12 నరకు.

1000 నెండు ఉచితముగా నివ్వబడును. వాస్తవికతలు ప్రత్యేకం.

Address: INTERNATIONAL TRADING Co.,
57, Clive Street, Calcutta.

నవీన జరను చికిత్స

పాశ్చాత్య వైద్యశాస్త్రములలో మిక్కిలిభిన్నాతి చెందినది. ఈచికిత్సలో ప్రాణాధీశులగు అపరేషనులను ఇంజక్షనులున్ను లేపు. క్రియలు అత్యున్నతము. సకలమైనవ్యాధులు కుదుర్చబడును. మాయొక్క పాశ్చాత్య చికిత్సలు చాలా ఘనతచేందినవి. మిగతవివరములనుగురించి ఈక్రిందివిలాసమునకు వ్రాయుడు.

DR. P. NAGARAJA RAO, M.D., (Bio)
BIO-CHEMIST,
40 'Central Avenue, Calcutta.

ఆయుర్వేద వైద్యులకు

కొన్ని సదుపాయములు—శుభ్రసిద్ధ భస్మములు
తగ్గింపుధరలు—కొద్దికాలమువరకే

అభ్రక భస్మము (శితపుటము) తు 1 కి	2-4-0
అభ్రక భస్మం-నిశ్చంద్రికం	1-4-0
కాంత భస్మము (ఆత్మ్యత్వము, వాతరం)	1-12-0
లోహ భస్మము (100 పుటములు)	2-3-0
లోహభస్మము-వారితరం	1-8-0
మందూరభస్మము-ఉబ్బులకు (వారితరం)	0-12-0
వంగభస్మము-అపునర్భవం-మేహవ్యాధులకు	0-14-0
నీసభస్మము (అపునర్భవం-క్లేష్టమైనది-60 పు.	1-8-0
వైక్రాంతభస్మము-రక్తకుడి-క్లేష్ట శుడుగులకు	1-4-0
రజితభస్మము-శుక్ల నష్టమునకు	2-8-0
తామ్ర భస్మము-మందులలో కలిపి వాడుటకు	1-4-0

చరకాశ్రమం - (జి. నె. 3) నూజివీడు (కృష్ణా)

నేషనల్ యిండియన్ లైపుయిన్సూ

రెన్సుకంపెని లిమిటెడ్.

సామాన్య రేట్లతో స్థిరమైనట్టియు అభివృద్ధిచెందునట్టి కంపెనీ. మా నేజిమెంటు క్లుప్తముగను తెలివిగను చేయబడును బలమైనడైక్టర్లు.

నేషనల్ యిండియన్ పాలసీచాలా సులభమైనది. ఆకలి పెనీమీకు ఆయ్యేఖ్యులన్నిటిని యిచ్చును. మీరు ప్రీమియములు మాత్రం కట్టుతుండవలెను. పాలసీ తీర్మానముకాగానే మీకు గానీ, చనిపోయినప్పుడు మీసంతతి వారికిగాని ఇన్నూవ్మెంట్ మొత్తమును యిచ్చివేయును. కష్టమైన నిర్బంధములేవు లేకుండు యిచ్చబడును.

భీమాచేయదలచినవారున్నా ఏజెంట్లుగావుండుటకు చలుగుబడిగల పెద్దయునుపులులన్నా అన్నికేషన్లు ఈ క్రిందివారికి వ్రాసుకొనుడు.

టి. వి. రాఘవయ్య యస్కవ్యర్,
హెడ్డాఫీసు కలకత్తా   చీఫ్ ఏజెంట్లు,
నార్తరక సర్కారు, బెజవాడ

సారూప్యపథ శాస్త్రము

అను

హోమోపతి (తెలుగు)

700 పేజీలు-క్యాలికోబైండు-వెల రు. 3-0-0

ఈ గ్రంథము యీ శాస్త్రముందు కాకినాడలో ఎక్కువ ప్రఖ్యాతి పొందిన డాక్టరు లంక రామరావు హెచ్. ఎం. డి. గారితో మిగుల సులభతైలిని వ్రాయబడినది. ఇందు యీ శాస్త్రముయొక్క మూలసంగ్రహమున్ను, 101 మూలకలు, 121 లవణముల మొక్క తత్త్వమును తెలియజేయు నమృతాదీపికయు సాధారణముగా నదృష్టి అన్ని రోగములన్ను, వాటియొక్క శిక్షణము, అన్ని అనయములయొక్కయు రోగులకుగములు వాటి చికిత్సవిధానమును తెలియజేయు సముదాయమంజరియు విపులముగా వ్రాయబడినది. ఇందుతో యీ గ్రంథముగా వ్రాసిన 113 బొంబములు కీరి సిద్ధబద్ధములు 7 ను వెరకే 120 బొంబములు ఒక చక్కని టేకు పెట్టెయం దమర్చబడినవి. ఖరీదు రు. 19-0-0 లు. పుస్తకముతో సహా 25 సారి కొనుసారికి రు. 21-0-0 లు. 60 బొంబములు పెట్టె రు. 10-0-0 లు. పుస్తకముతో కొనుసారికి రు. 12-0-0 లు. పుస్తకముఖరీదు రు. 3-0-0 లు, పాస్తేజ ప్రత్యేకము.

వలయువారు:—
డాక్టరు లంక రామరావు, హెచ్. ఎం. డి.
హోమోపతిక్ మెడికల్ హాలు,
మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ

మోక్షగుండరామాయణము

యక్షగానము, హరికథ, 6 కాండములు గల సంపూర్ణరామాయణము. పద్యములు పాటలు, కీర్తనలు, మెట్లలు, తొహరాలు అన్ని శుభకార్యములలో పాడవచ్చును. హరిభక్తులకు, శ్రీపురుషులకు ఉపయోగము. 422 పుటల క్యాలికోబైండు. రూ 2-8-0.

అష్టాదశపురాణసారము

పదునెనిమిది పురాణములు 4 భాగములుగ సులభశైలిని వచనములో కథలవలె సంకీర్త, పామర, శ్రీ, పురుష, బాలబాలికలకు ఉపయోగించునట్లు వ్రాయబడినవి. మొత్తము 1-3 రూ 1-0-0 నాల్గుభాగములుగల సంపూర్ణగ్రంథము. క్యాలికోబైండు, మొత్తము 4-8-0. 202 ఈదర వెంకయ్యపంతులు ప్రొప్రైటరు రామా అండు కో, ఏలూరు.

వాసక వరబత్తు

దగ్గులకు, జలుబుకు, సుప్రసిద్ధమైన నినారిణి

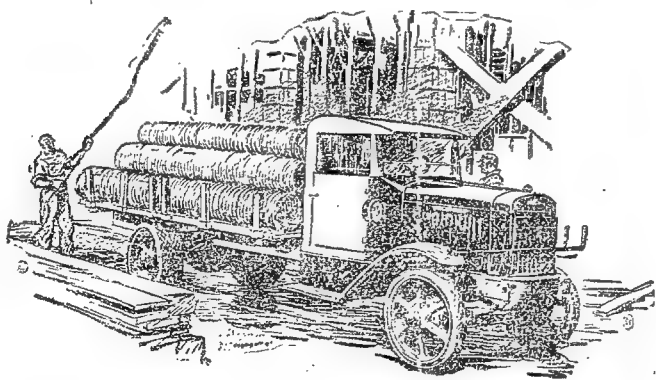
వాసక వరబత్తు నిక్కిలి కఫహరమైనది, రోగములచే గలుగు ఈడ్పులకు గుణమును గలిగించును. దగ్గును తగ్గించి, స్వేచ్ఛగా కఫమును త్రోసివేసి, రొమ్ము నందు గలుగు బాధను హరించును. రొమ్ముపడిశము న్యూమోనియా వ్యాధులకు ఇది ఆమోఘమైన గుణమునిచ్చుచున్నది.

ఈ మాదిరిగానున్న అనుకరణములను చూచి మోసపోకుడు.

BENGAL CHEMICAL & PHARMACEUTICAL WORKS Ltd.,
15, COLLEGE SQUARE, CALCUTTA.

INTERNATIONAL HARVESTER TRUCKS

1-1½ టన్ మాడల్ లు నవీనమైనవి
ప్రేకులో నున్నవి.

ఒక టన్ ట్రక్కు

ఒక స్టాండర్డ్ మాడల్

3,000 మైళ్లు దూరము సహారా ఎడారిని దాటినది

విడి భాగములు

తీసుకొనిపోవడలేదు లేక అవసరము లేకపోయెను.

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:—

మద్రాసు మోటారు సేల్సు కంపెనీ.

28, జనరల్ ప్యాటర్న్ రోడ్డు, మద్రాసు.

AMRUTANJAN

Price

4 2 4

Best

Indian Pain Balm

Sold Every Where.

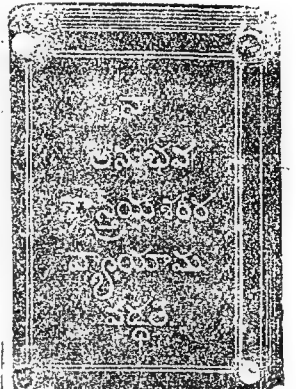

ఆచితము.

ఆచితము.

అందఱకు నుచితముగా బంపబడును

ఈ గ్రంథమునందు శరీరవ్యాధులను విషయములు పూర్తిగ చెప్పించబడినవి. ఇందు నాయుక్కులు, నాశిష్యులయొక్కయు, పెక్కుపద్ధతులను నూచించు ఛాయాపటములు గూడ కలవు. దీనిని సమగ్రముగ పఠించితినని నావ్యాధులను పద్ధతి మీకు బాగుగా బోధపడ

గలదు. ప్రతిభారతీయునకును దీని జదివిన మాత్రమున నాతని త్యాహమును శరీరవ్యాధులను క్షయము కలిగి తీరును. తపాలా ఖర్చుకు మాత్రము రు. 0-2-0 రెండు పాకాలు పంపితినని యీ గ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని, మిజీవయాత్రయందు నిస్సంశయముగ మార్పు గలిగితిరును. ఈసమయము పోగొట్టుకొనుచు. ఈవిషయము మీచిత్తియనునందుండగనే లేఖన వ్రాయుదు. దీనిని జదివి అయురారోగ్యబలముల సమభివృద్ధిగాక ప్రొఫెసర్ యం. వి. కృష్ణారావు, అఖిల భారతీయ శరీర వ్యాధులనుమార్చుచు, బాగుబడగొడు, వెంకటేశ్వర సిరి

మాన సోల్గా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వల సులభము! (పోస్టుఖర్చుల ప్రత్యేకము) గూడ మధికము!

శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైద్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆవులింథలు, అగ్ని మాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు జలకుయము, పిక్కులు, పొర్రములు, శిరస్సు, ప్రేళ్లు, అగులు మొదలగునానియందు గలిగిడి నొప్పులను పోగొట్టి డోహమను మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగ ఒకపద ముగులచేతిను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విరుదాహ:—

(98)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకురు, కృష్ణాజిల్లా.

ముఖ్యమగు మూడు ప్రాచీన వైద్యగ్రంథములు:—

1. శరభ రాజీయము:— బసవరాజీయమువంటిది. సులభయోగములు కలవు. 340 పేజీలు, క్యాలికోబైండు మొ. రు. 2/-
2. చారుచర్య:— ఆరోగ్యవిధులను బోధించును. 0-8-0
3. కూటముద్గరము:— త్రివేద తత్త్వ విచారము. 3-97 0-4-0

ఆర్షవైద్యగ్రంథమాల, ముక్త్యాల (కృష్ణా)

ఆంధ్రదేశమున కతిపరిచియులగు వైద్యరాజ ద్వితీయం వెంకటేశ్వరుగారిచే ప్రత్యేక శ్రద్ధతో శాస్త్రీయముగ సిద్ధపరచబడిన

ఆయుర్వేదవికాసకృష్ణములు

లింబుగలవి. గుణవై త్తరమైనవి ఆంధ్రదేశమందంతటను సర్వోత్తముగ విజయముగాంచుచున్నవి కేలలాగునకు వ్రాయుదు

ఆయుర్వేదనిలయము

చింతలూరు, ఆలమూరుపోస్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా. 194

ఆంధ్రపత్రిక

బుధవారపు అనుబంధము

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ అక్టోబరు నెల 30-వ తేది

లేబరు ప్రభుత్వమువారి ప్రకటన గురువారము చేయబడును

భారత రాజకీయ నాయకుల అవసర సమావేశము

బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ మనగా అధినివేశ ప్రతిపత్తి యని ప్రకటించబడును.
సైమన్ కమిటీ నివేదిక ప్రచురింపబడిన తరువాత రాండుటేబిల్ సమావేశము జరుగును

సైమన్ గారు అభ్యంతరము కలుగజేయరు. వారి లేఖగూడ ప్రచురింపబడును

గాంధీమహాత్మునితో ముచ్చటించుటకు గా॥ పటేలుగారు వెళ్లుచున్నారు

(ఫ్రీప్రెస్ తంతివార్త)

ఢిల్లీ, అక్టోబరు 29:—భారత రాజ్యాంగాభివృద్ధిని గరించి బ్రిటిష్ లేబరు ప్రభుత్వమువారి ప్రకటన పత్రికలలో నవంబరు 1 తారీఖున ప్రచురింపబడునని హిందూస్థాన్ టైమ్స్ పత్రికయొక్క ప్రత్యేక విలేఖరి తెలియజేయుచున్నాడు. ఈ ప్రకటన ప్రభుత్వమువారి డిన్ పా చీ రూపమున నుండును.

1917 సంవత్సరమున పార్లమెంటు మహాసభలో చేయబడిన ప్రకటనను నది ధృవపరుచును. సైమన్ సంఘము నివేదికను సమర్పించిన తరువాత జరుగవలసిన కార్యకలాపమునంతయు ప్రకటన వివరించును. ఆపట్ల ఉపసరింపబడు మార్గ మీదినునవివ్రుజునది. సైమన్ నివేదిక ప్రచురింపబడిన ప్రభుత్వమువారును, ప్రజా ప్రతినిధి సంస్థలను దానిని చర్చించిన తరువాత పార్లమెంటువారి యభిప్రాయమును భారతీయులకు సమర్థమున విధమున మార్చి భారత రాజ్యాంగమును నిర్మించుటకు ప్రజాప్రతినిధులకును, భారత సంస్థాన ప్రజలయొక్కయు, ప్రభువులయొక్కయు ప్రతినిధులకును సావకాశముసంగబడును. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, పండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూ, సర్ లేజు బహదూర్ సమ్రాగారలు ఢిల్లీకి 31 తారీఖున రానున్నారనియు, విల్లీ కమిషను సందర్భములో శ్రీయుత రైల్ అనరబిల్ క్రీనివాసశాస్త్రిగారును, బిర్లాగారును యిచ్చటికి వత్తురనియు హిందూస్థాన్ టైమ్స్ విలేఖరి ప్రాయచున్నాడు.

సర్ జాక్ సైమన్ గారు యిచ్చుందియేమియు కలుగజేయరనియు, ఈవిషయములన్నిటిని వారికి తెలియపరచినారనియు గూడ తెలియుచున్నది. నవంబరు 1 తారీఖున పత్రికలలో ప్రచురింపబడు ప్రకటనలలో సర్ జాక్ సైమన్ గారి లేఖ గూడ ప్రచురింపబడునుగాన వారి యభిప్రాయములు గూడ స్పష్టముగా తెలియగలవు.

రాండుటేబిల్ సమావేశము

ఢిల్లీ, అక్టోబరు 29:—ఈ విషయమై యొక విచారణ జేయుగా అక్టోబరు 31 తారీఖున లేబరు ప్రభుత్వమువారి ప్రకటన చేయబడునని తెలియుచున్నది. ఆ ప్రకటనలో ఆంగ్ల ప్రధానాధ్యక్షునికి సర్ జాక్ సైమన్ గారికిని జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు ప్రకటించబడును. మరియు భారతరాజ్యాంగ నిర్మాణము నందు సంస్థానాధిపతులు, భారత రాజకీయ నాయకులనున్న గు వారిని సమావేశపరచి రాజకీయ సమస్యకు పరిష్కరించు విధముగూడ నూచింపబడును. ఆంగ్ల మంత్రివర్గము యొక్క ప్రతినిధులకును, ముఖ్యముగ సంస్థానాధిపతుల యొక్కయు భారత ప్రజలయొక్కయు ప్రతినిధుల సమావేశము జరుగగలదని ప్రకటనలో స్పష్టముజేయబడును. అప్పుడు జరుగు సభ బట్టరు నివేదికను, సైమన్ సంఘమువారి నివేదికను యితర రాజ్యాంగ విధానములను ఆలోచించి భారతదేశమునకు సంపూర్ణ అధినివేశ ప్రతిపత్తిని సమకూర్చి రాజ్యాంగ విధానమును నిర్ణయించును. భారతదేశము యొగకాలములో సంపూర్ణముగ అధినివేశ ప్రతిపత్తిని సొందగలదని నిర్ణయించుట ఆ సభవారి కర్తవ్యముగా నుండును. సైమన్ సంఘమువారు నివేదికను ప్రచురించి, ఆనివేదికను భారత ప్రభుత్వమువారును, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారును, సంస్థానాధిపతులను వివిధ శాసనసభలను, విచారించిన మీదట సై రాండుటేబిల్ సమావేశము జరుగును. సర్ జాక్ సయి మన్ గారుగూడ ఈ ప్రకటనమున కనుమ్రించినని తెలియుచున్నది.

అక్టోబరు 31 తారీఖున ప్రచురింపబడు ప్రకటనలో సయిమన్ గారికిని ఆంగ్ల ప్రధానాధ్యక్షునికిని జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు గూడ ప్రకటించబడును.

గా॥ పటేలుగారు మహత్తుని

సందర్శించ నేగుట

పటేలు ఇర్విన్ సంప్రతింపులు

ఢిల్లీ, అక్టోబరు 29:—ఇర్విన్ ప్రభువు ఢిల్లీకి వచ్చినతరువాత రాజకీయ వాతావరణము విస్ఫుటమయినది. సంస్థానాధిపతులు రాజప్రతినిధిని కలసికొని ముచ్చటించిరి. బట్టరు నివేదికనుగూర్చియు, భావిభారత రాజ్యాంగ నిర్మాణమును గూర్చియు ఆంగ్ల ప్రభుత్వముయొక్క అభిప్రాయములేవో రాజప్రతినిధిగారు వారికి తెలియజేసిరి. ఇంకను ప్రజానాయకులు ఢిల్లీ రాకపోయినను భారతేశాన సభాప్రతినిధులు గా॥ పటేలు గారు నిన్న రాజప్రతినిధితో ముచ్చటించెను. ఈరోజున మరల వారు రాజప్రతినిధితో ముచ్చటించురు. శ్రీయుత పండిత మదన మోహన మాలవ్యా, మహమ్మదాబాదు మహారాజా, సర్ సి. పి. రామస్వామిఅయ్యర్, డాక్టరు అన్నారీగారు యిప్పుడు ఢిల్లీలోనే యున్నారు. గాంధీమహాత్ముడు నవంబరు 1 తారీఖున రాగలడు. గురువారము జరుగనున్న నాయకులసభకు రావలసినదిని తంతిమాలకముగా వివిధపక్షముల నాయకులకు ఆవ్యవస్థలు పంపబడినట్లు తెలియుచున్నది. రాజప్రతినిధితో ముచ్చటించినతరువాత ఫోర్ థూరు మహారాజాగారును, పాటియాలా మహారాజాగారును భారతేశాన సభాధ్యక్షుడగు గా॥ పటేలు గారి తో విందుగుడుదులలో చాలా ఆరమున్నది. రేపు గా॥ పటేలు గారు మహాత్ముడిని సందర్శించుటకు మీరలుతున్నెను. ఈవిషయము లన్నిటినిలన ఒక ప్రత్యేకపుగజిల్లలో లేబరుప్రభుత్వమువారి ప్రకటన చేయబడునని తెలియుచున్నది. గురువారము నాటి ప్రకటనవిషయమై మహాత్మునియభిప్రాయమును కనుగొనుటకే గా॥ పటేలుగారు వెళ్లుచున్నారని ఫ్రీప్రెస్ వారసు కొనటకు బలీయులులగు కారణములున్నవి. ప్రభుత్వమువారి యాలోచనలను గూర్చి రాజప్రతినిధి పటేలుగారికి తెల్పియుండును. శాసనసభాధ్యక్షుడగు పటేలుగారు పూనుకొనుట వలన గురువారమునాడు చేయబడు ప్రకటన అన్ని రాజకీయ పక్షములచేతను విచారించతగినదేగాని, నిరాకరింపదగినదేకాదని అందరను నమ్ముచున్నారు. కలకత్తా కాంగ్రెసు మహాసభ కోగినదంతయు లభింపకపోయినను, ఆపద్ధతులమీదనే తాను ప్రయత్నించినని తనయాంతరంగికులకు ఇర్విన్ ప్రభువు చెప్పినట్లు తెలియుచున్నది.

రాజప్రతినిధి ప్రకటనను చర్చించుట నాయకులసభ ఢిల్లీ, అక్టోబరు 29:—ఢిల్లీలో అక్టోబరు 31 తారీఖున నాయంత్రము నాయకులసభ జరుగుట సత్యమేమని ధృవమయి

నది. భారతేశానసభలోను, కాంగ్రెస్, అఖిలపక్షములోనూ, అఖిలపక్షముహమ్మదీయ మహాసభ మొదలగు రాజకీయ ప్రతిస్థాపనలలోను కోరబడిన కోర్కెలవిషయమై ఆంగ్ల లేబరు ప్రభుత్వమువారి వైఖరిని తెలుపుచు, రాజప్రతినిధి 31 తారీఖునా యంత్రము చేయు ప్రకటనను చర్చించుట ఈ సభయొక్క ఉద్దేశ్యము. తాను చేయబోవు ప్రకటనయొక్క ప్రతులను రాజప్రతినిధి ముందుగా భారత రాజకీయ నాయకులకు పంపుచున్నారనిగూడ తెలియుచున్నది. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, పండిత మదనమోహనమాలవ్యా, మహమ్మదాబాద్, జిన్నా మొదలగు 12 గురు ప్రముఖులకు యిచ్చి గౌరవము జరిగినదని తెలియుచున్నది.

వ్యవధి చాలలేదుగనుక యంత్రమంది నాయకులు ఢిల్లీలో జరుగుసభకు రాగలగుదురో నిశ్చయముగా చెప్పటకు వీలులేదు. కాని ముఖ్యముగా రావలసినవా రందరు వత్తురని యూహింపబడుచున్నది. సిమ్లా సమావేశసమయమున భారతేశాన సభలో వివిధపార్టీ నాయకులను సమావేశమై చేయవలసినదానిని నిశ్చయించుకొనిరని చెప్పట యవసరము. రాజప్రతినిధి ఆంగ్ల దేశమునకు యెందుకు వెళ్లెనో, దాని ఫలితమేమైనదో తెలియజేయబడిన తరువాత, వివిధ పార్టీ నాయకులు సమావేశమై తా మనుసరించవలసిన పద్ధతిని నిర్ణయించుకొనవలెనని యందరును అంగీకరించిరి. జిన్నా గారి కోర్కె బహుశా అంగీకరించియుండరు. సంపూర్ణమైన అధినివేశ ప్రతిపత్తిని కోరు పార్టీలన్నియు, ఏవో ఒక నిశ్చిత విధానమునవలంబించుట యవసరమని అప్పుడు తీర్మానింపబడినది. ఇప్పుడు, అనగా 31 తారీఖున జరుగబోవు నాయకుల సమావేశము యీ తీర్మానము ననుసరించియేమియని చెప్పవచ్చును.

రాజోవు నాయకుల సమావేశములో పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారును, డాక్టరు అన్నారీగారును కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రతినిధులుగానుండురు. పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు జాతీయ వాదుల ప్రతినిధిగా నుండును. సర్ లేజు బహదూర్ సమ్రాగారు వికవాదుల పక్షమున నుంటుండెదరు. మహమ్మదాబాదు మహారాజాగారు ముస్లిములసమితి ప్రతినిధిగా నుండురు. వీరిలో తమ పార్టీ పక్షమున మాట్లాడ గల నితి లో నెవ్వరును ఉండరు. పార్టీయొక్క, అభిప్రాయమును కనుగొనుటకు వ్యవధిలేదు. కావున వారు స్వాభిప్రాయములనే ప్రకటించురు. వారి యభిప్రాయములు వారి పార్టీలను బాధించవు. వినన నాయకుల సమావేశమునకు ఫలితముగా ఒక్క ప్రకటన చేయబడగలనువో భారతీయుల యభిప్రాయమును నిర్ణయించుట కది సహకారిగా నుండగలదని యూహింపబడుచున్నది. మరియు వివిధ పార్టీల యభిప్రాయమునుగూడ ఆ ప్రకటన నిర్ణయించుటకు సహాయధూరుగును.

డాక్టరు బిసెంటు, రంగస్వామి అయ్యంగారు

డిల్లీసభకు వెడలుట

పుర్రాసు, అక్టోబరు 30:—శ్రీయుత పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి యాహ్వానముపై నాయకులసభలో పాల్గొనుటకు శ్రీమతి డాక్టరు బిసెంటుగారును, ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారును సేతు గ్రాండు ట్రంకు ఎక్స్ప్రెస్ లో ఢిల్లీకి బోయెదరని మాకు తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

లండనులోను భారతదేశములోను ప్రకటన
ఒక్కసారే చేయబడును

బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమునగా అధినివేశ ప్రతిపత్తియని ప్రకటించబడును

అలహాబాదు, అక్టోబరు 30:—రాండుటేబిల్ సమావేశము నాహ్వారించుచు చేయబడు ప్రకటన లండనులోను, భారతదేశమునందును ఒక్కసారే చేయబడునని లీజరు పత్రిక: నచ్చుకముగా తెలియుచున్నది. 1917 సంవత్సరము ఆగస్టు 20 తారీఖున పార్లమెంటులో చేయబడిన ప్రకటనకు సర్ మాల్యమ్ హెయిలీగారి వ్యాఖ్య సరియైనదికాదని ఆంగ్ల ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించెదరు. సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వముగా అధినివేశ ప్రతిపత్తి కాదనియు, అందుకు కొగవడు రాజ్యాంగ విధానమనియు హెయిలీ వ్యాఖ్యానము. దానిని ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారు ఖండించి డొమినియన్ ప్రతిపత్తి భారతదేశమునకు గలహక్కును వారు ధృవపరచెదరు. మూలము

ప్రతిభాను బట్టింపబడు భారతజాతీయవాదులు ఢిల్లీలో సమావేశమగుచున్నారు. అందును ఆలోచించుకొని ఒక ప్రకటన చేయుదురు. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, సర్ జేబహదూర్ చంద్రగారలు ఈ రోజు ఢిల్లీకి వచ్చునుననుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

రేపు గురువారము 31-వ తేదీ ప్రకటనలో ఏముందును ?

ఢిల్లీ, అక్టోబరు 29 :—ఈ నెల 31-వ తేదీ గురువారమునాడు పార్లమెంటుసభలో లేబరు ప్రభుత్వమువారు భారతదేశమున కొనగదలంచిన స్వాతంత్ర్య స్వరూపముగూర్చి ప్రకటనచేయుదురు. ఈ ప్రకటనలో ఏమి మహాప్రసాదము దయచేయుదునో చూడవలయునని రాజకీయనాయకు లందరు ఉత్సాహముననున్నారు. పరిపరివిధముల పూజచేయుచున్నారు. ఢిల్లీ ప్రముఖు లందరును యావజ్జీవము చేర్చుచేయుచున్నారు.

బ్రిటిష్ వాడు సమాధానపూర్వకముగా భారత జాతీయ నాయకులను అభివృద్ధి పరచుచే దేశంలోలనులను శాంతింప జేసరా? లేక యథార్థంగా ప్రజల స్వేచ్ఛను చిరస్థాయిగానుండు లుగా మార్చుదెదరా? ఈ పార్లమెంటు ప్రకటన ఎట్లుండు నో తెలిసినవే గాని, అఖిల భారతజాతీయ సభవారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముగూర్చిన తీర్మానము చేయవలయునో చేయక జగవలయునో నిర్ధారణ కావాలదు. ఇండియా గవర్న మెంటు వారుకూడ యీ పార్లమెంటు ప్రకటన యొక్క ఫోరణి యెట్లుండునో గమనించి, సదరు ప్రకటన ఉదార శయనపూరితమై యున్నచో ఇండియా గవర్న మెంటు వారు ప్రజల సహకారముల ప్రజ్వలిల్ల జేయుట మానివేసి భారత దేశ నాయకుల ననవసరముగా అరెస్టులుచేయుటగాని, శిక్షించుటగాని కొంత తగ్గింపవలసియుండగలదు.

అందువల్ల యీ పార్లమెంటు ప్రకటన ఎట్లుండునో గమనించుట అఖిలభారతజాతీయసభవారికిని, ఇండియా గవర్న మెంటువారికినిగూడ అనవసరమై యున్నది.

నిశ్చయమైన కొన్ని విషయములు

రేపుచేయుటకు ప్రకటనలో ఏమివిషయము లుండు నో వివరముగా మనము చెప్పజాలకపోయినను ఆ ప్రకటన యొక్క ప్రధానలక్ష్యములను కొన్ని నిశ్చయముగా పోషించి చెప్పగలము.

రేపు ప్రకటించబడు ప్రకటనలోని విషయములు బ్రిటిష్ రాజకీయపక్షములవారందరియొక్క అనుమతి పడనినవే యుండునగులవు. మీదమిక్కిలి నైపుణ్యముగూడ అంగీకరించిన విషయములే అయి యుండునగులవు. భారతస్వాతంత్ర్య మొత్తవరకు ఎట్లు ప్రసాదించవలయును అను విషయములో బ్రిటిష్ కార్మిక పక్షమువారు ఒకవేళ ఎక్కువ ఉదారభావములు కల్పింపజేసినప్పటికిని మిగిలిన బ్రిటిష్ పక్షములవారు రెండుటలు పూర్తిగా సమ్మతించుట కష్టము. కనుక, అన్ని బ్రిటిష్ రాజకీయ పక్షములవారును ఆమోదించి సామాన్యసమ్మతవిషయములే ఆ ప్రకటనలో క్రోడీకరింప బడును.

ఇంకొక ప్రధాన లక్ష్యము యీ ప్రకటనకు గలదు. రేపు చేయబోవు యీ ప్రకటన కాశ్వత ధర్మనూత్రమువలె బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు సర్వకాల సర్వావస్థల యందును శిరసా వహించి అనుష్ఠింపవలసిన వ్యవహారధోరణి నొకటి నిర్ణయింప గలదు.

నైపుణ్యమునువారి అభిప్రాయ మెట్లు ఏకీభవించును ?

పార్లమెంటువారు భారత జాతీయ స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి రేపు చేయబోయేది ప్రకటనలోని ధర్మనూత్రములను నైపుణ్య కమిషనువారు ఆమోదించి తమ నివేదికనుగూడ సదరు నూత్రముల కనుగుణముగా తయారు చేసెదరా? నైపుణ్య కమిటీ సభ్యులందరును ఇది ఆమోదించినను ఆమోదించుననుచు నైపుణ్య కమిటీ అధ్యక్షులగు నైపుణ్యగారు మాత్రము తాముకే రేపును ప్రధానమంత్రిగారికి వ్రాసి పార్లమెంటువారు వ్రాసించిన ధోరణిని తాముగూడ అంగీకరించినట్లుగా తెలియ జేసెదరు.

వెనుక నొకవారు నైపుణ్య గారిని చేసియుండిరి. భారతకానసభా ప్రతినిధులతో కూడి కేంద్రకమిటీలకు నైపుణ్య కమిటీవారితో సమానముగా అధికారమువహించుట కవకాశ మింకొకదరా, ఒకసంగరాయను విషయములో, నైపుణ్యగారికి రేపును స్వతంత్రముగా తాము వైస్రాయికి వ్రాసి, తా మెట్టి చూచా పోయెదరా? భారతకానసభా ప్రతినిధివర్గములతో కూడిన నైపుణ్యసహాయసంఘ సభ్యులకును అట్టి గౌరవమునే యొసంగదనున నైపుణ్యగారు వాగ్దానముచేయుచు వైస్రాయి గారికి వ్రాసిరి. కాని, యీ వాగ్దానము నైపుణ్యగారు స్వతంత్ర లేఖపూర్వకముగా చేసిరేగాని పార్లమెంటుసభవారితో నొసంగ బడిన అధికార పూర్వకముగ వాగ్దానము కాదు, అదేరీతిగా

యిప్పుడుకూడ నైపుణ్యగారు స్వతంత్రించి తాము పార్లమెంటు ప్రకటనలోనివిషయముల సంగీకరించినట్లుగా ప్రధానమంత్రిగారి కొక బహిరంగ లేఖను వ్రాయవచ్చును. కాని నైపుణ్య కమిటీ వారియొక్క అధికారపూర్వకముగ సమ్మతిగా పరిగణింప నన కాశముండవాలదు. కాని, నైపుణ్య కమిటీ సభ్యులందరును ఏక గ్రీవముగా యిది ఆమోదించవలెనో!

వాగ్దానముచేసేది వరప్రసాదము లెట్లుండును ?

భారత జాతీయసభవారు కోరెడివరకులను పార్లమెంటువారు ఏరూపముగా ఎంతవరకు ప్రసాదించెదరు ?

రేపు ప్రకటించబోయేది వాగ్దానములో రెండు ముఖ్య భాగములుండును :—ఒకటి, భారతదేశ స్వాతంత్ర్య పరమావధియొక్క నిర్ణయము. రెండవది, సదరు పరమావధిని చేరుటకు సాధనోపాయము.

భారతదేశములోని అఖిలరాజకీయ పక్షములవారు ఏకీభవించి కోరినకొన్ని ఒక్కటిగలదు. సంపూర్ణ భాగ్యతాయుత మగు అధినివేతస్వాతంత్ర్యము భారతదేశమునకు వెంటనే ప్రసాదించవలయుననియు, అందులకై భారతనాయకులను బ్రిటిష్ పార్లమెంటు ప్రతినిధులను సర్వపక్షసమావేశముగా జతకూర్చి యీ విషయమై ముందుగా బ్రిటిష్ వారు సంప్రతింపు జరుపవలె ననియు భారతజాతీయ నాయకులందరును కోరుచున్నారు. బ్రిటిష్ రాజకీయంలో కార్మిక పక్షమువారు అధినివేత స్వాతంత్ర్యము నొసంగుట కంగీకరించినను, నైపుణ్య కమిటీలోని అన్ని రాజకీయ పక్షములకును చెందిన ప్రతినిధులనుబట్టి బ్రిటిష్ కార్మిక పక్షమువారి యొక్క ప్రత్యేకాభిప్రాయము ప్రకారము నైపుణ్య కమిటీ వారు తలయూచునట్లు చేయుటకు వీలులేదు.

నైపుణ్య కమిటీ సహాయ కేంద్ర సంఘమున కధ్యక్షులైన సర్ శంకరన్ నాయకుగారు తయారుచేసిన నివేదికలో నొక ముఖ్యవిషయము స్థిరాక్షరముగా వ్రాసియుంచెరి.

ఢిల్లీ ఆసెంబ్లీ సభ్యులందరును నైపుణ్యకమిటీవారిని బహిష్కరించి నైపుణ్య కమిటీకి తోడ్పడుటకు నిరాకరించెయిండిరి గనుక, యీ నైపుణ్య కమిటీవారు భారత దేశకేంద్ర ప్రభుత్వమును సంస్కరించుటకు నూతన రాజకీయ సంస్కరణములను సిఫార్సుచేయుటకు నైపుణ్య కమిటీ వారుగాని, నైపుణ్య సహాయ కేంద్ర సంఘమువారుగాని అర్హులుకారని శంకరు నాయకుగారు తమ నివేదికలో వ్రాసిరి. అందువల్ల బ్రిటిష్ పార్లమెంటువారికి భారత జాతీయ నాయకులకును వేరుగా యింకొక సంప్రతింపు సభ జరుపవలసియున్నది.

ఉభయసంప్రతింపు సభలో ఎవరుండవలెను?

బ్రిటిష్ పార్లమెంటు ప్రతినిధులు ఒక పక్షమువారు గాను, భారతదేశ ప్రతినిధులుగా అఖిలభారత రాజకీయ పక్షములకు చెందిన ప్రజా నాయకులను, స్వదేశ సంస్థానాధీశుల ప్రతినిధులనుకలిపి ఒక సంప్రతింపు సభచేసి భారతదేశ స్వాతంత్ర్య స్వరూప నిర్ణయము చేయుటయే లెస్సగా నుండగలదు. ఈ సంప్రతింపుసభలో నిర్ణయించవలసిన విషయ మేమై యుండవలెను? మాంటుఫర్డ్ సంస్కరణములు (అనగా ఇప్పుడు అమలులోనున్న రాజకీయ సంస్కరణములు) అమలు పరచుటకై కాసింపబడిన యిండియా ఆక్టులోని మొట్టమొదటి నిర్ణయనమేమనగా :—భారతదేశములోని జనులకు క్రమశః భాగ్యతాయుత స్వపరిపాలన నొసంగవలెననియు, అట్టి స్వపరి పాలనకు భారతీయులంతవరకర్తలలో 5 సంవత్సరములకొకసారి పార్లమెంటువారితో నియమించబడు ఒకకమిటీవారు నిర్ణయించుచు అర్హతలనుబట్టి నూతన రాజకీయాధికారముల నొసంగు చుండవలెననియు సదరు ఆక్టులో నిర్వచించబడియుండెను.

బ్రిటిష్ వారు భారతీయులను పరీక్ష చేసేదేవారనియు భారతీయుల అర్హతను నిర్ణయించుటకు బ్రిటిష్ వారికి హక్కు అధికారములు కలవనియు వాదించుటయే అక్రమమనియు, సదరు ఇండియా రిఫార్మస్ ఆక్టులోని నిర్ణయనములోని ప్రాతి పదికనూత్రమే అవసర్యమనియు, భారత జాతీయనాయకులు వాదించుచున్నారు. కనుక యీ బ్రిటిష్ పార్లమెంటువారితో భారత జాతీయ నాయకులకు జరిగే సంప్రతింపు సభలో సదరు ప్రాతిపదికనూత్రము రద్దుచేయబడి, భారతీయుల అర్హతాస్పర్శ తలతో సంబంధములేకుండ నియమిత కాలములో కొన్ని సంవత్సరములలో వాయిదాల ప్రకారముగా భారతీయులకు క్రమశః పరిపాలనాధికారాలను బ్రిటిష్ వారు ఒప్పగించుటకు పూనుకొనవలె నని నిర్ధారణచేయ బడినయెడల భారత జాతీయ నాయకుల కిది యొక గొప్పవిజయముగా నెంచదగును. కాని, ఇదంతయు నెట్లు నిర్ధారణ యగునో చెప్పజాలము. అనాటికి ఆసంప్రతింపుసభలో సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడెడి ప్రముఖులనుబట్టి వ్యవహార నిర్ణయము అగును.

సంప్రతింపు సభ ఎప్పుడు జరుగును?

కాని యీ సంప్రతింపు సభ ఎప్పుడు జరుగును? ఇది చెప్పజాలము. నైపుణ్య కమిటీవారి నివేదిక యింకను వెలువడవలసి యున్నది. ఫిబ్రవరి నెలతర్వాతగాని ఏరి నివేదిక

వెలువడదు. ఈ నివేదికను జాతీయనాయకులు కానసభాప్రతి నిధులు, స్వదేశసంస్థానాధీశులు నదివి జేర్చుచునేసికొనవలెను. ఇందుల కొక అరుసెలలు గడచును. అటుపిమ్మట 1930 సం॥ ముడిసెంబరు నెలలో భారతదేశములోని కానసభల ఎన్నికలు జరుగవలెను. కనుక యీ బ్రిటిష్ భారత నాయక సంప్రతింపుసభ 1931 సం॥ రము జూనులో జరుగు నేమో కనుక క్రొత్తరాజకీయసంస్కరణములు 1932 సం॥ రములోగాని అమలుకు రావాలవు. ఒకవేళ 1933 సంవత్సరము లో వచ్చునేమో!

1929 సంవత్సరము డిసెంబరు 31 తేదీకి బ్రిటిష్ వారు భారతదేశమునకు అధినివేతస్వాతంత్ర్యము నొసంగుటకు అంగీకరించెయిడల 1930 సం॥ రము 1 తేదీనుండి కాంగ్రెసుసభవారు బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యతీతమైన సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమే పరమావధిగా స్వీకరించి కృషి చేయవలయునని గత కలకత్తా కాంగ్రెసులో తీర్మానింపబడెను. కాని, యీ తీర్మానమును ఆమోదించని కొన్ని పార్టీలవారు కలరు. కనుక యిట్టి పార్టీలవారికి పై జెప్పినరీతిగా 1932 సం॥ రమువరకును బ్రిటిష్ వారు తమ వరప్రసాదముల నొసంగక నిదానముగా కాలము వుచ్చుచుండుటవల్ల కొపావేళములు కొంతవరకు ప్రజలలో పల్లారగలనడచి ద్వేషము కలుగుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్రదేశ జమీందారి రయతులసభ.

6 వ తేదీన బెజవాడలో జరుగును

విశ్వనాథదాసుగారు అధ్యక్షులు

బెజవాడ, అక్టో. 30 :—కె. వెంకటరామరావు గారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు యిట్లు తంతువార్త నంపుచున్నారు. ఆంధ్రదేశ జమీందారి రైతులసభ నవంబరు 6 తేదీన బెజవాడలో జరుగును. విశ్వనాథదాసుగారు ఎం. ఎల్. సి. అధ్యక్షుల పోషించెదరు. జమీందారిరయతులందరును విచ్చేయవలెనని, తీర్మానములు నాల్గవ తేదీలోపున నాకు పంపిన జాలును.

వర్షపాతము

మదరాసులో 4 అంగుళములవర్షము

పూనా, అక్టోబరు 30 :—బంగాళాఖాతముదక్షిణభాగమున వర్షము స్థిరనివాస మేర్పరచుకొనెను. దక్షిణభాగమున ఎక్కువవర్షముపడెను. అస్సాములో గూడ పెద్దవర్షము పడినట్లు వివరించెను. వర్షపుశీలతః పోర్టుబ్లెడ్ 1/2 అంగుళములకు, పంబం నాగపల్లె 1 1/2, మైసూరు, కడప క్షి, తిరువేండ్రం, బెంగళూరు, నెల్లూరు, పాలయంకోట 1/2, కడలూరు- మంగళూరు కోయంబతూరు, కొడయకనాలు 1/2 అంగుళము.

నూనా :—మదరాసు దక్షిణభాగమున 36 గంటలలో పెద్దవర్షము పడెనున్నది. (ఆ. ప్రె.)

ఆఫ్ఘను యుద్ధమువలన కష్టపడువారి సహాయార్థము నిధి

కలకత్తా, అక్టోబరు 28 :—ఆఫ్ఘనుయుద్ధమువలన కష్టపడు వారి సహాయార్థము ధనము ప్రోగుజేయుటకు ఖాళానా అబ్దుల్ ఖిలం అజదుగారి గృహమున నియమించబడిన సంఘమువారు చేసిన విన్నపము ననుసరించి చాలామంది చందాలిచ్చిరి. ఇంక వరకు చందాలు బాగుగవచ్చినవి. ఇంకను ధనము ప్రోగుజేయబడుచున్నది. ఈ ధనముతయు అమీరు నాదిస్థానుగారికి పంపబడును. (ఆ. ప్రె.)

ప్రస్తుతము ఎక్కువనందు రైల్వేస్టేషను దగ్గర లెవల్ కాసింగుకు యెదుట "ప్రాస్పెక్టు" కాటేజీ నందున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాసలయ్యంగారు శత్రుచిత్తు లేకనే గడ్డలు, వాపులు నయముచేయుట

"మీరు ఒకరిద్దరి విషయములో ఆర్జిన్మెను, ఇన్వెన్మెను, లోనికి మందునిచ్చి నమమొనర్చినట్టి సంగతిని కన్నులారా చూచుటకిచ్చిన అవకాశమునకు మీకు నెంతయు కృతజ్ఞుడో నగుల శత్రుచిత్తువలన అపాయము లేకుండ యిట్టి చికిత్సలకు వెంటనే అంగీకరింతురు."

సి. కల్పస్వామిరావు.
18-2-24.

బాలల కంపెనీ:—జమీలు, బంగారము, పండ్లు, సాగునీరు వర్షపునీరు బాలల కంపెనీవారు తమనూరిన సంవత్సర దీపావళి పండుగను 81 వ తేది గురువారం రాత్రి 6-30-30 గంటల వయసున తమ కార్యాలయముందు (216, చె నాబాగ్ రోడ్డు) జరిపెదరు.

ఒక నవరణ:—తిరుమల తిరుపతి సెగైరా దేవస్థానముల ఇంటికి విచారణ కర్తగా చే పంపబడి, మా దినపత్రిక యందు 24-9-29, 26-9-29 తేదీలయందు ప్రచురించబడిన “సెగైరా చెరువుపని” ప్రకటనయందు “విచారణ కర్తలవారికి కీలు చేయబడిన పెండర్లను పంపుకొనవలెనని” ప్రచురించుటకు బదులు “విచారణ కర్తలవారికి చేయబడిన పెండర్లను పంపుకొనవలెనని” పొరబాటున, ప్రచురించబడినదని మా పత్రికా పాఠక మహాశయులు తెలికింపజేయుట.

ఉత్తరమద్రాసు కాంగ్రెసుసభ:—ఉత్తరమద్రాసు రాయపురం కాంగ్రెసుసభల యాజమాన్యమున రేపు ఉదయము 8 గంటలకు జాతీయభజనపత్తు మునుగుంబిలిలోనున్న కాంగ్రెసు కార్యాలయమునుండి బయలుదేరి వావర్లనుపేట, పండి గూళ్ళేటి, రాయపురం ముఖ్యస్థానములకు కడదరుముచు పోవును. రేపుసాయంత్రము 4 గంటలకు రాయపురం కాంగ్రెసు కార్యాలయమునుండి పి. మాణిక్యంపిళ్ళేగారి యధ్యక్షతన కేంద్ర కాంగ్రెసుసభ సభ జరుగును.

40 అడుగుల యెత్తునుండి పడిపోయి మరణించుట. జనరలు ఆఫ్ఫిసిలో చికిత్స బొందుచున్న యొక ఆంగ్లో హైందవుడు (60 యేండ్లవయస్సు) ఆత్మహత్య గానించుకొని టుకు భూమినుండి 40 అడుగుల యెత్తునున్న తనవార్డుగిడి కిటికీ నుండి క్రిందకు దుమికి తీవ్రగాయములను పొంది చాల అపాయనానికి నున్నాడు.

పెరంబూరు వర్కు-పాపులో ఆపెంటిగుగానున్న యొక 20 యేండ్ల వయసుగల ఆంగ్లో హైందవుడు 40 అడుగుల యెత్తునుండి జారిపడి, తీవ్రగాయములనుపొంది రైల్వే ఆఫ్ఫిసిలో వెంటనే మరణించెను.

ఆంధ్ర వ్యాయామ మహాసభ
తెనకాడలో నవంబరు 5 వ తేదిన శ్రీ రాజా వెంకటాద్రి ఆస్పత్రువు బహుద్దరు (పురస్కార) జమిందారు) గారి యధ్యక్షతన జరుగును.

కార్యక్రమము
ఉదయం 7-8-30 గంటల (1) హనుమత్ వ్యాయామకళా కాల విద్యార్థుల ప్రదర్శనములు (2) ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుని ఉపన్యాసము (3) మహాసభాధ్యక్షుని ఉపన్యాసము (4) తీర్మానములు.

సాయంత్రం 5-6-30 గంటల (1) వ్యాయామ ప్రదర్శనములు (2) వ్యాయామ ప్రశంసల ఉపన్యాసములు.

రాకపోకలు:—బొంబాయి, కలకత్తా, మెయిలు బండ్లు నేడు రెండుగంటలు ఆలస్యముగా చేరెను. అంతర్జాతీయ స్టేషనునం దొక లోకలు బ్రెయినుయొక్క యింజను విరుగుటచే తన, పెంట్లలుప్రేమను యార్దనందొక రైలుబండి కమ్మెదప్పుటచేతన, రాకపోకలు ఆలస్యమయ్యెను.

రైల్వేల స్థితిగతులను అగు టి. జి. రస్సెల్ గారును రైల్వేబోర్డుకు సంబంధించిన యువోగియగు రెంచిగారును, కలకత్తానుండి నేడుదయము మద్రాసువచ్చిరి.

పట్టుకు పాల్తు డైరెక్టరు అగు కెప్టెన్ ఉభయగారు నేడుదయము మద్రాసుకు తిరిగివచ్చిరి.

హెచ్. జి. ప్రొక్కగారు గతరాత్రి మద్రాసువిడిచి బొంబాయికేగిరి. అప్పటినుండి ఇంగ్లాండుకు పోయెదరు.

రైలు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు అగు లె. కర్నలు జె. పి. కామిరసుగారు గతరాత్రి మద్రాసువిడిచి కాటన్ డిక్సిని, అడవుల స్థితిగతులను అగు సీ. ఎస్. మార్టినుగారు కోయంబుత్తూరుకును, వెడలిరి.

సర్. పి. సి. రామస్వామయ్యగారు అదివారము మధ్యాహ్నమున మద్రాసుచేరెదరు. ట్రాన్సుకాంటి పెంట్రాట్ ఎల్బురెస్సు బండినుండి జేసిన్ బిడ్డేవనులో దిగెదరు.

జాతీయ ఆరోగ్యముగూర్చి ఉపన్యాసము

సా. లక్ష్మీపతిగారు నిన్న సాయంకాలమున రాయపురం మెడికల్ స్కూలు-అనం దుపన్యసించుచు యీక్రిందివిధమున నుడిచిరి:—ప్రస్తుత విద్యావిధానము దేహధార్యమును పెంపొందించుటకు తగియుండలేదు. విద్యార్థులకు దేశీయ వ్యాయామక్రీడలందు శిక్షణ మొనకాలము వినియోగింప బడవలెను. పాఠశాలలందు ప్రస్తుత మనసరింపబడుచున్న వ్యాయామ విద్యావిధానముగూడ విద్యార్థుల ఆరోగ్యాభివృద్ధికి తగియుండలేదు. కుస్తీ, సాము, మున్నగు దేశీయవిద్యలను నేర్పు పూర్వకాలపు తాత్వికానాలు పునరుద్ధరింపబడవలెను.

QUILOON BANK LTD., కిలన్ బ్యాంకు లిమిటెడ్.,

(తిరువాన్కూరులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

స్థాపితము సం॥ 1919

మిలిన్ 10000 బ్యాంకు వాటాలు ప్రస్తుతము వాటా 1-కి రూ 2-8-0 వోట్లను ప్రతియం చెల్లించిన యివ్వబడును. ప్రాప్తెక్టును ప్రతులు ఇంకీరియల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా, దీనికి సంబంధించిన కార్యాలయములందును, బ్యాంకు ఆఫ్ మైసూరు లిమిటెడ్ నందు దొరకును.

16-11-29 తేదీలో వాటాలన్నియు ముగించబడును. ఇదివరకు ఈ బ్యాంకు 100 సం॥ 1-కి రూ 12 లు వంటున డివిడెండు చెల్లించుచున్నది. ఇదే ప్రకారము ఇకమునుపుకూడ యివ్వబడును.
C. P. MATHEN B. A., B. L.,
Managing Director.

దిందుటకు తగియుండలేదు. విద్యార్థులకు దేశీయ వ్యాయామక్రీడలందు శిక్షణ మొనకాలము వినియోగింప బడవలెను. పాఠశాలలందు ప్రస్తుత మనసరింపబడుచున్న వ్యాయామ విద్యావిధానముగూడ విద్యార్థుల ఆరోగ్యాభివృద్ధికి తగియుండలేదు. కుస్తీ, సాము, మున్నగు దేశీయవిద్యలను నేర్పు పూర్వకాలపు తాత్వికానాలు పునరుద్ధరింపబడవలెను.

ప్రజాసామాన్యముయొక్క దేహధార్యమునకు ముఖ్య కారణము దేశముయొక్క ఆర్థికస్థితియే యయియున్నది. కాబట్టి విద్యాధికులు ఆధునికపద్ధతుల మూలమున వ్యవసాయము నభివృద్ధి గావించవలెను. విశ్వరథమే ఆరోగ్యమునకుమూలము, దారిద్ర్యము వలననే సమస్తరోగములను వచ్చుచున్నవి.

దేహరోగ్యమునకు శుచిత్వము, మంచికాలి, నిర్మలలోదకము యీమాడును అన్నిటికంటె ముఖ్యవశ్యములయియున్నవి. మన పూర్వులు గ్రామములందును గ్రామముల చుట్టునుగూడ తోటలను అధికశ్రద్ధతో పెంచుచుండిరి. కాని యిప్పటి మన కేవలములన్నియును మారిపోయినవి. చాల ఖర్చుతో నిర్మింపబడిన చెరువులను బావులను యిప్పుడు పూడ్చివేయబడి యున్నవి. ఇవి ప్రజలన్నానముకొర కుద్దేశంపబడి యుండెను. కాబట్టి యివి పరిశుభ్రముగా నుంపబడి స్నానపానాదులకొరకే యుపయోగింపబడవలెను. పాశ్చాత్యాచారములలో మంచి యాచారములను మన మనసరింపవచ్చునుగాని చారి కేవలములను చేపట్టి మనఆరోగ్యకరమగు దేశాచారముల నెంతమాత్రము విడిచిపెట్టగూడదు.

మద్యనిషేధప్రచారము

మద్రాసుజిల్లా మద్యనిషేధ ప్రచారక కమిటీసభ్యులగు శ్రీయుత శ్రీరాంబాబునాయుడు గారు నిన్నటిదినమున మద్రాసు కైన్రవ మద్యనిషేధ సంఘమువారిచే జరుపబడిన సభలో నుపన్యసించుచు నిమ్మజాతులలో మద్యపాన దురాచారములవలన దేశమునకు గలుగుచున్న మహానష్టములనుగూర్చి ముచ్చటించిరి.

ప్రపంచఖ్యాతిగడించిన అల్లెగాండరు, బైరగు, విల్లంపిట్టు, ఛార్లెసు లాంబు, జోసెఫ్ ఎడిసను, మున్నగు మహాపురుషులగూడ మద్యపాన దురాచారమునకు లోబడి పిన్నవయస్కునందే మరణించిరి. గ్రీకు, రోము, ఈజిప్టు, బాబిలు, అస్సిరియా, మున్నగు గొప్పగొప్ప దేశములన్నియుగూడ మద్యపాన దురాచారమునకు లోబడి యెత్తున యైవ్యరమునంతను గోల్పోయినవి. ఈ దురాచారము మనరాష్ట్రములో సుమారు 1/5 వంతు జనసంఖ్య యగు నిమ్మజాతులను పీల్చి పిప్పిచేయుచున్నది. వీరికొరకు సహకారసంఘములు నెలకొల్పబడినవి. కాని యది సరిగా పనిచేయకపోవుటకు తమలో యీ త్రాగుడు దురాచారముమే కారణమగుచున్నది. ఈ సహకార సంఘముల అభివృద్ధి నిమ్మజాతులలో సహకారసంఘము లభివృద్ధి గావలెననినా, ప్రతిసభ్యుడును త్రాగుడు మానివేయుటకు నిర్బంధింపబడవలెను. మరియు ఆ స్థలములనుండి కల్లు, సారాయి దుకాణములు, తీరివేయబడవలెను. ప్రచారముతో బాటు శాసనముగూడ అములులో జెల్పబడవలెను. ఇందుకొరకు నిమ్మజాతులు తమ యజమానుల సహాయమును సంపాదించి సంపూర్ణ నిషేధము కొరకు అధికారులకు విన్నపములుగావించవలెను. తమలోనుండి త్రాగుడు దురాచారమును తొలగించుకొనుటకు వేరొక మార్గమేదియును గానించదు.

ఆంధ్ర మహాసభల తీర్మానములు

ప్రతినిధులకు విన్నపము

సోదర సోదరీమణులారా!

ఆంధ్రసభలయం దాసక్రియా, గౌరవమును కలిగియు హాజరు కా నవకాశములేని మీ సోదరసోదరీమణులకన్న మీరెంతయు ధన్యాత్ములు. అందును మీరు ఇట్టి అవకాశమును సక్రమముగా నుపయోగించుకొనునెడ మరియు ధన్యులగుదురు. కావున నిట్టి సమయమున ఆంధ్ర స్త్రీ సమాహమున కెల్ల క్రేయోదాయకములగు తీర్మానముల గావించి వారియెడ మీకుగలగూలవమును ప్రేమయు, జేదార్యమును మరియు మీ దేశమాతృ సేవాసక్రియ వెల్లడింతురుగాక. స్త్రీజనసంబంధ మయిన కొన్ని తీర్మానములను ఈక్రింద చెప్పుచున్నాను. వీనినిరావోపు సభలో నుపపాదించి తీర్మానింతురుగాకయని వేడుచున్నాను.

(1) దేశానర్థకముల మగు బాల్యవివాహములను తొలగించు కారదా చట్టమును నిర్మించినందులకు భారత శాసనసభ్యులను, గవర్నరు మెంటువారిని హృదయపూర్వకముగ ఈసభవారి అభినందించుచున్నాను.

(2) ఈ క్రింది పద్ధతులమీదకూడ వీలగునంత త్వరలో చట్టములను చేయుటకు కృషి చేయవలసినదిగా శాసనసభ్యులకును గవర్నరు మెంటువారికిని యీసభవారు విన్నవించుకొనచున్నాను.

(1) వివాహ విషయము—40 సం॥ కు మించిన పురుషుడు 20 సం॥ లకు మించని స్త్రీని వివాహమునకు అకాస్త్రియముగా చేయుట.

(2) ఆస్తివిషయము—స్త్రీలకుకూడ తండ్రుల ఆస్తితో కుమార్తెతో పాటు సమానభాగహక్కులు కలుగ చేయుట.

(3) సంతానములేని విధవస్త్రీలకు భర్త ఆస్తిలో 5 వంతులకు సంపూర్ణహక్కులు కలుగజేయుట. ఇట్టి హక్కు ఆస్త్రీమరల వివాహమాడినను దత్తత చేసికొనినను పోదు.

(4) ఓన ఆస్తినిగిరించి తగు ఏర్పాట్లు చేయకయే సంతానములేని పురుషుడు గిరించినపుడు ఆచనభార్య ఎవరి అనుమతియు కొరకయే వంశాభివృద్ధికొరకు దత్తత చేసికొనుటకు హక్కు కలుగజేయుట.

(5) స్త్రీ పురుషులు జేరస దత్త సంతానము లేకుండా చనిపోయినపు డీపురుషుని ఆస్తి ఆయన సహజన్మలకును స్త్రీ ఆస్తి ఆమె సహజన్మలకును సంక్రమింపవలెను.

6. తల్లిదండ్రుల ఆస్తులయందు వారి సంతానమున కందరకున్లు సమానహక్కులు వుండవలెను.

7. సంతానహీనడగు పురుషుని భార్య (విధవ) దత్తు చేసికొనినయెడల, ఆమె తిరిగి వివాహము చేసికొనేయెడలను ఆమె బ్రతికియున్నంతవరకును తన వెనుకటి భర్త ఆస్తిలో సగముభాగము అనుభవింపవచ్చును.

ఆరోగ్యవిషయము:—8. ఒక పురుషుడుగాని లేక స్త్రీగాని మత్తుపదార్థమును త్రాగినట్లు రుజువుచేయబడిన యెడల ఆన్యక్తి శిక్షకు పోతుడగునట్లు చేయుట.

మతవిషయము:—9. పురుషుడును స్త్రీయును ఒకే మతమునకు చెందినతప్ప వారి వివాహము శాస్త్రమును కాటందునట్లార్చుట.

స్త్రీవిద్య:—10. ప్రతి బాలికకును పాఠశాలలో గ్రంథ పఠనమునకు తోడు, సంగీతమును, చేతిపనులను నేర్పుచు, నూర్య ననుసార పద్ధతిని, యితర పద్ధతినికూడ వ్యాయామ అభ్యాసమును విధిగా నొనర్చుట.

ఆహారసంఘమువారును, విషయనిర్ణయ సభవారును ఈ వ్యాసము తమకు బహిరంగ లేఖగా వ్రాయబడిన దని గ్రహింప ప్రార్థితులు. (ఆంధ్ర సోదరి)

ఎన్నుకొనబడిన స్థానిక సంస్థలు

మరాఠ్ బాదు జిల్లా బోర్డువారి నిరంకుశచర్య

మరాఠ్ బాదు జిల్లా బోర్డు క్రిందనున్న పాకాలలోని విద్యార్థులు రాజకీయములలో పని చేయగూడదనియు ఖద్దరు నిధికి విద్యార్థులవద్దనుండి ధనమునుగూడ వసూలుచేయగూడదనియు బోర్డువారు ఉత్తరువును (సర్క్యులరు) పంపిరను వార్త వినుటవలన నా కత్తిడికముగ సంతాపము కలిగినది. ఆ బోర్డువారే నాకు అందముగ పేటికను సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి, బోర్డువారి కి ఉత్తరువుసంగతి తెలియదేమో? ఈ ఉత్తరువును పంపిన వ్యక్తి యెవరైనను అతని రాజభక్తి ప్రభుత్వవిద్యాలయములవారి రాజభక్తిని గూడ మించిపోయినది. ప్రభుత్వ విద్యాలయములవారు గూడ నన్నాహ్వనించి నాకు సన్మానపత్రములను ఖద్దరునిధికి ధనమునుగూడ నొసగుచున్నారు. ప్రభుత్వోద్యోగులు ఖద్దరునిధికి బహిరంగముగానే ధనమొసగుచున్నారు. ఖద్దరు రాజకీయము కాదనియే సిరపడినది. ఆర్థికముగ నది పనికివచ్చునా లేదాయనువిషయమున భిన్నాభిప్రాయములుండిన నుండివచ్చును గాన నైతికముగాదాని ప్రాశస్త్యమును కేంకించువా రెవ్వరు నుండరు. ఖద్దరుకు రాజకీయభాగము గూడ కలదుగాని ముఖ్యపనుస్థల కన్నిటికిని గూడ నటులే రాజకీయ భాగము గూడ లేకపోలేదు. అట్టి సమస్యలన్నియును ప్రభుత్వమువారి దృష్టిని శ్రేణి స్థితిని గూడ నాకర్షించుచునే యున్నవి. హిందూమతాన్ని దీయ సమస్యయును అస్పృశ్యతానివారణ సమస్యయును ప్రధానముగా సాంఘిక సమస్యలే యగునుగాని నేడు వాని కత్తిడికముగ రాజకీయ ప్రాముఖ్యత గూడ కలిగియున్నది. అవి కాంగ్రెసు విధానములలో ముఖ్యభాగములుగానే యున్నవి. ఆ కారణమున ప్రభుత్వోద్యోగులు యీ రెండు సమస్యలలోను కల్పించుకొనగూడదని యెవరును నిరోధించి యుండలేదు. ఎన్నియో జిల్లా బోర్డులు ఖద్దరుప్రచారమున కత్తిడికముగా కృషి సలుపుచున్నవి, మనదేశమున సర్వజనులను సులభసాధ్యముగ జాతీయపరిశ్రమ యిది యొక్కటియే.

ఈ మరాఠ్ బాదు బోర్డువారే వ్యతిరేకముగా నున్నవారు ఉత్తర ఆంధ్రాటూ జిల్లా బోర్డువారు మరియొకరు మాత్రమే కలరు.

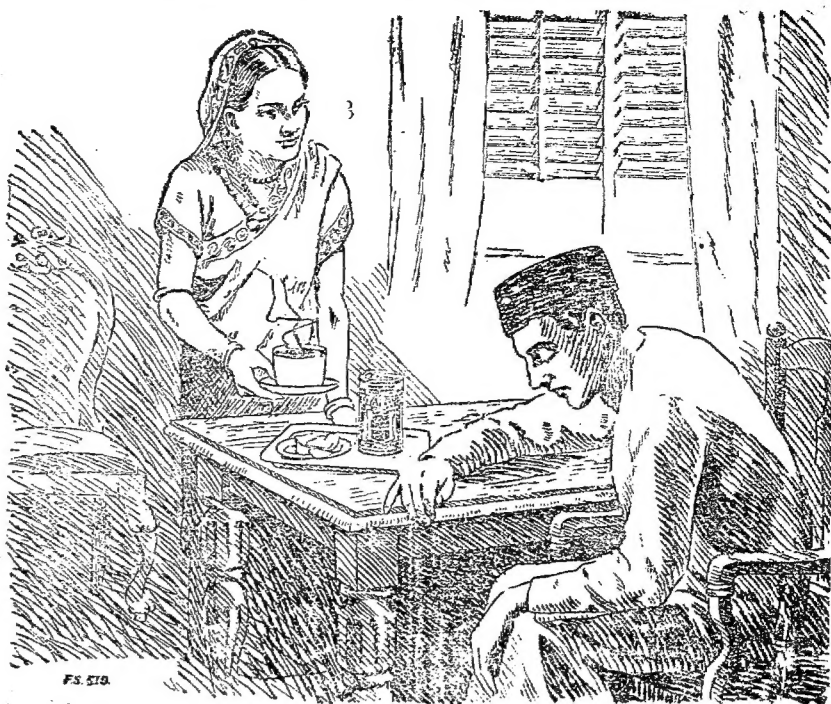
ఆంధ్రాటూ బోర్డు మిడిలస్కూలులో ఫస్టు అసిస్టెంటు టీచరు పి. రంగనాథయ్యగారు ఖద్దరునిధికి ధనము పంపాలి ననెనని బోర్డువారు రక్షించి కఠినముగా మందలించుచు పుకమ కార్యాయతముగ నొక ఆజ్ఞాపత్రమును పంపిరి. మరియొకవారి అతడటూల చేసినచో శిక్షణమే పనిలోనుండి తొలగింపబడుననిగూడ వ్రాసిరి. ఖద్దరునిధికి ధనము నిచ్చిన విద్యార్థుల పేర్లుగల నోటుబుక్కును తక్షణమే తగులజేయువలెనని గూడ వారు వ్రాసిరి. ఆహా ఏమి? వారి విపరీత రాజభక్తి విమర్శన వారాయుపాధ్యాయుని పనిలోనుండిగూడ తొలగించిరి. గాని యిట్టిగతికి పాల్పడిన బోర్డుపాకాల యుపాధ్యాయులు మున్నగువా రెవ్వరు నందువలన నిరుత్సాహమును దగూడదు. కష్టపడి పనిచేయుట పరువుతక్కువయును దురప్రాయము లేకన్నచో కఠినదారుర్యముగల స్త్రీలును పురుషులును పని దొరకక పడుపడియుండ నవసరములేదు. చాల దుర్మనులలో పనిచేయుటకు యోగ్యులగు వారెందరో గలసియున్నది.

ఇట్టి దేశసేవ చేయుటవలన తమకు కలిగిన పుష్టము నటుల వ్యపసినవారు తక్కువచేయకపోయినను దేశీయులటూల నుపేక్షపెట్టలేదు. ఇప్పుడు బోర్డులకన్నిటికిని సభ్యులు అధ్యక్షులు చెన్నుకొనబడుటయే జరుగుచున్నది. నేను పైనవివరించిన సభ్యులకు తెలియగూడనే ప్రద్యోగులవలన పరిపవడే నేను తలచుచున్నాను. ఆ గృహము

గాని కాళాధికారులు గాని యిట్టి నిరంకుశకార్యములను నపుడు సభ్యులు మిన్నకుండ గూడరు. బోర్డువారే యిట్టి వ్యక్తియు నొనరించినచో వారి చెన్నుకొనిన దేశీయులు మిన్నకుండ గూడరు. ప్రజలు తమహక్కులను తమవిధులను సరిగా తీరించి యున్నచో ఏ బోర్డు గాని యిట్టి అక్రమములను సజాలరు. ప్రజలు అక్రమములను నుండుటవలన నీ బోర్డులు దేశీయులకు నేనచేయుటకు బదులు తరుచుగా ధనే కలిగించుచున్నారు. బోర్డులకు సాంఘిక సేవ ప్రధానకర్తవ్యమై యున్నదిగాన దానిని సరిగా నెరవేర్చుచున్నచో వారు రాజకీయములందుగూ భయంతరముగా పనిచేయవచ్చును. సాంఘికములందు శ్రేణిసేవయనలే ననిన స్వరాజ్యప్రాప్తికి జరుపబడుచున్న సమస్త మోహదృష్టాంతమునుగూడ వీరు ఉచితజ్ఞతతో పనిచేయవలసియేయుండును.

(మో. క. గాంధీ ఎం.ఎం.డి.యా 24-10-29)

ఇటలీ యువరాజును తుపాకితో గాల్చిన మోహను విద్యార్థి పిరిజాగారిని ఒక నెల పోలీసు స్వాధీనమునం దుంచిరి. వివాదముందు జరుగును.

అలసిన నరములకు శమనము గలిగించి సుఖనిద్రను గలిగించును

మీభర్త యింటికి వేసరి వచ్చిన వెంటనే ఒక గ్లాసును, ఓవల్ టైన్ నీయుము. నిత్యము నాలాగుచేయుము. కొద్దిరోజులలో అలసట నేది లేకుండాపోయి, బలముగానుండును. ఓవల్ టైను సులభముగా జీర్ణమగును. ఆరోగ్యమును చేకూర్చు పదార్థములు శరీరమునకు బలమును గలిగించును.

ఓవల్ టైను నానబోసిన బార్ల మింగడపాలు, కోకోనుండి తయారగును. నూతన శక్తిని, బలమును చేకూర్చునట్టి టానిక్ రసద్రవ్యము. త్రాగుటకు బహు రుచ్యముగానుండును. మీభర్త త్రాగుట కిష్టపడును. ఇంటిల్లిపాదికి, స్నేహితులకు యివ్వవచ్చును.

ఓవల్ టైన్ తయారయ్యేటప్పుడు చేతులతో తాకబడదు. తయారొనగ్గుట కడుసులభము. మంచి కాగినపాలు లేకపోతే కన్ డెస్ట్ మిల్కు చాలును.

OVALTINE

నరములకు, శరీరమునకు పుష్టినిచ్చును
కెమిస్టు లందరివద్దను దొరకును

డా॥ మూంజిగారిని మహమ్మదీయుడు కొట్టనెంచుట

పంజాబులో ప్రమాదము

కార్యదర్శి అడ్డుపడి రక్షించెను

బొంబాయి, అక్టోబరు 30:—డా. మూంజిగారిని మహమ్మదీయుడు కొట్టనెంచుట వార్తనుచేసెను. మూంజిగారు నీలములో నున్న రాయలు మిలిటరీ కాలేజి మాడబోయెను డాక్టరు బంగాళా యందు బసచేసి తనగదిలో కూర్చొని యుండగా ఒక మహమ్మదీయుడు హఠాత్తుగా వచ్చి ఆతనిపై బడెను. ఆతని కార్యదర్శియగు దేవ్ మూంజిగారు త్వరగవచ్చి అడ్డుపడి మహమ్మదీయు నెదుర్కొని బయటకు నెట్టివేసెను. డా. మూంజిగారు మహమ్మదీయునిపై యెట్టిచర్య గైకొన దలచుకొనలేదని జి.డి. సమర్పరగారికి పంజాబునుండి తేలివచ్చెను. (ఆ. ప్రెస్.)

మోహినితెలము

5 తు॥ నూచెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0.

పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

అమ్మతాంజనండిపో బొంబాయి-మదరాసు

ప్రాధేనరు నృపేంద్రచంద్ర బెనర్జీగారు

తన శిష్యుడగు జతీనుదాసుగారివలె

ప్రాణ మర్చింప సిద్ధముగ నుండుట

కలకత్తా, అక్టోబరు 29:—నేటి ఆదిపూర్ణ అశిషు నలు మాజిప్రీటుకోర్టులో ప్రాధేనరు నృపేంద్రచంద్ర బెనర్జీగారిపై తేబసిన వెజీషను కేసు విచారణ ప్రారంభమయ్యెను. ప్రాధేనరుగారిని కోర్టునకు తీసికొనివచ్చుచు పోలీసువారు ఆతని నుద్దేశించి నీవు సాధారణమైన సేరనుడవు. నిన్ను లాక్ అప్ నందుంచవలయునని చెప్పిరి. ప్రాధేనరుగారు మాజిప్రీటుగారి కివిషయము చెప్పగ మాజిప్రీటు పోలీసువారిని పిలిపించి నిందితుని కేసుమును నకుగోరెను. తనకు కారాగృహమున ప్రత్యేక సౌకర్యములు కాలయననియు, అట్టి సౌకర్యముల నివ్వకున్న తన శిష్యుడగు జతీనుదాసు విలెనే ప్రాణముల నర్పింప సిద్ధముగ నున్నట్లు ప్రాధేనరుగారు చెప్పిరి. ప్రాధేనరుగారికి ప్రత్యేక సౌకర్యముల నివ్వవలయునని మాజిప్రీటు ఉత్తరమొసగెను. నవంబరు 4 వ తేదికి కేసు వాయిదా వేయబడెను.

(ఆ. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

జెకోస్లావీయా ఎన్నికలు

ఉత్తరజర్మనీలోని పార్లమెంటు

(రూటరు)

అంక్షన్, అక్టోబరు 28:—జెకోస్లావీయా పార్లమెంటు ఎన్నికలను ఇంతవరకు సోషలిస్టు క్రాబ్స్ వైపున ఓటులే ఎక్కువగా వున్నవి. కమ్యూనిస్టులకు గొప్పనష్టములు గల్గెను. ఎన్నిక ఫలితముచే ఉత్తరజర్మనీ పార్లమెంటు రాజీనామానిచ్చెను. జపాను ప్రధానామాత్యుని యింటినుండి బయలుదేరి పోవుచున్న మోటారుబండి పడిచెక్కపైకి ఎవరో చేతి బాకును బట్టి పైకెగిరినట్లు. ఈ బండి ప్రధానామాత్యుని బండియని ఆతడు పాఠబడినట్లు, ఇతనిని ఆరెస్టుచేసిరి.

పార్లమెంటు సమావేశము

(వైరెస్)

రంగున్, అక్టోబరు 30:—మూడు నెలలయినప్పటికీ పార్లమెంటు మరల సమావేశమైనది. పనిలేనివారి సమస్యనుగూర్చి పెక్కుమంది ప్రశ్నలను బంపిరి. ఈ ప్రశ్నల కన్నీటికిని వచ్చేవారము ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెదరు. పనిలేనివారలకు సహాయము చేయవలెనని తాను యజమానులనుగోరగా వారు చాలవరకు ప్రోత్సాహముగలిగిరి.

రెళ్లను విద్యుచ్ఛక్తితో నడుపుమయమై వచ్చేవారము పూర్తిగా ప్రకటించెద మనిరి. గనులలో పనిచేయుగంటలను తగ్గించుమయమై గురువారము ప్రకటించెదమని గనుల కార్యదర్శి జెకటర్సరుగారు చెలిసిరి.

ఆంగ్లోరషియా రాయబారములను చర్చించుటకు అవకాశము ఇవ్వబడునని హెండర్సన్ గారు ప్రకటించిరి.

వచ్చేనుంగళవారము మన్మోహన్ గారు వచ్చియున్నట్లు వైరెస్ వేట్సు పంపినందును గూర్చి ప్రకటించెదరని స్పష్టమగుచు జరిపిరి.

పల్లెటూరు విచారణ

ఇటీవలి పల్లెటూరు అల్లగుల విచారణ పూర్తియగు వరకు ఆ విషయమై ఏ ప్రకటనయు గానింపరాదని అధినివేతముల నిర్ణయించిరి.

అరబ్బీలు యూరపు రాజీనామాకు ఉభయపక్షముల ప్రతినిధులు పక్షముల తమకు ఇష్టముగా.

ఇండియాను సెంట్రలు కమిటీ

నివేదిక

ఇండియాను బుధవారము పంపెదరు

లండన్, అక్టోబరు 30:—ఇండియాను సెంట్రలు కమిటీ నివేదికను బుధవారము ఇండియాను బుధవారము రూటరు చెబుచున్నాడు. ఆ నివేదికను ప్రకటించుటకు రాజప్రతినిధిగారి ఇష్టముతో గూడుకొన్నది. ఇండియాను సెంట్రలు కమిటీ సభ్యులు దీనిని త్వరలోనే ప్రకటింపవలెనని గోరుచున్నారు. ఈలోపుగ అధికారముతో గూడుకొన్న ప్రకటనయు చేయరు.

కొమన్యు సభ మంగళవారము

క్రిక్కిరిసియుండెను

(రూటరు)

లండన్, అక్టోబరు 30:—మంగళవారము కొమన్యు సభ క్రిక్కిరిసియుండెను. స్పష్టమగుచు రాగానే అధిరోత్సాహము ప్రబలెను.

తూర్పు ఆఫ్రికా ప్రభుత్వము వలన గూర్చి వచ్చే నెల ప్రకటింపబడును.

రు. 1000

లేక

సంవత్సరమునకు రు. 214/- చొప్పున
5 వత్సరములు

ఏడాదివిడ్డ తరఖన ఎండోమెంటు పద్ధతిమీద యిన్నూరుచేసిన
విడ్డకు 18 వ ఏట పై మొత్తము యివ్వబడును.

PRUDENTIAL

17 వత్సరముల కాలము యిన్నూరుచేయుడు.

మీరు చెల్లించే మొత్తం

రు. 10-15 సంవత్సరమునకు

రు. 22-3 అరసంవత్సరమునకు

రు. 11-5 మూడు నెలలకు

మీకు ఏ వడ్డతి వీలో అదే వడ్డతి కోరుకొనుడు.

యీ కావనును పూర్తిచేసిపంపిన వివరములు తెలుపబడును.

THE PRUDENTIAL ASSCE. CO., LTD.,
CLIVE BUILDINGS, CALCUTTA.

Branch Office:- C/o GILLANDERS ARBUTHNOT & Co.
(Post Box No. 261,) North Beach Road, MADRAS.

Please send me particulars of a PURE ENDOWMENT
POLICY for the benefit of my child aged.....years. Payable
in.....years.

Name.....

Address.....

P-V 16 A. ....

ఫ్రెంచి మంత్రివర్గము

డలాదయరుగారు ప్రయత్నములను మానుకొనుట

(రూటరు)

లండన్, అక్టోబరు 30:—ఫ్రెంచి మంత్రివర్గము సేర్పాటుచేయుటను డలాదయరుగారు మానుకొనిరి. బ్రెయిండు, మోలియెట్యుగార్లతో ఆలోచించి తన నిశ్చయమును ప్రకటించిరి. ర్యాడికలుపక్ష నాయకుడగు డలాదయరుగారితో సోషలిస్టు పక్షమువారు సహకారము సల్ప నిరాకరించెను. రైసుప్రదేశమును ఖాళీజేయుటను గూర్చియు, జర్మనీ ఇచ్చిన ఋణ మొత్తమును వ్యాపారాభివృద్ధి కుపయోగించుటను గూర్చియు, అంతర్జాతీయ బ్యాంకు నిర్మాణమును గూర్చియు ప్రభుత్వమువారు తమ యభిప్రాయమును చెలుపుచో ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడెదమని సెంటరు గూవువారు (కేంద్రపక్షము) చెలిసిరి.

సెనేట్ ఆఫ్ గోన్సువిమానము మునిగిపోవుటచే రాచినుండి అక్టోబరు 20 తేదీన బయలుదేరిన వైమానిక తహాలు బస్తాబద్దము, గాజు, అల్లగాండియా తహాలు నాశనమైనవని ప్రకటించుటకు పోస్టుమార్టరు జనరలు విచారమును జెల్పెను.

రేపు డలాదయరుననే ఆర్ 101 విమానము మరల బయలుదేరవచ్చును.

భారతదేశీయ మహాజనసభ

లండన్ భారత కాంగ్రెస్ శాఖాప్రతినిధి

(రూటరు)

లండన్, అక్టోబరు 30:—లండన్ భారతదేశీయ మహాజనసభ సభాకాళికు సకలత్వాలాగరిని లాహోరు కాంగ్రెసు ప్రతినిధిగ నెన్నుకొనిరి. 1927 లో రద్దుచేయబడిన ప్యాస్పోర్టుకు ఇండియాను మరల ఇవ్వవలెనని సకలత్వాలాగారు గోరుచున్నారు. ప్యాస్పోర్టు నిచ్చినచో కమ్యూనిస్టు సభ్యుడు జాకాక్యాంబెలుగారితో వెడలెదరు. మిరటు నిందితుల బ్రిటిషు న్యాయవాదితో కలిసిపోవును.

రామ్మోడు మండల రాజకీయసభ

అధ్యక్షత వహించుటకు శ్రీయుత జే. యం. శే. నాగప్పగారు ఆహ్వానింపబడిరి.

కలకత్తా, అక్టోబరు 30:—రాజోవుడిశంబరు మాసమున మొదటివారమున మధురలో జరుగబోవు రామ్మోడు మండల రాజకీయసభకు అధ్యక్షుడు వహించుటకు శ్రీయుత జే. యం. శే. నాగప్పగారు ఆహ్వానింపబడిరి. (ప్రీతి)

వెడ్డిఉడ్ బెన్ను గారు

ఇండియా ప్రభుత్వవిధాన ప్రకటనము
ఆగిపోవు సూచనలు

(రూటరు)

లండన్, అక్టోబరు 30:—ఇండియా ప్రభుత్వ విధానమునుగూర్చి వెడ్డిఉడ్ బెన్ను గారు చేయదలచుకొన్న ప్రకటనమును ఇప్పుడు చేయరని కామన్వెల్త్ సభ్యులు కొందరు తెలిపిరని డెయిలీ టెలిగ్రాఫు ప్రకటించుచున్నది. బర్క్లెడ్ ప్రభువు ఎంత గోలబెట్టినను బెక్ ఇర్విను ప్రభుని ప్రకటనము సైమను కమిషనును త్రోసి రాజును జేయునదిగా నుండజాలదు. దానివలన ఇండియా, ఇంగ్లండులలో నెట్టి ఆందోళనము గోల బయలుపడెదను. ఇండియా మంత్రి రాజప్రతినిధిసభవారును కలసి అవినేకముగా ప్రవర్తించరు. ముందనుకొన్న ప్రకటనమును గావించరట. మొదట అనుకొన్న ప్రకారము ప్రకటన చేయుట అక్రమమని కన్పిరేటివులు, లిబరల్స్ ము వారును దెలిపిరట. ఇట్టి పద్ధతివలన గందరగోళము తక్కువ వర్షమునని ఇండియాలో చాలకాలము అధికారానుభవముగల ఒక ముఖ్యోద్యోగి గూడ దెలిపెనట.

బెక్-ఇర్విను ప్రకటనము

“సైమన్ కమిషనును త్రోసి రాజుచేయునదిగా నుండదు”

స్పెండరుగారి యభిప్రాయము

[బీమునర్విస్సు]

లండన్, అక్టోబరు 29:—డెయిలీ న్యూస్ పత్రికలో జే. ఏ. స్పెండరుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు. సంగతులన్నియు తెలిసినవారు జెప్పుచున్నారని డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక చెలువుచున్నది. మొదట అనుకొన్నట్లుగాక దరహా మిద ఏదో మోస్తరుగ ఇదమిదమనకండ ప్రకటనమును గావించెదరట. బర్క్లెడ్ ప్రభుని ఆజ్ఞ పాటు మితవాదులను తృప్తిపరుచుటనరము. కాని అతివాదులను తృప్తిపరుచుట నిష్ప్రయోజనము అసాధ్యము.

ఇండియానుగుంచి అక్టోబరు 31 తేదీని చేయబడును.

సెంట్రలు కమిటీ సిఫార్సులు

డెయిలీ న్యూస్:—సెంట్రలు కమిటీవారి సిఫార్సులు ఇండియాలో మితవాదులందరి యభిప్రాయమని నిర్ణయించవలె. సెంట్రలు కమిటీచేసిన సిఫార్సులలో నైన్తమును క్లింప వలన దొకటి. దీనివలన తీవ్రమగు తగాదాలు ఏర్పడును. పు ధిరాకులో ఆంగ్లేయులకు క్రమక్రమముగా అవకాశ పోవు సమయముననే ఇండియాలోగూడ అట్టి సమయ వచ్చును. విదేశములందెక్కడ స్వదేశములోగూడ బాలురకు అవకాశములు తగ్గిపోవుచున్నవి.

ఆయుధ విస్తరణ ఏర్పాటులవలన బ్రిటిషు బాలురకు న్యాయము జేరటం కష్టము పోవుచున్నది. వ్యాయవాది, ద్రవ్యవృత్తి మితకాఖిలలో వీరు ప్రవేశించుటకు ఖాళీగ లేవు. క్లిరింగ్ పోయినది.

పూర్వ మొకప్పుడు జర్మనీ ప్రధానామాత్మడుగ నుండిన గోయిలో రాకుమారుడు రోములో చనిపోయెను.

కించీజంగ ఎక్కువయత్నము

కలకత్తా అక్టోబరు, 29:—కొందరు జర్మనీ దేశములు మాత్రము పర్యవేక్షించబడి కిం చి జంగ నెక్కుటకు జగప్రమాసము కలకత్తా నుండివెళ్లిరి. వీరలు యాభిభరమును తిరుమారమునెక్కి సాధ్యముకాకపోవుటచే ఆ ప్రయత్నము మాని గత అధివారమునాడు డాబ్బిలింగనకు మరలివచ్చిరి. 1450 అడుగుల యెత్తు యొక్క గిరిగిరి, మంచుగడ్డలు అమితము నానుడులచే వీరల ప్రయత్నము సఫలము జెందలేదు. పర్యవేక్షకము నెక్కిపోయిన మువ్వన నడువలేకపోయిరి. బెంగాలు రైతుగారు వీరలకు వింహాసంగిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

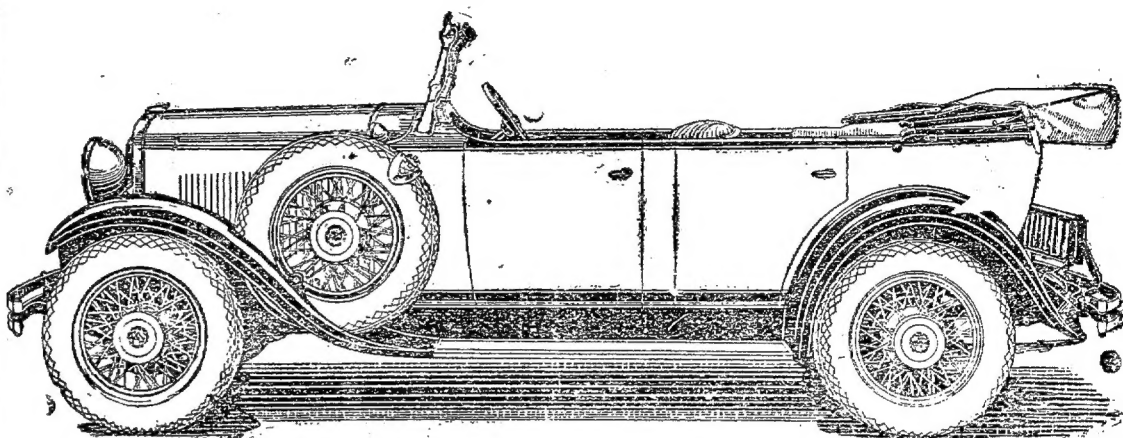

ప్రపంచమంతయు నావ్వనించునట్టి విలువగలది

ఎచ్చట మంచికా ర్లగవడినను సరే డాడ్జి బ్రదర్స్ సిక్స్ ఎక్కువగా నామోదించబడుచున్నవి. డాడ్జి కార్లలో తయారైనవా ట్లన్నిటిలోకి యిది చాల గొప్పది.

అది నిజమే. దాని అద్భుత మట్టిది. డాడ్జి బ్రదర్స్ సిక్సును తయారొనర్చిన విధమునే డాడ్జి బ్రదర్స్ తయారొనర్చగల్గినది. అంటే దృఢముగా నుండునని అర్థము.

వార్టర్ సి. క్రిస్టల్ మరీకొన్ని క్రొత్తవిశేషముల చేర్చి, కారు నభివృద్ధి పరచెను.

NEW DODGE BROTHERS SIX

CHRYSLER MOTORS PRODUCE

పంపకదారులు:—

అడిసన్ ఆండు కో., లిమిటెడ్.,
మదరాసు

169

బెంగుళూరు, కల్కికోట, కొట్టయం, తిరుచినాపల్లి.

ఆవనువార్తలు

ఎల్లరు అమీరు నాదిర్ఖానుగారి వట్ల రాజభక్తి తెలుపుట

అమ్మని యను వర్తక ఏజంటు ప్రకటన

పెషానరు, అక్టోబరు 29:—స్థానిక ప్రాంతీయరు అడ్వకేటును పత్రిక ఆమ్మయినను వర్తక ఏజంటుజేసిన ప్రకటన ప్రకటించుచున్నది:—“ఆప్టునుదేశమున కాంతపరిస్థితులు నెల కొల్పుప్రయత్నములను నేను ప్రతిఘటించుచున్నానని కొందరు స్వలాభప్రియులు నావైపున ద్వేషముతో ప్రచారము జేయుచున్నారు. అమీరునాదిర్ఖానుగారు తానుజేసిన ప్రమాణములను లక్ష్యపెట్టి ఆప్టును రాజ్యపదవి అంగీకరించినందున నేను ఆతనియెడల రాజభక్తి తెలుపుటకు నిరాకరించినను ఆప్టునిసానమున కాంతము నెలకొల్పవలెననియే నా కోరికయి న్నది. స్వలాభప్రియులు చేయు ప్రచారము నేనుఖండించుచున్నాను. కాంతము నెలకొల్పుప్రయత్నములకు విరుద్ధ భావము నేను వహింపలేదు. ఆప్టును యుద్ధప్రారంభమున 6 లక్షల రూపాయలు నావద్దనుండెను. ఈ ధనమంతయు అమానుల్లాగారి ఉత్తరవులు నిర్వహించుటకు ఉపయోగించితిని. మిగతధనము నాదిర్ఖాను విజయమునకుగాను వెచ్చించితిని అని అమానియన్ వర్తక ఏజంటు అను అమీరు హాకి ముఖాను తెలిపెను.

ఆప్టునులు అమీరునాదిర్ఖానుగారివట్ల

రాజభక్తి ప్రకటించుట

ఆప్టును విద్యార్థులు కొందరు పరాచినారో మీదుగా కాబూలు నకు వెళ్లి. ఆ లి అహ్మద్ జాన్ గూడ త్వరలో వెళ్లెనరు. బాచ్చాసాకో కాబూలు నకు సురక్షితముగా పోవుటకు ఏలాటి ఆటంకము పెట్ట బడవని నిర్ధారణముగా తెలిసికొనినవిద్యార్థులు సమాధానపరతుల నిర్ణయించుకార్యమున పాల్గొనుటకువెళ్లెను. అన్ని తెగల ప్రతినిధులును సూతన అమీరు నకు తమ రాజభక్తి తెలియ జేయుటకు కాబూలునకు వెళ్లిరి.

సార్వభౌమ దంపతులు

(వైరెస్)

రుగ్బీ, అక్టోబరు 29:—శ్యాంక్రింగ హామండి వా సోమవారము లంచును బయలుపడెదరు. బకింగ్ హామండు మున 10 కోజులందురు. చుంగళవారము రాజమందిర సభను జరుపును. యుద్ధవిరామపు యుత్సవ సమయమున లండన్ లోయున్న చుంగళవారము యుత్సవమునకు వెడలరు. నవంబరు నుద్ధభాగమున శ్యాంక్రింగ హామకు సార్వభౌమ దంపతులు వెడలెదరు.

బెజవాడలో ఆంధ్ర గాయక సభ

స్థలసంకోచము- ఆంధ్రులకు విజ్ఞప్తి

“బెజవాడలో నవంబరు నెల 2 వ తేదీ మొదలు జరుగనున్న గాయకమహాసభకొరకు వేయబడిన పందిరిలో స్థలము పరిమితముగా నున్నదిగాన నీజను టిక్కెట్లను కొనదలచినవారు ముందుగానే కొన గోరెదను. లేకుంటే పిమ్మట ఆశాభంగము కలుగ గలదు.

సన్మానసంఘాధ్యక్షులు.

తెనాలి తాలూకా వ్యాయామములు

డిశంబరు నెలలో చిలువూరులో జరుగను

ఈ సంవత్సరము తాలూకా వ్యాయామములను మ. రా. శ్రీ కాటగడ్డ వెంకటసుబ్బయ్యగారు వారిపాతశాల-తరపున (సిస్ట్ హిందూ ఎలిమెంటరీ పాఠశాల చిలువూరు అందు తు మ్మపూడి) చిలువూరుకు ఆహ్వానించినారు. ఆటలు పాత శాల యావరణలో జరుగును. చిలువూరు దుర్గిరాలకు 4½ మైళ్లు, దుర్గిరాల తరువాత స్టేషను చిలువూరు, తెనాలి నుండి 3 ఆ జాల చూర్చి. ఆటలసందర్భములోనే తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులసంఘపు నాలుగవ సమావేశమును తాలూకా ప్రాథమిక పాఠశాలలోపాధ్యక్షు ప్రభు సమావేశమును జరుగగలవు. విద్యాధికారులు, జిల్లా అధికారులు మొదలగువారు విచ్చేయుదురు. వస్తుప్రదర్శన మొకటి తెరువబడును. విద్యాధికులచే విద్యా నియంత్రణవ్యవస్థను లీయబడును. తాలూకాలో ప్రాథమిక పాఠశాలల ఉపాధ్యాయులు ఆటలకు పాల్గొనవలసి ఇందు పాల్గొన ప్రార్థితులు.

కుదురు పైపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు మల్లాది సుబ్రహ్మణ్యముగారు ప్రైవేటును, ఆటలను చాలాచక్కగా నిర్వహించ ప్రయత్నించుచున్నారు. తాలూకావారు ముఖ్యముగా సుపాధ్యాయులు కాటగడ్డ వెంకటసుబ్బయ్యగారికిని, సుబ్రహ్మణ్యముగారికిని కృతజ్ఞులై యుందురు. చిలువూరు గ్రామము ల యభివృద్ధి ను ప్రకటించియును, నియమించబడిన ఆటలు—1 ఆరేమైలు, 2 నూరుగజములపరుగు, 3 పాడువు దూకుట, 4 త్రాడు లాగుట, 5 మాడుకాళ్ల పందెము, 6 నిమ్మకాయల నొక్కచే చేర్చుట, 7 బలచెడుగుడు, 8 3 రే (10) గ్ల మారమును నడుగుట ఒక్కొక్కరుగా పరుగిడవలెను.

ఇలుచెడుగుడులో గెలిచిన పాఠశాలకు శ్రీ కృష్ణ విగ్రహము, మిగతావారిలో ఎక్కువ మార్కులు సంపాదించు పాఠశాలకు శ్రీ సరస్వతి విగ్రహము. 3 మొదటి బహుమానములు సంపాదించిన బాలునకు ఒక వెండిపతకమును వచ్చును. విగ్రహము ప్రతిసంవత్సరము గెలిచిన పాఠశాలకు తిరుగుచుండును. ఇవిగాక ఆటలలో గెలిచినవారికి బహుమతులుండును.

ఆందరికి భోజనసదుపాయము లుండును. ఒక్కొక్క పాఠశాలనుండి 6 గురుకంటే ఎక్కువ మంది విద్యార్థులు ఆటలకు రాకూడదు. దరఖాస్తులు నవంబరు 5 వ తేదీలోగా మేనేజరు కాటగడ్డ వెంకటసుబ్బయ్యగారు, చిలువూరు, తుమ్మపూడి పోస్టు అని వ్రాసిపంపవలెను.

అ. రామకృష్ణాస్త్రి,
కార్యదర్శి.

బాపట్ల సబ్ కోర్టులో

O. S. 77/22, E. P. 101/29.

వాది:— ఎండ్లూరి జగన్నాథులు,

ప్రతివాదు:— దొప్పలపూడి వెంకటసుబ్బయ్య పగయిరా.

యానెంబరులో ప్రతివాదు తాలూకా తాకట్టు ఆర్డీనికే లంకేయించవలసినదిగా కోరును. వారంటు దరఖాస్తున్న, తాకట్టు ఆర్డీని వాదిచూడ బాలుపాతుకొనుటకు వాది పాటకు పరీక్షక దయచేయించునని బి. పి. టి. మున్నా వాది దాఖల్ చేసి నాడు. సదరు పి. టి. మున్నా రెండున్నాది 22-11-29 తేదీకి వాయిదా వేసియున్నారు. ఇందుకు నురించి 1 వ ప్రతివాదికిగాని యింకా యితరులకు గాని ఆ తేదీనా లున్న యెడల వాయిదా తేదీ వరకు 11 గంటలకు స్వయం గా గాని వకేలు ద్వారాగాని విచారణ బోర్డువారిలో నుని చేసికొనెడి.

డి. వి. నరసింహశాస్త్రి,

వాదితరపు స్టేడరు

వాతావరణ స్థితి

1929 సం॥ అక్టోబరు నెల 30-వ తేదీ బుధవారము

ముఖ్యస్థానము	గత 24 గంటలలో ఆర్ద్రత	గత 24 గంటలలో ఉష్ణత	గత 24 గంటలలో వర్షము	అక్టోబరు నెల 1-వ తేదీ నుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు వర్షము
గోపాల్ పూర్	87	69	...	25.7	+ 18.0
విశాఖపట్టణము	85	76	...	10.1	+ 3.4
కాకినాడ	85	74	...	7.0	— 0.5
సుచిలపట్టణము	86	75	...	4.8	— 2.8
కర్నూలు	87	72	...	3.8	+ 0.4
బళ్లారి	88	69	...	5.5	+ 1.7
అనంతపురం	...	...	...	2.5	— 0.5
కడప	79	71	0.7	4.0	— 0.8
నెల్లూరు	84	73	0.5	7.2	— 0.9
మద్రాసు	82	78	3.7	6.2	— 4.9
కడపూరు	81	75	0.3	5.2	— 5.5
వెల్లూరు	79	73	†	5.6	— 0.5
సేలము	90	74	0.2	3.1	— 3.5
కోయంబూరు	85	69	0.2	3.4	— 2.8
తిరుచనాపల్లి	84	74	0.1	8.8	+ 2.1
నాగపట్టణము	82	74	1.7	5.6	— 4.3
మధుర	86	75	...	6.5	— 1.0
పాంబట్	84	78	1.7	8.7	+ 0.1
పాలంకోట	...	...	0.4	7.0	+ 0.4
తిరువేండ్రము	82	76	0.7	10.2	— 0.1
కొచ్చిక్	86	75	†	23.3	+ 10.6
కాలికట్టు	90	76	†	7.4	— 2.6
మంగళూరు	86	75	0.2	16.5	+ 9.1
తెలంగాణ	80	64	0.5	5.3	— 0.4
మేరకూర్	77	61	†	7.1	— 1.4
కొడైకానాల్	61	50	0.2	8.3	— 1.1
కూమార్	67	57	†	11.9	...

సర్కారులు:— ఆకాశము నిర్మలముగనే యున్నది. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ నున్నది.

డక్క-క:— కడపలో 0.7" వర్షం చెను. ముమ్మ విస్తారముగా నున్నది.

కర్నూటకము:— మద్రాసులో 3.65" నెల్లూరులో 0.5" కడపూరులో 0.3" వర్షం చెను. ముమ్మ నలుమూలల వ్యాపించెను. పగటివేడిమి 4 మొదలు 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

బి. జి. నారాయణ్,

సహాయ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుని తరపున.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సెనేటు ఎన్నిక

(రిజిస్ట్రార్ ప్రకటన)

డా॥ డి. ఎన్. రామచంద్రారావు డి. ఎం. డి. సి. హెచ్. డి. ఎం. డి. గారు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టము యొక్క 15 వ సెక్షను ప్రకారము సెనేటుసభకు కృష్ణాజిల్లా యందలి మునిసిపల్ సంఘముయొక్క యు తాలూకాబోర్డుల యొక్క యు జిల్లాబోర్డు యొక్క యు సభ్యులచే సెన్సు కోబడిరి. వీరి సభ్యత్వము అక్టోబరు 20 తేదీతో అంతయునందును భారీ పడిననానమునకు యెన్నిక జరుపుటకు రిటర్నింగు ఆఫీసరులకు కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారు కోరబడియున్నారు. ఈయెన్నికకు సంబంధించిన యితరవిషయములను తెలుసుకొనగోరువారు కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారికి వ్రాయవలెను.

NOTICE.

Applications are invited from duly qualified midwives for service under the Vizagapatam District Board. Salary Rs. 30—1—40 per mensem. Applications with copies of testimonials if any should reach the President District Board on or before the 10th November 1929.

Dt. Bd's Office,
Vizagapatam
23—10—1929.
Despd. Oct. 29.

Sd/ G. JAGANNADHARAJU,
President, District Board.

కొత్త పట్టణము

(గుంటూరుజిల్లా)

(స్వకీయవిలేజిరి)

కాలమానము

అక్టోబరు, 27:—ఈ గ్రామమునకు నేటికిని, వర్ష దేవునికి దయరానందుట కర్షకులు చింతించుచున్నారు. ఈ గ్రామమునందు మాత్రమేగాక, ఒంగోలు తాలూకా గ్రామములన్నిటియందును, 3, 4 పదునుల వర్షమునకంటే వాస్తవ దృష్టికొనుచున్నారు. ఒంగోలు ను దీనివర్షము నీటి కరువు సంభవించునట్లున్నది.

కొత్త పట్టణమునకు రైలుమార్గము వేయుటకు మహాజరు

ఈ నెల 22 వ తేదీ, ఇచ్చటనుంచి, కొత్తపట్టణ గ్రామ ప్రజలందరు ఒక పెద్ద మహాజరు తయారుచేసి, గుంటూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులకు బంపుకొనియున్నారు. సురజాల మార్గ రైలుమార్గము పూర్తి అయినతర్వాత, గుంటూరు జిల్లాబోర్డు నందు, నూతన రైలు మార్గమువేయుటకు ఆలోచించుచున్నట్లు మా పట్టణవాసులకు తెలియటచే, డిప్టీ కమిషనరుగారు నూతన ముగ వేయబోవు రైలుమార్గములో, కొత్తపట్టణముగూడ అందు కలుపుటకు ప్రజలు కోరుచున్నారు. డిప్టీ కమిషనరుగారు ఈ పర్యాయమైనను, గుంటూరు మండలమున ఉదకమండలమని చెప్పించునీ కొత్తపట్టణమును, నూతన రైలుమార్గమున, చేర్చు మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నారు. ఈ సమస్య కుమారు 10 వత్సరములక్రింద నొకపర్యాయము డిప్టీ కమిషనరుగారు మిడింగు, కొత్తపట్టణమున జరిగినపుడు, చర్చించబడి, తుదకు సురిబాల, మొదలగు రైలువేయుటకు తీర్మానింపబడినది, కొత్తపట్టణమును తీసివేచిరిగాన, యీపర్యాయమైనను, ఈవిషయమును, బోర్డు అధ్యక్షులు, సభ్యులు ఆలోచించి పనిచేయ కోరుచున్నాము.

వీటి కమిషను

అమృతసరము, అక్టోబరు 29:— నేటిదినము పిట్టికవి పనుసభ్యులు లాహోరునుండి అమృతసరమునకు వచ్చిరి. ఈప్రతి ఇండియా కార్పొరేషన్ కంపెనీ డైరెక్టరు స్టీ వెన్నుగారి సాక్ష్యము పుచ్చుకొనిరి. ఇచ్చటినుండి వీరు డిల్లీకి వెళ్లెదరు.

(అ. పై)

స్తాలుకాసు కోర్టు మద్రాసు

దావా నెం 5513/1929

వాది:—జోషూ రోసయ్య శెట్టి.

ప్రతివాదులు:—1 కడప జిల్లా శెట్టిగుంటలో ఉండు మహమదు అబ్దుల్ గబూరు సాయబు 2 మహమదు అబ్దుల్ రజాక్ సాయబు.

పై చెప్పిన వాది ప్రతివాదులమీద తక్కువ బాంబుల బాకీ రూ 113-14-5 కున్న ఖర్చులను వాది చేసినందు పై దావా పై చెప్పిన కోర్టులో 8 వ జడ్జిగారి ముంద 12-11-29 విచారణకు వస్తున్నది. సదరు తేదీన ప్రతివాదు హాజరయి తగాద యున్నయెడల చెప్పకొనవచ్చును. కాసి వాది అడ్వోకేటువద్ద హాజరవచ్చును.

ఓ. సి. శ్రీనివాస పి.
వాదితరపున అడ్వోకేట్

మద్రాసు స్తాలుకాసు కోర్టులో

దావా నెం. 4481/192

వాదులు:—బి. సి. కొండారెడ్డి

యెదిరి

ప్రతివాది:—జూటూరు సుబ్బరెడ్డి
ప్రతివాదులు ప్రతివాదికి విక్రయించిన నలు నిమిత్తమై బాకీపడిన రూ 400-1 చేయుటకు ప్రతివాదులచే ఈదావా లేబడి 3 వ జడ్జిగారి సమక్షమున 6 11-1929 తేదీ లకు వాయిదా వేయబడినది. ఆది నుంచి ఈకోర్టులో పై ఆక్షేపణ లేమైనదన్న తెలుపుకొనలేక, తనలో 4 పార్టీ చేసి తీర్పు చెప్పబడును.
మొదలగు రామానుజు అండు సెంటుల శేషయ్య, వాదులతరపున అడ్వోకేట్